

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

(Polish Biblical Bibliography for 2010–2011)

KS. PIOTR JAWORSKI

Wykaz użytych skrótów:

<i>AK</i>	<i>Ateneum Kapłańskie</i> (Włocławek, 1909–)
<i>BibAn</i>	<i>The Biblical Annals</i> (Lublin, 2011–)
<i>BZST</i>	<i>Bielsko-Żywieckie Studia Teologiczne</i> (Bielsko-Biała, 2000–)
<i>BPTH</i>	<i>Biblica et Patristica Thoruniensia</i> (Toruń, 2008–)
<i>ComP</i>	<i>Communio</i> (Poznań, 1981–)
<i>CT</i>	<i>Collectanea Theologica</i> (Lwów, 1931–1939, Warszawa, 1949/1950–)
<i>CTO</i>	<i>Colloquia Theologica Ottoniana</i> (Szczecin, 2001–)
<i>CzST</i>	<i>Częstochowskie Studia Teologiczne</i> (Częstochowa 1973–)
<i>FOr</i>	<i>Folia Orientalia</i> (Kraków, 1959–)
<i>KielST</i>	<i>Kieleckie Studia Teologiczne</i> (Kielce, 2002–)
<i>PJBR</i>	<i>The Polish Journal of Biblical Research</i> (Kraków, 2000–)
<i>PP</i>	<i>Przegląd Powszechny</i> (Kraków, 1884–1935, Warszawa 1936–1939, 1947–1953, 1982–)
<i>PPT</i>	<i>Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego</i> (Opole, 1995–)
<i>PrzB</i>	<i>Przegląd Biblijny</i> . Biuletyn Dzieła Biblijnego (Kielce, 2009–)
<i>PS</i>	<i>Polonia Sacra</i> (Kraków, 1948–1958, 1997–)
<i>PzST</i>	<i>Poznańskie Studia Teologiczne</i> (Poznań, 1972–)
<i>QChr</i>	<i>The Qumran Chronicle</i> (Kraków, 1990–)
<i>QS</i>	<i>Quaestiones Selectae</i> (Wrocław, 1994–)
<i>RBibl</i>	<i>Roczniki Biblijne</i> (Lublin, 2009–2010 [wcześniej: <i>Roczniki Teologiczne</i> , 1991/1992–2008; wcześniej: <i>Roczniki Teologiczno-Kanoniczne</i> , 1949–1991])
<i>RBL</i>	<i>Ruch Biblijny i Liturgiczny</i> (Kraków, 1948–)
<i>RT ChAT</i>	<i>Rocznik Teologiczny ChAT</i> (Warszawa, 1968–)
<i>RTWP</i>	<i>Roczniki Teologiczne Warszawsko-Praskie</i> (Warszawa, 2001–)
<i>SBO</i>	<i>Scripta Biblica et Orientalia</i> (Lublin, 2009–)
<i>ScrLum 2</i>	<i>Scripturae Lumen 2</i> (2010): Zmartwychwstał prawdziwie (red. A. Paciorek) (Tarnów: Biblos, 2010)
<i>ScrLum 3</i>	<i>Scripturae Lumen 3</i> (2011): Krzyż Twój wielbimy (red. A. Paciorek) (Tarnów: Biblos, 2011)
<i>Sem</i>	<i>Seminare. Poszukiwania Naukowo-Pastoralne</i> (Kraków, 1975–)

<i>SG</i>	<i>Studia Gnesnensia</i> (Gniezno, 1975–)
<i>SHT</i>	<i>Studia Humanistyczno-Teologiczne</i> (Bielsko–Biała, 2003–)
<i>SosnST</i>	<i>Sosnowieckie Studia Teologiczne</i> (Kraków, 1993–)
<i>SPar</i>	<i>Studia Paradyskie</i> (Gościkowo–Paradyż, 1985–)
<i>SS</i>	<i>Scriptura Sacra</i> (Opole, 1997–)
<i>ŚSHT</i>	<i>Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne</i> (Katowice, 1968–)
<i>StBob</i>	<i>Studia Bobolanum</i> (Warszawa, 2001–)
<i>StByd</i>	<i>Studia Bydgoskie</i> (Bydgoszcz, 2007–)
<i>StEl</i>	<i>Studia Elbląskie</i> (Elbląg, 1999–)
<i>StGd</i>	<i>Studia Gdańskie</i> (Gdańsk–Oliwa, 1973–)
<i>STHŚO</i>	<i>Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego</i> (Opole, 1974–; [wcześniej: <i>Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego</i> 1968–1970])
<i>StJ</i>	<i>Studia Judaica</i> (Kraków, 1998–)
<i>StKKoł</i>	<i>Studia Koszalińsko-Koło-brzeskie</i> (Koszalin, 1992–)
<i>StLov</i>	<i>Studia Loviciensia</i> (Łowicz, 1999–)
<i>StMor</i>	<i>Studia Moralia</i> (Roma, 1962–)
<i>StPast</i>	<i>Studia Pastoralne</i> (Katowice, 2005–)
<i>StPł</i>	<i>Studia Płockie</i> (Płock, 1974–)
<i>StSd</i>	<i>Studia Sandomierskie</i> (Sandomierz, 1980–)
<i>StTBDE</i>	<i>Studia Teologiczne Białystok – Drohiczyń – Łomża</i> (Białystok, 1983–)
<i>STV</i>	<i>Studia Theologica Varsaviensia</i> (Warszawa, 1963–)
<i>ŚwidST</i>	<i>Świdnickie Studia Teologiczne</i> (Świdnica, 2004–)
<i>TST</i>	<i>Tarnowskie Studia Teologiczne</i> (Tarnów, 1938–1940, 1971–)
<i>VV</i>	<i>Verbum Vitae</i> (Kielce, 2002–)
<i>WPT</i>	<i>Wrocławski Przegląd Teologiczny</i> (Wrocław, 1993–)
<i>WST</i>	<i>Warszawskie Studia Teologiczne</i> (Warszawa, 1983–)
<i>ZFKat</i>	<i>Zeszyty Formacji Katechetów</i> (Radom, 2001–)
<i>ZNKUL</i>	<i>Zeszyty Naukowe KUL</i> (Lublin, 1958–)
<i>ZNSBP</i>	<i>Zeszyty Naukowe Stowarzyszenia Bibliistów Polskich</i> (Warszawa, 2004–)
<i>ZNUS</i>	<i>Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego</i> (Szczecin, 1990–)
<i>ZODS</i>	<i>Zeszyty Odnowy w Duchu Świętym</i> (Kraków, 1994–)

1-2 *Księga Kronik*. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz – ekskursy (red. R. Rubinkiewicz; oprac. H. Langkammer) (Poznań: Pallottinum, 2011).

Abdalla, M., „A little-known story of the Dead Sea scrolls” [rec. *Anton Kiraz’s archive on the Dead Sea scrolls* (red. G.A. Kiraz) (Piscataway: Gorgias Press, 2005) 226], *QChr* 18/1-4 (2010) 59-64.

Adamczewski, B., *Constructing Relationships, Constructing Faces: Hypertextuality and Ethopoeia in the New Testament Writings* (Frankfurt am Main [et al.]: Peter Lang, 2011).

Adamczewski, B., „Ethopoeia and Morality in the Antitheses of the Sermon on the Mount”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 137-145.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Adamczewski, B., *Heirs of the Reunited Church: The History of the Pauline Mission in Paul's Letters, in the So-Called Pastoral Letters, and in the Pseudo-Titus Narrative of Acts* (Frankfurt am Main [et al.]: Peter Lang, 2010).
- Adamczewski, B., *Q or not Q? The So-Called Triple, Double, and Single Traditions in the Synoptic Gospels* (Frankfurt am Main [et al.]: Peter Lang, 2010).
- Adamczewski, B., *The Gospel of the Narrative 'We': The Hypertextual Relationship of the Fourth Gospel to the Acts of the Apostles* (Frankfurt am Main [et al.]: Peter Lang, 2010).
- Adamczewski, B., „Z Platonem na misjach – dialog Jezusa z Samarytanką (J 4,4-26)”, *Biblia a misje* (red. L. Fąs) (Pieniężno: Misyjne Seminarium Duchowne Księży Werbistów, 2010), 241-252.
- Adamczyk, D., „Biblijne «szemrania i tęsknoty» Izraelitów za Egiptem na podstawie Księgi Liczb”, *ZFKat* 11/1 (2011) 48-54.
- Adamczyk, D., „Błogosławieństwo ludzkości popotopowej (na podstawie Rdz 8,20–9,17)”, *AK* 155/3 (2010) 522-531.
- Adamczyk, D., „Cytaty z Księgi proroka Micheasza w Ewangelii według św. Mateusza”, *ZFKat* 10/1 (2010) 59-66.
- Adamczyk, D., „Cytaty z pieśni o Słudze Jahwe w Ewangeliach synoptycznych”, *RBL* 64/1 (2011) 65-82.
- Adamczyk, D., „Geneza zła w perspektywie Rdz 3”, *ZFKat* 11/2 (2011) 35-42.
- Adamczyk, D., „Grzeszne konotacje bezbożności w Księdze Mądrości”, *AK* 157/1 (2011) 122-131.
- Adamczyk, D., „Interpretacja sceny sądu Bożego po grzechu pierwszych rodziców (Rdz 3,9-24)”, *SG* 24 (2010) 5-41.
- Adamczyk, D., „Interpretacja sceny wykonania wyroku (na podstawie Rdz 3,20-24)”, *AK* 155/2 (2010) 318-326.
- Adamczyk, D., „Interpretacja wspólnych cytatów z Ksiąg prorockich w Ewangeliach synoptycznych”, *StSd* 17/3 (2010) 47-76.
- Adamczyk, D., „Kara pomieszania języków (w świetle perykopy z Rdz 11,1-9)”, *AK* 156/2 (2011) 239-249.
- Adamczyk, D., „Katecheza o grzechu Kaina na podstawie perykopy z Rdz 4,1-16”, *StPast* 6 (2010) 183-201.
- Adamczyk, D., „Niewierność narodu wybranego wobec Jahwe na podstawie perykopy o złym cielcu”, *AK* 157/2 (2011).
- Adamczyk, D., „Obraz wyroku na węża na podstawie Rdz 3,14-15”, *TST* 29/1 (2010) 3-13.
- Adamczyk, D., „Od sprawiedliwości do miłosierdzia – teologiczna perspektywa opowiadania o potopie”, *StTBdŁ* 29 (2011) 273-291.
- Adamczyk, D., „Pochodzenie ludzkości popotopowej (na podstawie Rdz 10)”, *AK* 156/1 (2011) 101-108.
- Adamczyk, D., „Postać węża w opowiadaniu z Rdz 3”, *StKKol* 15 (2010) 5-34.
- Adamczyk, D., „Psalm 110[109],1 w Ewangeliach synoptycznych”, *ComP* 30/1 (2010) 114-123.
- Adamczyk, D., „Reinterpretacja cytatów z Księgi Ozeasza w Ewangeliach synoptycznych”, *KielST* 9 (2010) 199-213.
- Adamczyk, D., „Upadek Chama i jego skutki na podstawie Rdz 9,18-29”, *Seminare* 30 (2011) 7-15.
- Adamczyk, D., „Upadek człowieka na podstawie Rdz 3,6”, *AK* 155/1 (2010) 105-113.
- Adamczyk, D., „Wspólne cytaty z Księgi Psalmów w Ewangeliach synoptycznych”, *AK* 155/3 (2010) 490-505.

- Adamczyk, D., „Zarys starotestamentowej nauki o grzechu w świetle Psalmu 51”, *AK* 156/3 (2011) 515-524.
- Adamiak, E., *Kobiety w Biblii*. Nowy Testament (Biblioteka Więzi 246; Warszawa: Więż, 2010).
- Aitken, J.K., „Job's diet: comfort, food and suffering”, *Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 47-68.
- Alder, G., *Czego nauczał Jezus?* (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010).
- Alexander, D. i P., *Przewodnik po Biblii* (tł. T. Mieszkowski) (Warszawa: Vocatio, 2010).
- „Alfabetyczny wykaz członków zwyczajnych SBP”, *ZNSBP* 7 (2010) 17-24.
- „Alfabetyczny wykaz członków zwyczajnych SBP”, *ZNSBP* 8 (2011) 15-24.
- Alicki, W., „Chrystus jako Pan chwały w Nowym Testamencie na tle paralel”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 229-242.
- Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010).
- Antonyuk, W.O., „Powszechna władza Chrystusa na podstawie hymnu Kol 1,15-20”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 195-227.
- Apokalipsa*. Tłumaczenie, komentarz i miejsca paralelne o. Hugolin Langkammer OFM. Zagadnienia wstępne i bibliografia ks. Jan Klinkowski (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- „Apokalipsa Adama”. Wprowadzenie, tł., noty Anna Kuśmirek, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 201-228.
- „Apokalipsa Barucha grecka”. Wprowadzenie, tł., noty Marek Parchem, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 169-199.
- „Apokalipsa Daniela”. Wprowadzenie, tł., noty Marek Parchem, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 281-301.
- „Apokalipsa Eliasza”. Wprowadzenie, tł., noty Anna Kuśmirek, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 229-280.
- „Apokalipsa Sofoniasza”. Wprowadzenie, tł., noty Anna Kuśmirek, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 133-168.
- Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).
- Apokryfy Starego Testamentu* (red. R. Rubinkiewicz) (Prymasowska Seria Biblijna; Warszawa: Vocatio, 2010).
- Apokryfy syryjskie*. Historia i przysłowia Achikara. Grota Skarbów. Apokalipsa Pseudo-Metodego (tł. A. Tronina; oprac. A. Tronina – M. Starowieyski; red. M. Starowieyski) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010).
- Atkinson, P., *Co powinieneś wiedzieć o Biblii* (tł. A. Kalina) (Kielce: Jedność, 2010).

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Babicki, Z., „Inspirująca rola Pisma Świętego w wychowaniu chrześcijańskim w świetle 2 Tm 3,15-17”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 324-335.
- Bach, M., „Łączyła nas Via Giulia”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 482-483.
- Backhaus, K., „Ojczyzna w miejscu świętym. Jezus Chrystus a świątynia” (tł. L. Balter), *ComP* 30/1 (2010) 45-59.
- Bagrowicz, J., „Wprowadzenie w problematykę nauczania i wychowania w czasach Jezusa Chrystusa”, „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie» (J 13,13). Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej* (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 13-50.
- Bagrowicz, J. – Jankowski, S. – Kempniak, R., „Studium pedagogiczne na podstawie Listów św. Pawła”, „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie» (J 13,13). Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej* (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 151-172.
- Bailey, M.L., „Teologia Listów pasterskich Pawła”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 399-438.
- Banaszek, A., „„Uczeń” i «świadek» w kontekście nakazów misyjnych (Mt 10,5b-6; 29,19; Łk 24,47-48; Dz 1,8b)”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 31-59.
- Banaszek, A., „Teologiczny wizerunek Jerozolimy w dwuczłonowym dziele Łukasza”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 545-564.
- Baran, G.M., „Krzyżowa śmierć Chrystusa na tle praktyk krzyżowania w świecie starożytnym”, *ScrLum* 3 (2011) 119-156.
- Baran, G.M., „Los człowieka po śmierci w wierzeniach ludów ościennych dawnego Izraela”, *ScrLum* 2 (2010) 137-159.
- Baran, G., „Uzdrowienie dokonane przez Jezusa – Boskiego Lekarza w świetle Augustynowych homilii do Ewangelii Jana apostoła”, *TST* 29/1 (2010) 15-31.
- Baraniak, M., „Funkcje społeczne proroka w okresie monarchicznym. Między charyzmatem a urzędem”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 61-97.
- Baraniak, M., „«Tu mieszka Bóg». Zapomniany kodeks biblijny M1106 ze zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 565-583.
- Baranowski, J., „Biblijny obraz dziecka w nauczaniu Jana Pawła II”, *Lignum Vitae* 11 (2010) 129-137.

- Baranowski, M., „Biblijne motywacje cierpienia w przemówieniach Jana Pawła II do chorych (1978-1983)”, *Lignum Vitae* 11 (2010) 35-65.
- Baranowski, M., „Miasto zbudowane z drogocennych kamieni (Iz 54,11-12)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 584-600.
- Baranowski, M., „Początki prawa» w Księdze Rodzaju”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 49-62.
- Bardski, K., „Kapłaństwo ministerialne w biblijnej symbolice teriomorficznej starożytności i średniowiecza”, *VV* 17 (2010) 303-314.
- Bardski, K., „«Kim jest ta, która wstępuje przez pustynię?» Symboliczno-alegoryczna interpretacja Pnp 3,6-11 Honoriusza z Autun”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 601-610.
- Bardski, K., *Lektyka Salomona*. Biblia – symbol – interpretacja (Rozprawy Naukowe 6; Warszawa: Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej, 2011) 489.
- Bardski, K., „Misterium krzyża w symboliczno-alegorycznych interpretacjach wybranych motywów biblijnych”, *ScrLum* 3 (2011) 101-117.
- Bardski, K., „Misterium paschalne w symboliczno-alegorycznych interpretacjach wybranych motywów literackich Biblii”, *ComP* 31/2 (2011) 7-25.
- Bardski, K., „Proroctwo w Biblii”, *ZODS* 1 (2010) 5-13.
- Bardski, K., „Starotestamentalna typologia zmartwychwstania”, *ScrLum* 2 (2010) 263-273.
- Bardski, K., „Sugestie moralne w symboliczno-alegorycznej interpretacji Biblii w Tradycji Kościoła: przykazania miłości Boga i bliźniego”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 215-226.
- Bardski, K., „Symbolika kapłaństwa w obrazach biblijnych”, *WST* 23/1 (2010) 89-104.
- Bardski, K., *W kręgu symboli biblijnych* (Kraków: Petrus, 2010).
- Bardski, K., „Wolbero ze św. Pantaleona, zapomniany komentator Pieśni nad Pieśniami. Symboliczno-alegoryczna interpretacja Pnp 3,6-11 z perspektywy hermeneutyki wiary”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 45-54.
- Baron, A., „Paweł Apostoł wzorem ucznia Chrystusa. Studium teologiczne parenezy ostatniej homilii na List do Rzymian św. Jana Chryzostoma”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 151-171.
- Baron, I., „Epizody z życia patriarchów w społeczno-kulturowym kontekście starożytnej Mezopotamii okresu starobabilońskiego według przekazu biblijnego”, *Ministrare*. Prace poświęcone śp. prof. zw. dr. hab. Zachariaszowi Łyko (red. W. Słomski) I (Warszawa: Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, 2010) 55-61.
- Bartkowicz, W., „Czy Biblia jest podręcznikiem etyki chrześcijańskiej?”, *Pastores* 13/2 (2010) 125-133.
- Bartnicki, R., „Czy już nadeszła czwarta faza poszukiwań Jezusa historycznego?”, *ZNSBP* 8 (2011) 275-326.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Bartnicki, R., *Działalność publiczna Jezusa Chrystusa* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2011).
- Bartnicki, R., *Ewangeliczne opisy Męki* (Biblioteka Słowa Krzyża 1; Warszawa: Verbinum, 2011).
- Bartnicki, R., *Ewangelie synoptyczne. Geneza i interpretacja* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2011).
- Bartnicki, R., „Jezus z Nazaretu Josepha Ratzingera/Benedykta XVI w ocenie biblistów niemieckich i francuskich”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 611-618.
- Bartnicki, R., „Krótka historia krytycznych wydań tekstu Nowego Testamentu”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 55-64.
- Bartnicki, R., „Modelowy charakter przemówienia Piotra w dniu Pięćdziesiąticy (Dz 2,14-41) w kontekście relacji Łukasza o początkach ewangelizacji”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 63-89.
- Bartnicki, R., „Orędzie perykopy Marka o pustym grobie (Mk 16,1-8) w świetle analizy narracyjnej Helmuta Merkleina”, *ScrLum* 2 (2010) 199-213.
- Bartnicki, R., „Pełne mocy działanie Jezusa w Kafarnaum (uzdrowienie paralytyka i władza odpuszczania grzechów, Mk 2,1-13)”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia” (Syr 48,1)*. Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 35-46.
- Bartnicki, R., „Postulaty postkrytycznej interpretacji przypowieści Jezusa Chrystusa”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 99-122.
- Bartnicki, R., „Proklamacja nadejścia Królestwa Bożego w Mk 1,15a”, *Lux lucet in tenebris*. Księga pamiątkowa z okazji nadania prof. Bernardowi Kozirógowi doktoratu honoris causa (red. K. Grant-Skiba – Z. Lew-Wojciechowski) (Podkowa Leśna: Signa Temporis, 2010) 49-60.
- Bartnicki, R., „Terytorialny zakres pierwszej misji uczniów Jezusa (Mt 10,5b-6)”, *Nauki humanistyczne i sozologia*. Księga jubileuszowa dedykowana księdzu profesorowi zwyczajnemu doktorowi habilitowanemu Józefowi M. Dołędze (red. J.W. Czartoszewski) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 53-62.
- Bartnicki, R., *To czyńcie na moją pamiątkę*. Eucharystia w świetle Biblii (Warszawa: Adam, 2010).
- Bartnicki, R., „Ukrzyżowanie i wyszydzenie Jezusa w Mk 15,20b-32”, *ScrLum* 3 (2011) 171-205.
- Bartnicki, R., „Współczesna interpretacja przypowieści Jezusa Chrystusa”, *WST* 23/2 (2010) 225-240.
- Bartnicki, R., „Zrywanie kłosów okazją do pouczenia o szabacie (Mk 2,23-28)”, *Studia z biblistyki* 8 (red. R. Bartnicki) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2011) 39-46.

- Bartnicki, R., rec. S. Stasiak, *Wywyższenie w listach świętego Pawła na tle greckiej literatury klasycznej* (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2010), *STV* 48/2 (2010) 219-224.
- Bartnik, C.S., „Chrystologia świata w prologu Ewangelii według św. Jana”, *STV* 48/2 (2010) 11-19.
- Bartoszewicz, D., „Biblijne oceny postępowania braci Diny w Księdze Rodzaju (Rdz 34,30; 49,5-7) i Księdze Judyty (Jdt 9,2-4)”, *WST* 23/2 (2010) 217-223.
- Bartoszewicz, D., „Hermeneutyczne i teologiczne konsekwencje weryfikacji tezy o historyczności Patriarchów”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 123-139.
- Bartoszewicz, D., „Ośrodki kultu starotestamentalnego”, *Pan tam jest. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam* (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 117-144.
- Bartoszewicz, D., „Wpływ reformy Ezdrasza i Nehemiasza na obraz świątyni w Księdze Judyty”, *Przed Twym miłosierdziem. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego* (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 67-74.
- Basiuk, M., „Abraham wzorem ojca”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin* (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 619-633.
- Basiuk, M., „Interpretacja ofiary Izaaka (Rdz 22,1-14) u Orygenesa i Ambrożego”, *Ex Oriente Lux. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 90-108.
- Basiuk, M., „Jedność między ludźmi w świetle opowiadania o wieży Babel”, *ŚSHT* 44/2 (2011) 450-461.
- Basiuk, M., „Sprawozdanie z 7. Walnego Zebrania Stowarzyszenia Bibliistów Polskich i 48. Sympozjum Bibliistów Polskich (Tarnów, 7 września 2010 oraz 8-9 września 2010)”, *ŚSHT* 43/2 (2010) 496-498.
- Basiuk, M., „Związek Maryi ze słowem Bożym na podstawie adhortacji *Verbum Domini* Benedykta XVI”, *Nie wstydę się Ewangelii. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 65-76.
- Bazyliński, S., *Wprowadzenie do studium Pisma świętego* (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 9; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).
- Bąk, A., „Kryterium zachowania depozytu Ewangelii w życiu chrześcijanina. Analiza 1 Kor 4,19 w kontekście jednostki literackiej 1 Kor 4,14-21”, *Biblia, autorytet, moralność. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej «Biblia a moralność»* (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (Hermeneutica et Judaica 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 75-94.
- Bąk, A., *Perswazyjna funkcja cytatów i aluzji przywołanych z Księgi Izajasza w 1 Kor 1,18-3,4* (Rozprawy Doktorskie; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010).

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Beasley-Murray, P., *Przesłanie zmartwychwstania. Chrystus żyje!* (tł. M. Wilkosz) (Biblia Dzisiaj; Katowice: Credo, 2011).
- Bednarz, M., „Ksiądz profesor doktor habilitowany Tadeusz Brzegowy”, *„Słowo jego pło-
nęło jak pochodnia”* (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza
Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 13-19.
- Bednarz, M., „Św. Paweł ciągłym wyzwaniem”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?*
(red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 13-22.
- Bednarz, M., *Wędrowanie ze Słowem Bożym* (Szczecinek: Fundacja „Nasza Przyszłość”, 2010).
- Benedykt XVI, *Posynodalna adhortacja apostołska „Verbum Domini” ojca świętego (...)
do biskupów i duchowieństwa, do osób konsekrowanych i wiernych świeckich o Słowie
Bożym w życiu i misji Kościoła* (Poznań: Pallottinum, 2010).
- Białokurec, T., „Miejsce jednostki retorycznej Rz 6,1-7,6 w dispositio Listu do Rzymian
a jej rola w strategii argumentacji”, *Radość słowa. Przekład i interpretacja Biblii* (red.
R. Pindel – E. Wiczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe
Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 141-154.
- Biblia o moralności. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Bi-
blijne korzenie postępowania chrześcijańskiego”* (red. B. Mielec) (Kraków: Wydawnictwo
Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010).
- Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5;
Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010).
- Biblia – autorytet – moralność. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia
a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego”* (red. R. Pindel – S. Ję-
drzejewski) (Hermeneutica et Judaica 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu
Papieskiego Jana Pawła II, 2010).
- „Bibliografia ks. dra Tadeusza Hanelta”, *Credimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana
księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin
(red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne,
2010) 19-23.
- „Biografia publikacji ks. prof. dr. hab. Jana Załęskiego”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por.
1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi
Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców
Franciszkanów, 2010) 19-29.
- „Bibliography of Edward Lipiński”, *PJBR* 9/1-2 (2010) 13-66.
- „Bibliстыka”, *PPT* 16/1 (2010) 48-52.
- Bielecki, S., „Biblia o małżeństwie”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. *1 Kor 15,58*). Studia
ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70.
rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów,
2010) 141-166.
- Bielkowska, E., „Trop Hiobowy u Gustawa Herlinga-Grudzińskiego”, *Hiob biblijny. Hiob
obecny w kulturze* (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawni-
ctwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 191-202.
- Biliński, K., rec. K. Mielcarek, „*Hierousalem*” „*Hierosolyma*”. Starotestamentowe i helle-
nistyczne korzenie Łukasowego obrazu świętego miasta w świetle onomastyki greckiej
(*Studia Biblica Lublinensia* 2; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2008), *RBibl* 57/1 (2010)
177-180.
- Bin Gorion, M.J., *Żydowskie legendy biblijne* (tł. R. Stiller) (Katowice: Kos, 2010).

- Blank, S., *Wysłuchaj głosu mojego*. Psalmi lamentacyjne w służbie duszpasterskiej (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2011).
- Błaszczak, K. – Buszek, A., „Fragment of the palette with a relief decoration from Tell el-Farkha”, *FOr* 47 (2010) 415-422.
- Boboryk, G., „Bóg JHWH jako «cadiq» w Księdze Psalmów. Studium teologiczne”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 633-644.
- Boboryk, G., „Pojęcie «cadiq» i «rasaʿ» na tle starożytnego Bliskiego Wschodu i w Starym Testamencie – znaczenie ogólne”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 77-103.
- Bocian, J., „Mt 10,5 i Łk 2,32 a uniwersalizm wielkiego nakazu misyjnego u synoptyków”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 417-436.
- Bock, D.L., „Teologia Ewangelii Łukasza i Dziejów Apostolskich”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 105-208.
- Bock, D.L., „Teologia Listów więziennych Pawła”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 359-398.
- Bogacz, R., „Krzyż, krew i ofiara Jezusa Chrystusa w Liście do Hebrajczyków”, *ScrLum* 3 (2011) 347-359.
- Bogacz, R., „Paweł – Prorok i Świadek”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Pawła II, 2010) 35-46.
- Bogacz, R., „Słowo Boże w życiu i nauczaniu Kościoła”, *PS* 14/26 (2010) 5-22.
- Bogacz, R., „Ważniejsze wydarzenia biblijne w środowisku krakowskim w roku akademickim 2009/2010”, *ScrLum* 2 (2010) 611-616.
- Bogusiak, M., „Wrażanie rozkazu w trzech hauszańskich tłumaczeniach Ewangelii według św. Łukasza”, *Annales Missiologicae Posnaniensis* 17 (2010) 107-114.
- Bolewski, J., „The incarnation of sophia-wisdom. Biblical-theological remarks”, *StBob* 10/4 (2010) 55-81.
- Borek, W., „Rola invocatio zawartego w Ef 1,15-19”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 30-37.
- Boruch, W., „Propaganda dynastyczna cesarza Klaudiusza (wybrane aspekty)”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 341-358.
- Bosak, P.C., *Postacie biblijne*. Słownik – konkordancja (Pelplin: Bernardinum, 2011) I.
- Bosak, P.C., *Postacie biblijne*. Słownik – konkordancja (Pelplin: Bernardinum, 2011) IV.
- Bosetti, E., *Jeśli chcesz być doskonały*. Komentarz do Ewangelii wg św. Mateusza (tł. P. Majdański) (Kraków: eSPe, 2010).
- Bożek, A., „Biblia, muzyka i matematyka w twórczości Novalisa”, *„Cóż za Księga!” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność* (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 215-226.
- Brauch, M.T. – Bruce, F.F. – Davids, P.H. – Kaiser, W.C., *Trudne fragmenty Biblii* (tł. W. Chrostowski) (Prymasowska Seria Biblijna; Warszawa: Vocatio, 2011).

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Brejdak, J. *Cierń w ciele. Myśl Apostoła Pawła w filozofii współczesnej* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Briks, P., „Sprawozdanie z 48. Sympozjum Bibliistów Polskich w Tarnowie [2010]”, *SBO* 2 (2010) 177-180.
- Briks, P., „Ślady hebrajskich wierzeń w życie po śmierci”, *SBO* 2 (2010) 95-107.
- Briks, P., rec. I. Eph'al-Jaruzelska, *Prophets, royal legitimacy and war in ancient Israel* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2009), *Palamedes* 5 (2010) 199-206.
- Brown, R.E., *I Bogiem było słowo. Komentarz do Ewangelii wg św. Jana* (tł. A. Gomola) (Kraków: eSPe, 2010).
- Brunetti Luzzati, S. – Della Roca, R., *Judaizm* (tł. A.A. Wójcicka) (Leksykon. Religie; Warszawa: Arkady, 2010).
- Brylla, D., „Żydowskie «dewekut» w postaci kontemplacji tetragramu oraz kombinatoryki literowej jako droga duchowego rozwoju”, *PzST* 24 (2010) 23-39.
- Brzegowy, T., „Ewangelia w Apokalipsie Izajasza”, *ZNSBP* 8 (2011) 345-373.
- Brzegowy, T., *Księga Izajasza. I. Rozdziały 1-12. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz* (Nowy Komentarz Biblijny. Stary Testament 22/1; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Brzegowy, T., „Męka i śmierć Mesjasza według pieśni Izajasza o Słudze Jahwe”, *ScrLum* 3 (2011) 35-69.
- Brzegowy, T., „Modłać się psalmami”, *Ut gaudens catechizem. 10. rocznica śmierci biskupa Piotra Longina Bednarczyka biskupa pomocniczego diecezji tarnowskiej* (red. J. Stala) (Tarnów: Biblos, 2011) 245-257.
- Brzegowy, T., „Mojżesz – powołany przez Boga wybawiciel Izraela (Wj 3,1-7,7)”, *Nie wstydzę się Ewangelii. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 104-122.
- Brzegowy, T., „Nowa pieśń o winnicy w Księdze Izajasza (27,2-11)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin* (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 645-678.
- Brzegowy, T., *Pięcioksiąg Mojżesza. Wprowadzenie – egzegeza – teologia* (Academica 27; Tarnów: Biblos, 2010).
- Brzegowy, T., „Poetycki język proroka Izajasza”, *Lex Tua Veritas. Księga pamiątkowa dedykowana Jego Magnificencji ks. prof. Janowi Maciejowi Dyduchowi z okazji 70-lecia rocznicy urodzin* (red. P. Majer – A. Wójcik) (Studia. Papiaska Akademia Teologiczna w Krakowie. Wydział Teologiczny 17; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 75-92.
- Brzegowy, T., *Prorocy Izraela. Wprowadzenie – egzegeza – teologia. Cz. II* (Academica 19; Tarnów: Biblos, 2011).
- Brzegowy, T., „Psałterz – księga ludzkiej tęsknoty za Bogiem”, *Via pulchritudinis. Wątki biblijne w literaturze i kulturze polskiej* (Publikacja pokonferencyjna) (red. S. Wojnowski) (Kraków: Polskie Towarzystwo Teologiczne, 2011) 67-83.
- Brzegowy, T., „Syjon, miasto naszych świąt (Iz 33,1-24)”, *Ex Oriente Lux. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 109-128.
- Brzegowy, T., „Zapowiedź zmartwychwstania w Iz 26,19”, *ScrLum* 2 (2010) 17-44.

- Brzuszek, B., „Franciszkanin Ziemi Świętej i archeolog Michele Piccirillo OFM (1944-2010)”, *Studia Franciszkańskie* 20 (2010) 63-85.
- Burdajewicz, M., „Od gliny do szkła: naczynia szklane w starożytnej Palestynie na przykładzie znalezisk w Hippos (Sussita)”, *SBO* 2 (2010) 141-172.
- Burek, M., „Jezus powołuje ochrzczonych do powszechnego kapłaństwa”, *PrzB* 2 (2010) 123-125.
- Byra, M., *Powstanie w Judei 66-74 n.e.* (Zabrze: INFORTeditions, 2011).
- Callaway, P., rec. H. Von Weissenberg, *4QMMT*. Reevaluating the text, the function and the meaning of the epilogue (Studies on the Texts of the Desert of Judah 82; Leiden – Boston: E.J. Brill, 2009), *QChr* 18/1-4 (2010) 149-154.
- Ceglarek, R., „Typologia i dobór metod biblijnych w katechezie”, *PS* 14/27 (2010) 47-58.
- Chałupnik, W., „Znaczenie terminów «sozo» (zbawiać) i «soteria» (zbawienie) w Liście do Hebrajczyków”, *Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wiczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 155-166.
- Chmielniak, M., „Lectio divina”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 179-188.
- Chrobak, S., „Hiob – siła nadziei”, *Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 349-363.
- Chrostowski, M., „Kapłaństwo hierarchiczne i kapłaństwo powszechne – czy mogą istnieć bez siebie?”, *CT* 80/1 (2010) 23-39.
- Chrostowski, M., „Obecność i znaczenie żydowskich pism świętych w Nowym Testamencie na przykładzie targumów palestyńskich”, *StByd* 4 (2010) 45-60.
- Chrostowski, M., rec. P.A. Kaswalder, *La Terra della Promessa*. Elementi di geografia biblica. (Publicazioni dello Studium Biblicum Franciscanum. Collectio Minor 44; Jerusalem: Franciscan Printing Press, 2010), *CT* 80/3 (2010) 197-202.
- Chrostowski, W., „Apostoł Paweł wobec świątyni jerozolimskiej według świadectwa Dziejów Apostolskich”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. *1 Kor 15,58*). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 167-188.
- Chrostowski, W., „Biblia w życiu Kościoła w Polsce (1945-2010)”, *ZNSBP* 7 (2010) 371-386.
- Chrostowski, W., „Bibliografia publikacji bp. prof. dr. hab. Zbigniewa Kiernikowskiego w układzie chronologicznym”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 15-37.
- Chrostowski, W., „Biskup prof. dr. hab. Zbigniew Kiernikowski”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 9-14.
- Chrostowski, W., „Izraelici w asyryjskich strukturach administracyjnych i wojskowych – przyczynek do badań nad sytuacją diaspyry Izraelitów w Asyrii”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 129-150.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Chrostowski, W., „«Jedni pokładają ufność w rydwanach, drudzy w koniach, a nasza siła jest w imieniu Pana, Boga naszego» (Ps 20,8). Zarys problematyki wojny w Starym Testamencie”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 51-66.
- Chrostowski, W., „Jezus Chrystus – Arcykapłan Nowego Przymierza”, *CT* 80/3 (2010) 7-34.
- Chrostowski, W., „Konflikt kapłana Amazjasza z prorokiem Amosem (Am 7,10-17). Przypadek czy prawidłowość?”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 59-71.
- Chrostowski, W., *Kościół, Żydzi, Polska*. Z księdzem profesorem Waldemarem Chrostowskim rozmawiają Grzegorz Górny i Rafał Tichy (Warszawa: Fronda, 2010).
- Chrostowski, W., „Ks. dr hab. Stanisław Pisarek (24 III 1929 – 18 IX 2009)”, *ZNSBP* 7 (2010) 453-440.
- Chrostowski, W., „Ks. prof. dr hab. Ryszard Rumianek (7 XI 1947 – 10 IV 2010)”, *ZNSBP* 7 (2010) 441-444.
- Chrostowski, W., „«Księga Kapłańska – orędzie, interpretacja, recepcja». Konferencja naukowa «Interpretacja Pisma Świętego». Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Warszawa, 1 VI 2010”, *CT* 80/4 (2010) 5-6.
- Chrostowski, W., „Księga Kapłańska w judaizmie rabinicznym”, *CT* 80/4 (2010) 33-66.
- Chrostowski, W., „«Kto wychowuje swego syna, będzie miał z niego pociechę» (Syr 30,2). Elementy wychowawcze w biblijnej literaturze międzytestamentalnej”, „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie» (J 13,13)*. Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 51-70.
- Chrostowski, W., „Liber defunctorum. Ks. prof. dr hab. Ryszard Rubinkiewicz SDB (6 III 1939 – 30 IV 2011)”, *ZNSBP* 8 (2011) 441-446.
- Chrostowski, W., „Mowa obronna Pawła przed królem Agryppą II podczas uwięzienia w Cezarei Nadmorskiej (Dz 26,2-23)”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 123-146.
- Chrostowski, W., „Niebo, piekło i czyściec w perspektywie biblijnej”, *Niebo, piekło, czyściec*. Spojrzenie Kościoła. Praca zbiorowa (red. K. Czapla – P. Góralczyk) (Zakopane: Sekretariat Fatimski; Ząbki: Apostolicum, 2010) 27-54.
- Chrostowski, W., „«Odnówić wszystko w Chrystusie». Biblijne inspiracje odnowienia człowieka i Kościoła”, *Za Chrystusa i Kościół*. Materiały z sympozjum historyczno-teologicznego z okazji 100. rocznicy odnowienia i reformy Zgromadzenia Księży Marianów (1909-2009), Licheń Stary, 24-28 maja 2009 r. (red. nauk. J. Kumala) (Studia Spiritualitatis Marianorum 2; Licheń Stary: Centrum Formacji Maryjnej „Salvatoris Mater”, 2010) 87-101.
- Chrostowski, W., „Prawo naturalne w Starym Testamencie”, *ComP* 31/1 (2011) 12-23.
- Chrostowski, W., „«Słyszeliście o moim dawnym postępowaniu» (Ga 1,13). Żydowska tożsamość Pawła Apostoła”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 11-29.
- Chrostowski, W., „Żydzi jako «starsi bracia» chrześcijan. Markowi Nowakowi OP w odpowiedzi”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich*. (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 345-360.

- Chrostowski, W. – Strzałkowska, B., „Protokół z VI Walnego Zebrania SBP, Olsztyn, 22 IX 2009”, *ZNSBP* 7 (2010) 9-15.
- Chrostowski, W. – Strzałkowska, B., „Stowarzyszenie Biblistów Polskich – Członkowie zwyczajni”, *ZNSBP* 8 (2011) 25-258.
- Chrostowski, W. – Strzałkowska, B., „Stowarzyszenie Biblistów Polskich – członkowie zwyczajni. Stan w dniu 1 IX 2010 r.”, *ZNSBP* 7 (2010) 25-263.
- Chrostowski, W., rec. *Julian Warzecha*. Kapłan – Profesor – Przyjaciel (red. J. Piwowarski – P. Marek – P. Mostowik – A. Fabin – R. Marek) (Spytkowice – Jarosowice: Grafikon, 2009), *CT* 80/3 (2010) 223-226.
- Chrostowski, W., rec. *Religie starożytnego Bliskiego Wschodu* (red. K. Pilarczyk – J. Drabina) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2008), *CT* 80/2 (2010) 219-223.
- Chrostowski, W., rec. P. Ostański, *Bibliografia biblistyki polskiej*. III-IV 2000-2009 (Series Bibliographica; Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny. Redakcja Wydawnictw, 2010), *CT* 80/4 (2010) 217-220.
- Chrostowski, W., rec. P. Williamson, *Catholic principles for interpreting Scripture*. A study of the Pontifical Biblical Commission's The interpretation of the Bible in the Church. Preface by Albert Vanhoye (Subsidia Biblica 22; Roma: Editrice Pontificio Instituto Biblico, 2008), *CT* 80/3 (2010) 203-207.
- Chrostowski, W., rec. S. Ahituv, *Echoes from the past*. Hebrew and cognate inscriptions from the biblical period (tr. A.F. Rainey) (Jerusalem: A Carta Handbook, 2008), *CT* 80/1 (2010) 205-209.
- Chrupcała, L.D., „Modlitwa poranna Jezusa (Mk 1,35)”, *WPT* 18/2 (2010) 7-35.
- Ciałowicz, K. M., „Thirteen years of Polish excavations at Tell el-Farkha”, *FOr* 47 (2010) 359-370.
- Cieciela, J., „Kobiety jako przywódczyni wspólnot żydowskich w Cesarstwie Rzymskim”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich*. (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 87-92.
- Cieciela, J., *Żydzi w okresie drugiej świątyni*. 538 przed Chr. – 70 po Chr. (Kraków: Universitas, 2011) 466.
- Cielecki, M., „Psałterz Lewisa” [rec. C.S. Lewis, *Rozważania o psalmach* (tł. A. Motyka) (Kraków: Esprit, 2011)], *W Drodze* 4 (2011) 120-124.
- Cieślak, S., „Prekursor Biblii Tysiąclecia – ks. Władysław Szczepański SJ (1877-1927)”, *Pamięć wieków kształtuje potomność*. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Ludwikowi Grzebieniowi SJ z okazji 70. urodzin (red. A.P. Bień – B. Topij-Stempińska) (Kraków: Ignatianum – Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010) 673-694.
- Clark, D., *Żywy czy martwy? Sens zmartwychwstania Jezusa* (tł. J. Kołacz) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Cogiel, M., „«Ja wam wskażę drogę jeszcze doskonalszą» (1 Kor 12,31). Pawłowy model pedagogiki miłości”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk) (Szkoła Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 156-160.
- Collins, J.J., „Ascent to heaven in the early Jewish apocalypses”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 29-40.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Coogan, M., *Bóg i seks. Co naprawdę mówi Biblia* (tł. A. Onysymow) (Warszawa: Aletheia, 2011).
- Costacurta, B., *Eliasz* (tł. B. Żurowska) (Biblioteka Centrum Formacji Duchowej. Szkoła Biblijna; Kraków: Salwator, 2010).
- Cottrell, J., *Chrzest w Nowym Testamencie* (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2011).
- Coulange, P., „Czy instytucje Starego Testamentu są tymczasowe. Refleksja nad świętynią i Prawem na podstawie *Dei Verbum* 15” (tł. L. Balter), *ComP* 30/1 (2010) 124-141.
- „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010).
- Cukier, E., „Plemię psiogłowych (gr. «kynokephaloi») jako Żydzi? Miniatury do Ps 22[21],17 we wczesnochrześcijańskich psalterzach z ilustracjami na marginesach”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Suplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 411-418.
- „Curriculum vivendi” ks. dra Tadeusza Hanelta, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 13-18.
- Cyran, G., „Edukacyjna figura dobrego Samarytanina (Łk 10,30-37)”, *Miłość i cierpienie. Misterium Boga i nadzieja człowieka* (red. J. Małski – I. Rutkowska) (Głogów: Cisi Pracownicy Krzyża, 2010) 235-248.
- Czajkowski, M., „Czcimy tego samego Boga”, *Ministrare*. Prace poświęcone śp. prof. zw. dr. hab. Zachariaszowi Łyko (red. W. Słomski) I (Warszawa: Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, 2010) 155-160.
- Czajkowski, M., „Does God thirst for human blood?”, *Biblical Theology Bulletin* 3 (2010) 123-126.
- Czajkowski, M., „Jezus Mateusza wobec Tory Izraela”, *Lux lucet in tenebris*. Księga pamiątkowa z okazji nadania prof. Bernardowi Kozirógowi doktoratu honoris causa (red. K. Grant-Skiba – Z. Lew-Wojciechowski) (Podkowa Leśna: Signa Temporis, 2010) 89-97.
- Czajkowski, M., „Krzew winny i korzenie”, *Ekumenizm i ewangelicyzm*. Studia ofiarowane profesorowi Karolowi Karskiemu w 70. urodziny (red. M. Hintz – T.J. Zieliński) (Warszawa: Chrześcijańska Akademia Teologiczna, 2010) 101-106.
- Czajkowski, M., „Ku nowej hermeneutyce biblijnej w dialogu chrześcijańsko-żydowskim”, *Parlamentaryzm, konserwatyzm, nacjonalizm*. Sefer jowel. Studia ofiarowane profesorowi Szymonowi Rudnickiemu (red. J. Żyndul) (Warszawa: Wydawnictwo Sejmowe, 2010) 359-372.
- Czajkowski, M., „Misja do Żydów czy misja wspólna i wzajemne świadectwo?”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Suplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 361-379.
- Czekalski, R., „Biblijna inspiracja chrześcijańskiej moralności”, *StTBDŁ* 29 (2011) 293-310.
- Czerski, J., *Ikona w Nowym Testamencie*. Studium semantyczno-egzegetyczne pojęcia εικων (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011).
- Czerski, J., „Interpretacje tekstów biblijnych w liturgii”, *STV* 49/1 (2011) 141-155.
- Czerski, J., rec. K. Ziąja, *Motywy etyczne w terminologii „krino” – „krisis” w Ewangelii Łukasza*. Studium egzegetyczno-lingwistyczne (Opolska Biblioteka Teologiczna. Theological Collection of Opole 107; Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2008), *PPT* 16/1 (2010) 42-43.

- Cztery Ewangelie i Dzieje Apostolskie* (red. M. Kwiecień; tł. z grec. M. Czajkowski – Arcybiskup Jeremiasz [Jan Anchimiuk] – M. Kwiecień) (Ekumeniczny Przekład Przyjaciół; Warszawa: dr Henryk Tomaszewski, ²2011).
- Czupryński, W., *Oczekiwanie mesjańskie w prorocत्वach Ezechiela i Deuteroizajasza* (Biblioteka Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 53; Olsztyn: Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, 2010).
- Czyż, S., *Chrystus życiem i światłością*. Katechezy biblijne na podstawie Ewangelii według św. Jana. I (rozdziały I-IV) (W Kręgu Słowa 9; Tarnów: Biblos, 2011).
- Daniel-Rops, H., *Dzieje Chrystusa* (tł. Z. Starowieyska-Morstinowa) (Warszawa: Pax, ⁸2010).
- Daniel-Rops, H., *Od Abrahama do Chrystusa* (tł. Z. Starowieyska-Morstinowa) (Warszawa: Pax, ⁶2011).
- Davies, J., *Egzorcyzmy w Biblii i w praktyce współczesnego Kościoła* (Kraków: Wydawnictwo „M” 2011).
- Dawidowski, W., „Biblia przez ojców odczytywana. Mały przyczynek do teorii egzegezy kanonicznej”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 25-38.
- Dąbek, T.M., „„Archegos» – tytuł Chrystusa i Jego naśladowców”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 679-688.
- Dąbek, T.M., *Biblia o końcu świata* (Kraków: Wydawnictwo „M”, 2011).
- Dąbek, T.M., „Biblical motifs in the literary works of Karol Wojtyła – John Paul II” (tł. P. Mizia), *The space of the word. The literary activity of Karol Wojtyła – John Paul II* (red. Z. Zarębianka – J. Machniak) (Cracow: John Paul II Institute of Intercultural Dialogue, 2011) 203-212.
- Dąbek, T.M., „Biblijny obraz kapłaństwa”, *CzST* 38 (2010) 9-20.
- Dąbek, T.M., „„Czas naszych dni – to lat siedemdziesiąt lub, gdy jesteśmy mocni, osiemdziesiąt» (Ps 90,10). Długość i wartość życia człowieka w służbie Bożej”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia”* (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 47-57.
- Dąbek, T.M., „Czy Pismo Święte mówi o przemocy w rodzinie?”, *SosnST* 10 (2011) 33-42.
- Dąbek, T.M., „„Moralność objawiona» według najnowszego dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej «Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego»”, *Biblia o moralności*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. B. Mielec) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 21-36.
- Dąbek, T.M., „Obraz kobiety w Nowym Testamencie”, *Człowiek w tradycji judeochrześcijańskiej*. Wybrane zagadnienia. (red. J. Szarlej) (Bielsko-Biała: Wydawnictwo Techniczno-Humanistyczne, 2011) 61-71.
- Dąbek, T.M., „„Przyszedłem na ten świat, aby przeprowadzić sąd. Azeby ci, którzy nie widzą, przejrżeli, a ci, którzy widzą, stali się niewidomymi» (J 9,39). Nowa skala wartości podstawą Bożego sądu w Ewangelii św. Jana na tle paralel nowotestamentowych”, *„Jawicie się jako źródła światła w świecie”* (Flp 2,15) (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 317-332.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Dąbek, T.M., „Psalterz w Regule św. Benedyka”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 151-161.
- Dąbek, T.M., „Św. Jan Kanty jako realizator biblijnego ideału mędrca i nauczyciela”, *Rozum i wiara – intelektualne i duchowe dziedzictwo Jan Kantego* (red. M. Rembierz – S. Cader) (Kęty: Wydawnictwo Naukowe „Beskidzki Instytut Nauk o Człowieku”, 2010) 137-143.
- Dąbek, T.M., „Trud i cierpienie jako środki Bożej pedagogiki”, *Wielopłaszczyznowe wsparcie człowieka we współczesnej pedagogii*. Księga jubileuszowa dedykowana księdzu biskupowi Antoniemu Długoszowi (red. N. Pikuła) (Kraków: Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum”; Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011) 181-197.
- Dąbek, T.M., „Udział uczniów Jezusa w Jego władzy sędziowskiej. Zasiadacie na dwunastu tronach, aby sędzić dwanaście pokoleń Izraela (Mt 19,28)”, *Lex Tua veritas*. Księga pamiątkowa dedykowana Jego Magnificencji ks. prof. Janowi Dyduchowi z okazji 70-lecia urodzin (red. P. Majer – A. Wójcik) (Studia. Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie. Wydział Teologiczny 17; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 103-111.
- Dąbek, T.M., „Uświęcenie przez pracę na przykładzie biblijnych przedsiębiorców”, *Priorytety etycznego przedsiębiorcy – zysk, misja czy świętość?* (red. M. Leśniak – G. Piątek – P. Król) (Kraków: Wydawnictwo UNUM, 2011) 21-43.
- Dąbek, T.M., *Z pracy rąk swoich będziesz pożywał (Ps 128,2)*. Biblia o godności i wartości ludzkiej pracy (Biblijne Wezwania do Rozwijania Kultury 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010).
- Dąbek, T.M. – Wiater, E. – Zatorski, W. – Mycielski, L., *Aby rozważyć Pismo Święte* (Kraków: Wydawnictwo Benedyktynów Tyniec, 2011).
- Dąbek, T.M., rec. B. Kl’uska, *Uczeń ikoną Chrystusa*. Studium egzegetyczno-teologiczne Mowy pożegnalnej J 13,31–16,33 (Studia Biblica Lublinensia 3; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2007), *RBL* 63/2 (2010) 189-191.
- Dąbek, T.M., rec. M. Łanoszka, *Idea odnowienia kosmosu w eschatologicznej doktrynie synoptycznej i Janowej* (W Kręgu Słowa 3; Tarnów: Biblos, 2009), *RBL* 63/3 (2010) 287-288.
- Dąbek, T.M., rec. S. Jankowski, *Geografia biblijna* (Warszawa: Adam, 2007), *RBL* 63/4 (2010) 383-384.
- Dąbek, T.M., rec. W. Rakocy, *Święty Łukasz wobec niewiary Izraela – krytyka i nadzieja* (Rozprawy i Studia Biblijne 24; Warszawa: Vocatio, 2006), *RBL* 63/2 (2010) 187-188.
- Dąbrowa, E., „Hellenistyczne elementy partyjskiej monarchii”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 247-262.
- Dąbrowa, E., *The Hasmoneans and their State. A Study in History, Ideology, and the Institutions* (Elektrum 16; Kraków: Jagiellonian University Press, 2010).
- Dąbrowska, A., „«Błądzisz, (...) wielki Mojżesz» – o krytycznym podejściu do Biblii w wybranych dramatach Ernsta Barlacha”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 305-315.
- Dąbrowska, A., „Boska ludzkość, ludzka boskość. O poszukiwaniu bliskości Boga w twórczości Rainera Marii Rilkego”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 291-303.

- Dąbrowska, A., „Między idyllą, utopią a katastroficznymi wizjami. Krajobrazy biblijne w twórczości Ingeborg Bachmann”, *„Cóż za Księga!” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność* (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 419-433.
- Dąbrowski, K., „Modlitwa w życiu Apostoła Narodów”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 689-695.
- De La Maisonneuve, D., *Judaizm*. Podstawowe wiadomości (tł. B. Filipowicz) (Świat Orientu; Warszawa: Dialog, 2010).
- Degl'Innocenti, M. – Marinone, S., *Biblia w historiach i obrazach* (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- Del Olmo Lete, G., „Traduction, production, actualisation: trois modèles d'intertextualité, ou pourquoi s'intéresser à la Bible dans la littérature”, *FOr* 47 (2010) 193-205.
- Demitrów, A., „Basse Galilée, Une brève description géographique et historique”, *SS* 13-14 (2009-2010) 17-23.
- Demitrów, A., „Transjordanie romano-byzantine. Une brève esquisse historique”, *SS* 13-14 (2009-2010) 25-29.
- Dendys, R., „Szatan jako przeciwnik Boga i ludzi”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 131-147.
- Dębowska-Ludwin, J., „Multiple and disordered burials as special funerary practices in early Egypt – examples from Tell el-Farkha”, *FOr* 47 (2010) 371-378.
- Długoborski, S., „Sakralne trofea wojenne w świetle tekstów biblijnych”, *SBO* 2 (2010) 83-93.
- Długosz, D., „«Qumran, le secret des manuscrits de la Mer Morte» [exposition, Paris, Bibliothèque Nationale de France, 13 avril-11 juillet 2010]”, *QChr* 18/1-4 (2010) 155-160.
- Długosz, D., rec. *La Bibliothèque de Qumrân. 2. Torah: Exode, Lévitique, Nombres*. Edition et traduction des manuscrits hébreux, araméens et grecs sous la direction de K. Berthelot, T. Lengrand (Paris: Cerf, 2010), *QChr* 18/1-4 (2010) 123-127.
- Dogondke, D., „Hebrajskie wyrażenie «świadek szybki» (Ml 3,5)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 696-707.
- Dogondke, D., „Historia przyjaźni Boga z Hiobem”, *Zeszyty Karmelitańskie* 4 (2010) 12-22.
- Dogondke, D., „Interpretacja Malachiasza 3,1”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 53-65.
- Dogondke, D., „O nienawiści, która bierze się z odrzucenia Boga”, *Zeszyty Karmelitańskie* 3 (2010) 35-46.
- Dogondke, D., „Powrót z wygnania radością ludzi, przyrody i Boga (Iz 55,12-13)”, *Zeszyty Karmelitańskie* 2 (2010) 12-22.
- Dogondke, D., „Siedem Duchów Boga”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 189-200.
- Dogondke, D., „Zazdrość Efraima (Iz 11,13)”, *Zeszyty Karmelitańskie* 1 (2010) 17-29.

- Dogondke, D., „Znaczenie Septuaginty w przekładach z języka hebrajskiego na przykładzie słowa «herem»”, *Radość słowa. Przekład i interpretacja Biblii* (red. R. Pindel – E. Wieczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 45-54.
- Dola, T., „Krzyż odpowiedzi Boga na grzech człowieka”, *ŚSHT* 44/2 (2011) 347-356.
- Drawnel, H., „Amran, Visions of:”, *The Dictionary of Early Judaism* (red. J.J. Collins – D.C. Harlow) (Grand Rapids: Eerdmans, 2010) 326-327.
- Drawnel, H., „Between Akkadian *tušarrūtu* and Aramaic ܦܪܘܢ: Some Notes on the Social Context of the Early Enochic Literature”, *Revue de Qumran* 24 (2010) 373-403.
- Drawnel, H., „Elect of God (4Q534–536)”, *The Dictionary of Early Judaism* (red. J.J. Collins – D.C. Harlow) (Grand Rapids: Eerdmans, 2010) 573-574.
- Drawnel, H., „Nauczanie i tożsamość upadłych aniołów w *Księdze Czuwających* w kontekście religijnym i społecznym Babilonii okresu perskiego i hellenistycznego”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 111-132.
- Drawnel, H., „Obraz idealnego kapłana na przykładzie Lewiego w *Wizjach Lewiego*”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana. Biblia o kapłaństwie* (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 119-135.
- Drawnel, H., „Qahat, Admonitions (Testament) of, (4Q542)”, *The Dictionary of Early Judaism* (red. J.J. Collins – D.C. Harlow) (Grand Rapids: Eerdmans, 2010) 1124-1125.
- Drawnel, H., *The Aramaic Astronomical Book: Text, Translation, and Commentary* (Oxford: Oxford University Press, 2011).
- Drawnel, H., „The Initial Narrative of the «Visions of Amram» and Its Literary Characteristics”, *Revue de Qumran* 24 (2010) 517-554.
- Drawnel, H., „The Literary Characteristics of the «Visions of Levi» (so-called «Aramaic Levi Document»)”, *Journal of Ancient Judaism* 1 (2010) 303-319.
- Drawnel, H., rec. F. Rochberg, *In the Path of the Moon: Babylonian Celestial Divination and Its Legacy* (Studies in Ancient Magic and Divination 6; Leiden: Brill, 2010), *BibAn* 1 (2011) 205-210.
- Drawnel, H., rec. J. Ben-Dov, *Head of All Years: Astronomy and Calendars at Qumran in their Ancient Context* (Leiden: Brill, 2008), *Revue de Qumran* 25 (2011) 133-136.
- Dryl, G.W., „Czyny Jezusowej mocy. Mk 5,25-34”, *Co znaczy być z Jezusem? Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka* (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 112-115.
- Dryl, G.W., „Nowe życie. Mk 2,1-17”, *Co znaczy być z Jezusem? Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka* (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 106-109.
- Dryl, G.W., „Pouczenia Jezusa o drodze ucznia. Mk 9,35-37.39-50”, *Co znaczy być z Jezusem? Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka* (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 118-120.
- Dryl, G.W., „Tajemnica królestwa Bożego: Mk 4,1-20. Wersja druga”, *Co znaczy być z Jezusem? Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka* (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 63-70.

- Dryl, G.W., „W oczekiwaniu na przyjście Chrystusa. Wersja druga. Mk 13”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 125-127.
- Dryl, G.W., „Właściwa relacja z Bogiem. Mk 12,13-27”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 92-96.
- Dryl, G.W., „Zrozumienie krzyża. Mk 9,30-34.38”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 83-87.
- Dryl, G.W., „Zrozumienie misji Jezusa. Mk 7,14-23”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 72-77.
- Du Mesnil, J, *Kobiety Nowego Testamentu* (tł. M. Cofta) (Poznań: Drukarnia Świętego Wojciecha. Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010).
- Dublański, R., „Piąta edycja konferencji «Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach». Kraków 15-17 VI 2010”, *StJ* 13/2 (2010) 369-370.
- Dulian, R., rec. E.N. Zwijacz, *Obraz Ludu Bożego według Księgi Liczb* (Rozprawy Doktorские. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. Wydział Teologiczny; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010), *Vita Academica* 6 (2010) 27.
- Dyk, S., „Liturgia miejscem interpretacji słowa Bożego”, *ZNKUL* 53/1 (2010) 33-46.
- Dynak, A., „Działanie zmierzające do wyznaczonego celu. Problematyczna pochwała zarządcy (Łk 16,8a)”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 201-218.
- Dynak, A., „Kopać nie jestem w stanie, żebrać się wstydzę” – dylemat zarządcy w perykopie Łk 16,1-13. Analiza egzegetyczno-teologiczna (W Kręgu Słowa 10; Tarnów: Biblos, 2011).
- Dynak, A., „Status i misja Jezusa «Syna Adama, Syna Bożego». Fenomen i teologiczne znaczenie genealogii (Łk 3,23-38)”, *WST* 23/1 (2010) 73-86.
- Dynak, A., „W Jezusowej szkole łagodności i pokory. Teologiczne przesłanie Mt 11,28-30”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia”* (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 59-77.
- Dziadosz, D., „Genealogie Księgi Rodzaju. Pomiędzy historią, tradycją i teologią”, *BibAn* 1 (2011) 9-40.
- Dziadosz, D., „Geneza i teologiczne orędzie biblijnej relacji o potopie (Rdz 6-9)”, *RBibl* 57/1 (2010) 47-76.
- Dziadosz, D., „Instytucja kapłana w deuteronomistycznej historii Izraela (Joz-2 Krl)”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 29-58.
- Dziadosz, D., „Koncepcja stworzenia w tradycji jahwistycznej (Rdz 2,4b-25)”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 219-248.
- Dziadosz, D., „Lewici i kapłani w Księdze Powtórzonego Prawa”, *IV* 17 (2010) 43-67.
- Dziadosz, D., „Religijny i społeczny status kobiet w tradycjach o Abrahamie (Rdz 11,27-25,18)”, *IV* 19 (2011) 15-40.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Dziadosz, D., *Tak było na początku...* Izrael opowiada swoje dzieje. Literacka i teologiczna analiza wiodących tradycji Księgi Rodzaju (Przemyśl: Wydawnictwo Archidiecezji Przemyskiej, 2011).
- Dziadosz, D., „Teologiczna struktura relacji o ogrodzie Eden (Rdz 2,4b-25)”, *StGd* 27 (2010) 15-45.
- Dziadosz, D., „Urząd kapłana w Izraelu w epoce przedmonarchicznej”, *ZNSBP* 7 (2010) 281-313.
- Dziadosz, D., rec. P. Hugo – A. Schenker (red.), *Archaeology of the Books of Samuel. The Entangling of the Textual and Literary History* (Supplements to Vetus Testamentum 132; Leiden: Brill, 2010), *BibAn* 1 (2011) 195-197.
- Ehrman, B.D., *Nasładowcy Jezusa. Prawda i fałsz. Piotr, Paweł i Maria Magdalena* (tł. P. Hejmej) (Warszawa: Demart, 2010).
- Einhorn, L., *Co się wydarzyło w drodze do Damaszku? W poszukiwaniu prawdziwego Jezusa* (tł. R. Grażyński) (Warszawa: Czarna Owca, 2010).
- Ekman, U., *Szkola Biblijna na płytach DVD. Cz. 1. 15 godzin pełnych mocy wykładów biblijnych* (Szczecin: Compassion – Gorzów Wlkp.: Wydawnictwo AF, 2010) 5 [DVD].
- Etica teologica nelle correnti della storia. Contributi dall'Accademia Alfonsiana al secondo Congresso mondiale dei teologi cattolici* (red. G. Witaszek) (Città del Vaticano: Lateran University Press e Editiones Academiae Alfonsianae, 2011).
- „Ewangelia Marii Magdaleny. Wstęp, przekład z koptyjskiego, komentarz Wincenty Myszor”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 207-220.
- Ewanieliô wedle swiätégò Lukôsza. Z grecki przełożył na kaszëbsczi jãzëg o. Adam Ryszard Sikora OFM* (Kartuzy: Oficyna Czec, 2010).
- Ex Oriente Lux. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010).
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 4: Z Księgi Liczb” [komentarz rabiniczny], *Midrasz* 1 (2011) 76-77.
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 5: Z Księgi Liczb” [komentarz rabiniczny], *Midrasz* 2 (2011) 78-79.
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 7: Z Księgi Powtórzonego Prawa” [komentarz rabiniczny], *Midrasz* 4 (2011) 70-71
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 6: Z Księgi Liczb i Powtórzonego Prawa” [komentarz rabiniczny], *Midrasz* 3 (2011) 74-75.
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 1” [komentarz rabiniczny] (tł. P. Paziński), *Midrasz* 4 (2010) 64-65.
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 2” [komentarz rabiniczny] (tł. P. Paziński), *Midrasz* 5 (2010) 68-69.
- Falcon, T., „Z Księgi Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Cz. 3: Z Księgi Kapłańskiej i Liczb” [komentarz rabiniczny] (tł. P. Paziński), *Midrasz* 6 (2010) 70-71.
- Falcon, T., „Z Księgi Wyjścia. Cz. 1” [komentarz rabiniczny] (tł. P. Paziński), *Midrasz* 1 (2010) 70-72.
- Falcon, T., „Z Księgi Wyjścia. Cz. 2” [komentarz rabiniczny] (tł. P. Paziński), *Midrasz* 2 (2010) 70-72.
- Falcon, T., „Z Księgi Wyjścia. Cz. 3” [komentarz rabiniczny] (tł. P. Paziński), *Midrasz* 3 (2010) 7-77.
- Falsini, R., *Słowa jak kamienie. Skandaliczne wypowiedzi Jezusa* (tł. P. Borkowski) (Ząbki: Apostolicum, 2010).

- Famulska-Ciesielska, K., „Manipulacja czy wołanie z głębokości? Inspiracje biblijne w literaturze polskiej w Izraelu”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 71-89.
- Fanning, B.M., „Teologia Listów Piotra i Judy”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 519-560.
- Fanning, B.M., „Teologia Listu do Hebrajczyków”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 439-494.
- Fanning, B.M., „Teologia Listu Jakuba”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 495-518.
- Fausti, S., *Jak rozważać i głosić Pismo Święte* (tł. M. Osocha) (Kraków: Bratni Zew, 2010).
- Fausti, S., *Rozważaj i głosź Ewangelię*. Katecheza narracyjna Ewangelii według św. Marka (tł. B.A. Gancarz) (Kraków: Bratni Zew, 2010).
- Felski, W., „Motyw Hioba w twórczości Czesława Miłosza”, *Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 225-237.
- Flis, J., „«... aż do śmierci i to śmierci krzyżowej» (Flp 2,8). Interpretacja eklezjalna”, *ScrLum* 3 (2011) 321-345.
- Flis, J., „Filippi – przyczółek apostołskiej działalności Pawła w Europie”, *„Słowo jego pło-nęło jak pochodnia” (Syr 48,1)*. Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 79-96.
- Flis, J., *List do Filipian*. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz (Nowy Komentarz Biblijny. Nowy Testament 11; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- Flis, J., „Paulus als Sklave im Lichte des Philipperbriefes”, *Weg, Wehrheit, Leben*. Im Dienst der Verkündigung. Festschrift für Bischof Klaus Küng (red. J. von Kreiml) (Regensburg: Friedrich Pustet Verlag, 2010) 139-158.
- Flis, J., „Paweł – turysta Nowego Testamentu”, *ZNUS* 647 (2011) 11-24.
- Flis, J., *Vater unser im Himmel*. Tiefsinnige Schönheit des Herren – und Kirchengebet (Mt 6,9-13) (St. Pölten – Stettin: Verlag Ferdinand Berger & Söhne, 2011) 318.
- Flis, J., „Wiara i zabobon w pierwszym Kościele Europy – Filippi”, *Między wiarą a zabobonem* (red. J. Chapska – C. Korzec) (Studia i Rozprawy. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego 24; Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2010) 105-121.
- Flis, J., rec. H. Langkammer, *Obraz Jezusa Chrystusa w świetle Nowego Testamentu*. Przyczynek do chrystologii analogicznej Nowego Testamentu (Rzeszów: Wydawnictwo Diecezji Rzeszowskiej, 2009), *BibAn* 1 (2011) 199-203.
- Flis, J., rec. J.A. Seanner, *Die Barmherzigkeit (eleos) im Matthäusevangelium*. Rettende Vergebung (Kleinhain: Verlag St. Josef, 2009), *BibAn* 1 (2011) 211-214.
- Frankowski, J., „Problem ekwiwalencji dynamicznej w Dn 13,54-59”, *ZNSBP* 7 (2010) 333-338.
- Fried, H.M., „The Dead Sea scrolls. A statistical analysis”, *QChr* 18/1-4 (2010) 65-77.
- Gajewski, W., *Charyzmat, urząd, hierarchia* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Gajewski, W., „«Zburzył mur – wrogość» (Ef 2,14). Apostoła Pawła wizja jedności Żydów i pogan w Kościele”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 160-185.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Gammons, P., *Uzdrowiająca moc Chrystusa dzisiaj*. Przyjmijcie uzdrowienie od Jezusa Chrystusa (tł. D. Denisiuk) (Warszawa: Fundacja Nadzieja dla Przyszłości, 2010).
- Gara, K., „Tessalonika – stolica greckiej Macedonii”, *Nowy Filomata* 14/2 (2010) 137-146.
- Garczyńska, H., „Biblia w literaturze. O przekładzie motywów biblijnych w dramacie *Nora* Henryka Ibsena”, *Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 71-83.
- Gardocki, D., rec. J. Ratzinger, Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu*. Cz. 2: Od wjazdu do Jerozolimy do Zmartwychwstania (tł. W. Szymona) (Kielce: Jedność, 2011), *PP* 128/5 (2011) 163-165.
- Gardocki, D., rec. *Jesus research*. An international perspective. The first Princeton-Prague Symposium on Jesus Research, Prague 2005 (red. J.H. Charlesworth – P. Pokorny) (Princeton-Prague Symposia Series on the Historical Jesus 1; Grand Rapids – Cambridge: W. Eedermans, 2009), *StBob* 10/3 (2010) 115-120.
- Gargano, I., *Lectio divina do Listu do Rzymian*. Cz. 3. (tł. K. Stopa) (Lectio Divina 17; Kraków: Wydawnictwo Księży Sercanów, 2011).
- Gasiński, S., „Ks. prof. Stanisław Grzybek – twórca biblijnej szkoły przepowiadania”, *CzST* 38 (2010) 255-262.
- Gaweł, K., „Nieustannie procedujący sąd. Inspiracje biblijne w wybranych parabolach Franza Kafki”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 317-333.
- Gaweł, Ł., „V Zjazd Teologów Fundamentalnych w Polsce «Biblia w ujęciu teologii fundamentalnej» (Toruń, 24-25 IX 2009 r.)”, *ŚSHT* 43/1 (2010) 222-223.
- Ğądecki, S., „Biblia księdza doktora Jakuba Wujka SJ”, *Miesięcznik Kościelny Archidiecezji Poznańskiej* 62/3 (2011) 23-33.
- Ğądecki, S., „Muzyka według Biblii”, *Credimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 111-126.
- Ğądecki, S., „Przewiduj koniec”, *Pan tam jest*. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 333-338.
- Ğądecki, S., „«Stajemy się tym, co czcimy». Idolatria źródłem wszelkiego zła”, *WST* 23/1 (2010) 31-46.
- Gierszewski, S., „Stare a nowe przymierze w świetle wybranych ksiąg prorockich i Listu do Hebrajczyków”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 65-80.
- Gilski, M., „Chrześcijańskie papirusy magiczne”, *PS* 14/27 (2010) 89-97.
- Ğłuchowski, R., „Obraz Pawła Apostoła w Dziejach Apostolskich a w jego listach”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 37-50.
- Ğłuchowski, R., *Nawrócenie dworzanina królowej etiopskiej typem ewangelizacji bez granic*. Społeczno-geograficzny wymiar Łukaszewego uniwersalizmu zbawczego w Dz 8,25-40 (Studia Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 336.
- Godlewski, Z., „Ksiądz Rektor prof. dr hab. Ryszard Rumianek”, *WST* 23/1 (2010) 7-9.

- Godlewski, Z., „Ksiądz Rektor prof. zw. dr hab. Ryszard Rumianek. 7 XI 1947 – 10 IV 2010”, *Pan tam jest. Jego Magnificencji ks. prof. dr hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam* (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 13-15.
- Godlewski, Z., „Oddźwięk Ezechielowej koncepcji powrotu do życia w Nowym Testamencie”, *Sentencje, rozprawy, opracowania* (red. Z. Godlewski) (Biblioteka Koła św. Józefa 10; Warszawa: Stampa, 2010) 457-465.
- Godlewski, Z., „Publikacje ks. prof. dr hab. Ryszarda Rumianka”, *WST* 23/1 (2010) 10-18.
- Godlewski, Z., „Refleksje egzegetyczno-teologiczne na płaszczyźnie zależności 1 Tes 4,8 od Ez 36,27 i 37,14”, *Pan tam jest. Jego Magnificencji ks. prof. dr hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam* (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 339-387.
- Godlewski, Z., „Wykaz publikacji ks. prof. zw. dr hab. Ryszarda Rumianka”, *Pan tam jest. Jego Magnificencji ks. prof. dr hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam* (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 17-26.
- Gołębiewski, M., „Radość celebracji słowa Bożego”, *PrzB* 2 (2010) 7-9.
- Gołębiewski, M., „Wspomnienie pośmiertne o śp. ks. profesorze Ryszardzie Rumianku”, *WST* 23/1 (2010) 21-22.
- Gomola, A., *Bóg kobiet. Studium językoznawczo-teologiczne* (Teolingwistyka 7; Tarnów: Biblos, 2010).
- Goniszewski, P., „Żydowskie rozumienie Biblii na przykładzie Księgi Bereszit Pardes Lauder”, *StKKoła* 15 (2010) 223-235.
- Gooding, D.W., *W szkole Chrystusa. Studium nauczania Chrystusa na temat świętości. Ewangelia Jana 13–17* (tł. A. Mariuk) (Jastrzębie Zdrój: Areopag, 2010).
- Góralczyk, P., „Implikacje moralne Nowego Przymierza w Chrystusie”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 213-226.
- Górka, B., „«Aby świat uwierzył...» (J 17,25)”, *Ekumenizm i ewangelicyzm. Studia ofiarowane profesorowi Karolowi Karskiemu w 70. urodziny* (red. M. Nintz – T.J. Zieliński) (Warszawa: Chrześcijańska Akademia Teologiczna, 2010) 107-122.
- Górka, B., „Bait czy qahal? Co wiadomo, a czego nie wiadomo o Mt 16,16-19”, *SBO* 2 (2010) 109-130.
- Górka, B., *Chrześcijaństwo pierwotne jako system religijny* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Górka, B., *Jezus a chleb. Interpretacja inicjacyjna J 6,1-71* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Grabowski, M., *Pomazaniec. Przyczynek do chrystologii filozoficznej* (Wykłady Otwarte z Teologii Naturalnej im. J.M. Bocheńskiego OP 2; Poznań: W Drodze, 2010).
- Grabowski, T., *Ostatni triumf Ptolemeusza. Czwarta wojna syryjska (221–217 p.n.e.)* (Kraków: Historia Iagiellonica, 2010).
- Grabowski, T., „Związek Etolski w polityce greckiej pierwszych Ptolemeuszów”, *Hortus historiae. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin* (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagiellonica, 2010) 191-218.
- Granados, J., „Nowe Hosanna w nowej świątyni: wjazd Jezusa do Jerozolimy” (tł. L. Balter), *ComP* 30/1 (2010) 3-28.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Grandi, G., „Le Mystère d’Israël”, *ComP* 31/3 (2011) 85-94.
- Grenet, E., „«Czyż ja jestem na miejscu Boga?»» (Rdz 50,19). Ojcostwo św. Józefa w Ewangelii według św. Łukasza” (tł. L. Balter), *ComP* 30/2 (2010) 17-33.
- Grzyska, U., „Naznaczeni entuzjazmem wiary w Zmartwychwstałego Pana”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 301-316.
- Guzewicz, M., „Cierpienie jako realizacja powołania do wyższej miłości”, *Miłość i cierpienie. Misterium Boga i nadzieja człowieka* (red. J. Malski – I. Rutkowska) (Głogów: Cisi Pracownicy Krzyża, 2010) 145-159.
- Guzewicz, M., *Jak być dobrym ojcem?* Biblijne podpowiedzi (Poznań: Inicjatywa Wydawnicza „Jerozolima” Łukasz Kałużny, 2011).
- Guzewicz, M., „Jezus wzorem dla współczesnych wychowawców”, *Nie wstydzę się Ewangelii. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliotów Polskich, 2011) 147-161.
- Guzewicz, M., „Wychowanie dzieci i młodzieży na tle biblijnego wzorca odpowiedzialnego ojcostwa w odniesieniu do współczesnego kryzysu ojcostwa”, *Wychowanie dzieci i młodzieży na tle współczesnych zagrożeń* (red. A. Wiernicki – I. Filon-Król – H. Grządko) (Gorzów Wielkopolski: Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna, 2010) 15-39.
- Guzewicz, M., *Zasady wychowania w Piśmie Świętym. Studium pastoralno-teologiczne* (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2010).
- Hagin, K.E., *Biblijne odpowiedzi na pytania o demony* (Szatan, Demony i Opętanie 4; Szczecin: Compassion – Gorzów Wlkp.: Wydawnictwo AF, 2010).
- Hagin, K.E., *Demony i ich pochodzenie* (Szatan, Demony i Opętanie 1; Szczecin: Compassion – Gorzów Wlkp.: Wydawnictwo AF, 2010).
- Hagin, K.E., *Ewangelia pojednania – objawienie apostoła Pawła* (tł. M. Piszczek) (Biblioteka „Compassion”; Szczecin: Compassion – Gorzów Wlkp.: Wydawnictwo AF, 2010).
- Hałas, S., *Biblijne słownictwo miłości i miłosierdzia na zderzeniu kultur* (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011).
- Hanelt, T., „Brama w Starym Testamencie”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 165-174.
- Hanelt, T., „Relacje izraelsko-egipskie w okresie monarchii (1010–586 przed Chr.)”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliotów Polskich, 2011) 162-176.
- Haręzga, S., „Ewangelia według św. Marka jako podręcznik chrześcijańskiej inicjacji”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Haręzga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 11-14.
- Haręzga, S., „Droga Jezusa – Syna Człowieczego i naśladowanie Go przez uczniów (Mk 8,27-10,52)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Haręzga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 32-35.

- Hareźga, S., „Droga św. Piotra i Kościoła ku uniwersalizmowi zbawienia w świetle Dz 10,1–11,18”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 379-396.
- Hareźga, S., „Droga ucznia głównym motywem Markowej Ewangelii”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 1 – 5 – 1 – 9.
- Hareźga, S., „Epifania Chrystusa i królowanie Boga motywacją zachęty w 1 Tm 6,11-16”, *RBibl* 57/1 (2010) 143-152.
- Hareźga, S., „Etapy lektury Biblii”, *Co zabrać ze sobą. Po syntezie ćwiczeń duchownych* (red. J. Augustyn) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010) 76-84.
- Hareźga, S., „Ideal kapłana w Listach Pasterskich w świetle kwalifikacji biskupów, starszych i diakonów (1 Tm 3,1-13 i Tt 1,5-9)”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 257-264.
- Hareźga, S., „Jak zdynamizować swoje chrześcijańskie powołanie? (Rz 12,1-8)”, *PrzB* 2 (2010) 95-100.
- Hareźga, S., „Jezus Chrystus żywą świątynią spotkania uczniów z Bogiem (Mk 11,1-13,37)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 39-43.
- Hareźga, S., „Jezus nie działa sam”, *Pastores* 13/3 (2010) 20-26.
- Hareźga, S., „Kapłan w kościelnej wspólnoty w świetle listów św. Pawła”, *Słudzy komunii* (red. K. Lala) (Dni Duchowości 6; Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2011) 45-63.
- Hareźga, S., „Kapłaństwo chrześcijan jako «droga nowa i żywa» (Hbr 10,19-25)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 708-716.
- Hareźga, S., „Maryja i kapłan jako głosiciel Słowa Bożego”, „*Oto Matka twoja*”. Maryja w życiu kapłana. Materiały z sympozjum mariologicznego i spotkania kustoszów sanktuariów polskich, Bochnia, 23-24 września 2010 r. (red. A. Gąsior – J. Królikowski) (Częstochowa 2011) 39-48.
- Hareźga, S., „Materiały do «lectio divina». Mk 10,46-52”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 137-139.
- Hareźga, S., „Materiały do «lectio divina». Mk 14,32-42”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 139-142.
- Hareźga, S., „Materiały do «lectio divina». Mk 3,13-19”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 131-133.
- Hareźga, S., „Materiały do «lectio divina». Mk 7,24-30”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 134-136.
- Hareźga, S., „Medytacja Słowa Bożego podstawową modlitwą kapłana”, *Sztuka bycia księdzem*. Poradnik (red. J. Augustyn) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010) 137-146.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Hareźga, S., „Męka i śmierć Jezusa jako wydarzenie formacyjne (Mk 14,1-15,47)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 44-48.
- Hareźga, S., „Modlitwa *Ojcze nasz* a nasza relacja z Bogiem (Mt 6,9-13)”, *Premisla Christiana* 14 (2010/2011) 97-103.
- Hareźga, S., „Niektóre szczegółowe problemy na drodze naśladowania Jezusa (Mk 10,1-31)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 36-39.
- Hareźga, S., „Od powołania do wspólnoty życia z Jezusem (Mk 1,16-3,6)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 20-23.
- Hareźga, S., „Poznanie mesjańskiej misji Jezusa (Mk 6,6b-8,26)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 28-31.
- Hareźga, S., „Rola Słowa Bożego w chrześcijańskim małżeństwie i rodzinie”, *W trosce o owocowanie sakramentu małżeństwa* (red. M. Wyźlic – A. Czaja) (Centrum Badań nad Rodziną 4; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 45-50.
- Hareźga, S., „Św. Paweł jako wzór męczennika w Drugim Liście do Tymoteusza”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 197-204.
- Hareźga, S., „Uwagi do hermeneutyki znaków czasu”, *Kronika Archidiecezji Przemyskiej* 95/1 (2010) 236-240.
- Hareźga, S., „W nowej rodzinie Jezusa (Mk 3,7-6,6a)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 24-28.
- Hareźga, S., „Wierzyć i praktykować wiarę. Księga Kapłańska”, *Zeszyty Formacji Duchowej* 50 (2011).
- Hareźga, S., „Z niwy Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II w archidiecezji przemyskiej”, *ScrLum* 2 (2010) 616-619.
- Hareźga, S., „Zmartwychwstanie Jezusa a popaschalna wspólnota uczniów (Mk 16,1-8)”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Bibliistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 48-51.
- Hareźga, S., rec. E. Adamiak, *Kobiety w Biblii*. Nowy Testament (Biblioteka „Więzi”; Warszawa: 2010), *Życie Duchowe* 66 (2011) 180-181.
- Hareźga, S., rec. H. Eilstein, *Biblia w ręku ateisty* (Warszawa: Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, 2006) *CT* 80/2 (2010) 227-234.
- Harris, W.H., „Teologia pism Jana”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 209-296.
- Hebrajsko-polski Stary Testament*. Pisma. Przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją i indeksem słów hebrajskich i aramejskich (red. A. Kuśmirek) (Prymasowska Seria Biblijna 32; Warszawa: Vocatio, 2010).

- Henry, M., *Słowa Chrystusa* (tł. K. Mrówka) (Tarnów: Biblos, 2010).
- Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010).
- Holc, P., „Apostoł Narodów patronem ekumenii”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 121-130.
- Horowski, J., rec. „Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie” (*J 13,13*). Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010), *Katecheta* 54/10 (2010) 73-75.
- Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Jagellonica, 2010).
- Hoser, H., „Śp. Ksiądz Ryszard Rumianek. Wspomnienie bardzo osobiste”, *WST* 23/1 (2010) 19-20.
- Iluk, J., „Judaizanci problemem apostoła Pawła i Jana Chryzostoma z Antiochii”, *Życie, apostolat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 39-63.
- Iluk, J., *Żydowska politeja i Kościół w Imperium Rzymskim u schyłku antyku*. T. 2: Żydowska antyewangelia, antyczna tradycja i nowożytnie trwanie (Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010).
- Iwanicki, J., „Święty Paweł a współczesna myśl postsekularna”, *Przegląd Religioznawczy* 2 (2010) 159-165.
- Iwański, D., *Hiob dla odważnych* (Euntes Docete 9; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2011).
- Iwański, D., „Two «big mouth» Beasts (Rev 13)”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 175-185.
- Iwański, D., *Wstawiennictwo aniołów w Księdze Henocha (1 Hen)* (Scripta Theologica Thoruniensia 15; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2011).
- Iwański, D., „Wstawiennicy i Oskarżyciele, czyli aniołowie w akcji (*1 Hen 9,4-11*)”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 69-77.
- Iwański, D., „Zagadnienia etyczne”, *Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 163-211.
- Jabłoński, J., *Krew Chrystusa – wyrazem miłości Boga* (Częstochowa: Wydawnictwo Misjonarzy Krwi Chrystusa, 2010).
- Jabłoński, R.M., *Biblia w edukacji polonistycznej szkoły ponadgimnazjalnej* (Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2010).
- Jagodziński, M., „Teologiczne znaczenie pojęcia «koinonia»”, *ZFKat* 11/3 (2011) 30-35.
- Jak powstało Pismo Święte?* Historia tekstu Biblii. Reż. Wojciech Pikor, Łukasz Simiński. Scenariusz Wojciech Pikor. Lektorzy Ewa Dyjach, Józef Pick (Kielce: Jedność, 2010) 94 min 33 sek. [DVD].
- Janiszewska, A., „Judyta. Od świętej do «femme fatale»”, *PP* 128/7-8 (2011) 122-129.

- Janiszewski, P., „Dobro jako «przypadłość» Boga i Szatan jako «przypadłość» materii w *Prośbie za chrześcijanami Atenagorasa*”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 523-534.
- Jankowski, S., „Greckie tło nowotestamentalnej pedagogii”, „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie*” (*J 13,13*). Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 71-96.
- Jańczuk, L., „Biblijna symbolika trąby”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos 15*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 717-736.
- Jańczuk, L., „Spór o jedność literacką Apokalipsy na przełomie XIX i XX w.”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (*Ad Multos Annos 16*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 177-193.
- Jaromin, J., „Antropologia”, *Teologia Starego Testamentu*. II: Księgi historyczne (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 75-117.
- Jaromin, J., „Antropologia”, *Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 37-80.
- Jaromin, J., „Ap 21,1-4 – eschatologiczna wizja Kościoła. Analiza lingwistyczna”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (*Ad Multos Annos 16*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 194-202.
- Jaromin, J., „Jana Pawła II interpretacja Psalmu 51”, *SS 13-14 (2009-2010)* 197-205.
- Jaromin, J., „Między sacrum a profanum, czyli o manipulacji Biblią w filmie”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 105-121.
- Jaromin, J., „Problematyka grzechu i zła”, *Teologia Starego Testamentu*. II: Księgi historyczne (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 233-259.
- Jaromin, J., „Przypowieść o siewcy (Mk 4,3-9 i Iz 28,23-29). Analiza porównawcza”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 249-262.
- Jaromin, J., „Rok Biblijny w archidiecezji wrocławskiej”, *ScrLum 3 (2011)* 688-691.
- Jaromin, J., „Rozwój królestwa Bożego w przypowieściach Ewangelii według św. Marka”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos 15*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 737-746.
- Jaromin, J., „Synagoga Libertynów w Jerozolimie (Dz 6,9) a inskrypcja Teodotosa”, *SS 13-14 (2009-2010)* 287-292.
- Jaromin, J. *Trójkąt ewangeliczny* (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2010).
- Jaromin, J., „Zapowiedzi męki i zmartwychwstania Jezusa w Ewangelii według św. Marka”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 97-104.
- Jaromin, J., rec. M. Rosik, I. Rapoport, *Wprowadzenie do literatury i egzegezy żydowskiej okresu biblijnego i rabinicznego* (Wrocław: Tum, 2009), *ScrLum 2 (2010)* 585-587.

- Jaros, K., *Kiedy znów przyjdzie Chrystus? Przekaz biblijny o końcu świata* (tł. K. Markiewicz) (Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010).
- Jasiński, A.S., „Kapłaństwo starotestamentalne”, *O kapłaństwie dziś*. Wykłady otwarte zorganizowane w okresie Wielkiego Postu 2010 (red. M. Worbs) (Sympozja. Uniwersytet Opolski. Wydział Teologiczny 79; Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2010) 21-36.
- Jasiński, A.S., „Św. Paweł: Szawel powołany do służby Ewangelii”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytyk) (Szkola Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 9-25.
- Jasiński, A.S., „Znak TAU w kontekście biblijnym i franciszkańskim”, *ScrLum* 3 (2011) 69-88.
- Jasiński, K., „JHWH – istota czy obecność Boga?”, *StKKoł* 15 (2010) 71-80.
- Jasiński, K., rec. W. Szczerbiński, *Postulat nieosobowego Boga*. Rekonstrukcjonizm wyzwaniem dla teizmu żydowskiego (Seria Nauki Teologiczne 8; Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2007), *StEl* 11 (2010) 409-411.
- Jasiński, M., „Mądrościowy motyw w nauczaniu i polemice Jezusa”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 747-767.
- Jasiński, M., „Miriam – zapomniana bohaterka Exodusu”, *VV* 19 (2011) 41-64.
- Jasiński, M., „Wspólnota «Słowa Bożego» według Pawła z Tarsu”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 205-214.
- Jasnos, R. – Mrozek, A., „Diversi ambienti dell'uso di scrittura indicati nella Bibbia Ebraica”, *StJ* 13/2 (2010) 169-183.
- Jastrząb, D., „Judasz – apostoł wyobcowany”, *Pastores* 13/3 (2010) 89-96.
- Jaśtał, K., „«Biedny krewniak i nieszczęsny marzyciel». O postaci Chrystusa w twórczości Heinricha Heinego”, *„Cóż za Księga!”* Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 259-273.
- Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010).
- Jelonek, T., *Biblia a mity o Raju i Złotym Wieku (Rdz 1-3)* (Kraków: Petrus, 2010).
- Jelonek, T., *Biblia a mity o walce kosmicznej* (Biblia w Świecie Mitów; Kraków: Petrus, 2011).
- Jelonek, T., *Biblia w nauczaniu Kościoła* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Jelonek, T., „Dwanaście pokoleń Izraela”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 767-788.
- Jelonek, T., „Kryzys oznacza także sąd”, *Studia Socialia Cracoviensia* 1/2 (2010) 27-35.
- Jelonek, T., *Kultura grecka a Stary Testament* (Kraków: Petrus, 2011).
- Jelonek, T., *Kultura perska a Biblia* (Kraków: Petrus, 2010).
- Jelonek, T., *Kultury anatolijskie a Biblia* (Kraków: Petrus, 2010).
- Jelonek, T., „Mezopotamski kontekst Rdz 2-3”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 263-275.
- Jelonek, T., „Na marginesie spotkania Biblii z kulturą perską i hellenistyczną”, *„Słowo jego plonęło jak pochodnia” (Syr 48,1)*. Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 105-121.
- Jelonek, T., „Oryginalność biblijnego pojęcia stworzenia”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 203-219.
- Jelonek, T., *Syjon biblijny* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Jelonek, T., „Symposium biblijne w Gródku (5 czerwca 2010 r.)”, *Vita Academica* 5 (2010) 18.
- Jelonek, T., *Teologia biblijna* (Kraków: Petrus, 2011).
- Jewett, R., „Interpreting Romans 8,18-23 within the imperial context”, *BPTH* 3 (2010) 91-104.
- Jezierska, E.J., „Czytamy listy Świętego Pawła”, *Rok biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby Słowo Boże stało się żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydawnictwo Kurii Metropolitalnej, 2010) IV, 48-83.
- Jezierska, E.J., „Jaka wiara może góry przenosić (Mt 17,14-21 i par.)”, *Cierpliwość i miłość*. Księga dla uczczenia kardynała Henryka Gulbinowicza (red. E. Janiak – W. Irek) (Wrocław: TUM, 2010) 353-360.
- Jezierska, E.J., „«Lepsza» czy «dobra» jest część wybrana przez Marię? Znaczenie przymiotnika «agathos» w Łk 10,38-42”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 789-795.
- Jezierska, E.J., „«Nawracajcie się, bo bliskie jest królestwo niebieskie». Aktualność nawoływania Jana Chrzciciela i Jezusa (Mt 3,2; 4,17; 10,7 i par.)”, *Vir Ecclesiae deditus*. Księga dla uczczenia księdza profesora Edwarda Góreckiego (red. W. Irek) (Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2011) 387-397.
- Jezierska, E.J., „Obraz Boga Ojca w teologii Pawłowej”, *WPT* 19/1 (2011) 105-112.
- Jezierska, E.J., „Paweł – apostoł Jezusa Chrystusa”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 24-33.
- Jezierska, E.J., „Pawłowa odpowiedź na pytanie «Dlaczego cierpienie». Rozważanie w kontekście listu apostołskiego *Salvifici doloris*”, *Miłość i cierpienie*. Misterium Boga i nadzieja człowieka (red. J. Malski – I. Rutkowska) (Głogów: Cisi Pracownicy Krzyża, 2010) 109-116.
- Jezierska, E.J., „VII Walne Zebranie Stowarzyszenia Biblistów Polskich. 48. Sympozjum Biblistów Polskich (Tarnów, 7-9 września 2010)”, *WPT* 19/1 (2011) 225-226.
- Jezierska, E.J., rec. *Scripturae Lumen* 1 (2009): Biblia i jej oddziaływanie. Ewangelia o Królestwie (red. A. Paciorek) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2009), *WPT* 18/1 (2010) 295-296.
- Jędrzejewski, S., „Judaizm diaspory w okresie Drugiej Świątyni”, *Seminare* 27 (2010) 9-27.
- Jędrzejewski, S., „Moralne implikacje przymierza”, *Seminare* 29 (2011) 7-19.
- Jędrzejewski, S., „Pochodzenie synagogi”, *RBL* 63/4 (2010) 315-325.
- Jędrzejewski, S., „Status Pism Świętych w judaizmie Drugiej Świątyni”, *Biblia, autorytet, moralność*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (Hermeneutica

- et Judaica 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 41-58.
- Jędrzejewski, S., „Whoever aspires to the office of bishop» (1 Tim 3:1). Vocation and formation”, *Apostolic passion*. „Give me souls” (red. R. Vincent – C. Pastore) (Bangalore: Kristu Jyoti Publications, 2010) 299-312.
- Johnston, P., *Cienie Szeolu. Śmierć i zaświaty w biblijnej tradycji żydowskiej* (tł. P. Sajdek) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Jonczyk, W., *Cytaty z Księgi Izajasza w Ewangelii według św. Mateusza* (Rozprawy i Studia Biblijne 36; Warszawa: Vocatio, 2010).
- Jonczyk, W., „Cytaty z Księgi Jeremiasza w Ewangelii według św. Mateusza”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 796-821.
- Jonczyk, W., *Praktyczne wprowadzenie do języka hebrajskiego Starego Testamentu* (Pracownia Biblijna; Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Jonczyk, W., *Wprowadzenie do języka greckiego Nowego Testamentu* (Pracownia Biblijna 1; Warszawa: Wiesław Jonczyk, 2010).
- Józwiak, M., *Kwestie hebrajskie w Księdze Rodzaju św. Hieronima*. Przekład i komentarz (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2010).
- Jucha, M.A., „Tell el-Murra. The predynastic – Old Kingdom site in the north-eastern Nile delta”, *FOr* 47 (2010) 379-390.
- Julian Warzecha*. Kapłan – profesor – przyjaciel (red. J. Piwowarski – P. Marek – P. Mostowik – A. Fabin – R. Marek) (Spytkowice – Jaroszowice: Grafikon, 2010) 232.
- Kaczmarek, J.D., *Siedem gromów Apokalipsy* (Warszawa: Karpoforos, 2010).
- Kaczmarek, S., „Miłość przebacząca i jednocząca w świetle *Homilii na Ewangelię wg św. Mateusza św. Jana Chryzostoma*”, *VV* 18 (2010) 213-244.
- Kajfosz, J., *U wrót przestrzeni – czyli poselstwo Biblii rozważane w świetle geometrii wielowymiarowej* (Warszawa: Vocatio, 2010).
- Kalimi, I., „Weź twego syna, którego miłujesz, idź i złóż go w ofierze!» «Związanie» Izaaka w literaturze i myśli rabinicznej (Rdz 22,1-19)” (tł. M. Wiertelwska), *PzST* 24 (2010) 41-66.
- Kamykowski, Ł., „Miejsce Pisma Świętego w poznaniu Objawienia. Zarys problematyki teologicznofundamentalnej”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 17-24.
- Kantor, R., „Sankcja karna w Listach św. Pawła Apostoła”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 103-113.
- Kapera, Z.J., „A few remarks on a J. A. Fitzmyer’s guide to the Dead Sea scrolls” [rec. J.A. Fitzmyer, *A guide to the Dead Sea scrolls and related literature* (Studies in the Dead Sea Scrolls and Related Literature; Grand Rapids – Cambridge: W. Eedermans, 2008) XVII, 302], *QChr* 18/1-4 (2010) 79-88.
- Kapera, Z.J., „Can we identify the anthyphatos Sergius Paulus (Acts 13,7)?”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 319-330.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Kapera, Z.J., „Full history of the Dead Sea scrolls. Some remarks” [rec. W.W. Fields, *Dead Sea scrolls. A full history. I: 1947–1960* (Leiden: E.J. Brill, 2009) 592], *QChr* 18/1-4 (2010) 47-58.
- Kapera, Z.J., „Herschel Shanks presents his own adventures with the biblical archeology and Qumran” [rec. H. Shanks, *Freeing the Dead Sea scrolls and other adventures of an archeology outsider* (London – New York: Continuum, 2010) X, 251], *QChr* 18/1-4 (2010) 89-98.
- Kapera, Z.J., „Józef Tadeusz Milik jako archeolog. Zapomniany aspekt działalności współtwórcy qumranologii”, *SBO* 2 (2010) 5-26.
- Kapera, Z.J., „Modlitwa w tekstach qumrańskich. Zwięzłe wprowadzenie w problematykę”, *RBL* 64/1 (2011) 5-20.
- Kapera, Z.J., „Professor Edward Lipiński celebrates his eightieth birthday”, *PJBR* 9/1-2 (2010) 5-10.
- Kapera, Z.J., „Roland Guerin de Vaux as the scrolls editor in the 1950s. A few remarks”, *QChr* 18/1-4 (2010) 1-22.
- Kapera, Z.J., „Społeczność żydowska na Cyprze od Augusta do Trajana” [streszczenie referatu], *StJ* 13/1 (2010) 142-143.
- Kapera, Z.J., „The very early years (1922–1951) of Józef Milik”, *QChr* 18/1-4 (2010) 23-46.
- Kapera, Z.J. – Feather, R., *Doyen of the Dead Sea scrolls. An in depth biography of Józef Tadeusz Milik (1922–2006)* (Qumranica Mogilanensia 17; Kraków – Mogilany: The Enigma Press, 2011) XV.
- Kapera, Z.J., rec. B. Pixner, *Path of the Messiah and sites of the early Church from Galilee to Jerusalem. Jesus and Jewish christianity in light of archeological discoveries* (San Francisco: Ignatius Press, 2010), *QChr* 18/1-4 (2010) 141-143.
- Kapera, Z.J., rec. *Biographie und Persönlichkeit des Paulus* (red. E.-M. Becker – P. Pilhofer) (Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 187; Tübingen: Mohr Siebeck, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 171-172.
- Kapera, Z.J., rec. C.J. Roetzel, *The Letters of Paul. Fifth edition. Conversations in context.* (Louisville: Westminster John Knox Press, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 187.
- Kapera, Z.J., rec. *Congress volume. Ljubljana 2007* (red. A. Lemaire) (Supplements to Vetus Testamentum 133; Leiden – Boston: E.J. Brill, 2010), *PJBR* 9/1-2 (2010) 164-167.
- Kapera, Z.J., rec. *Echoes from the caves. Qumran and the New Testament* (red. F. Garcia Martinez) (Studies on the Texts of the Desert of Judah 85; Leiden – Boston: E.J. Brill, 2009), *QChr* 18/1-4 (2010) 130-132.
- Kapera, Z.J., rec. E. Lipiński, *Prawo bliskowschodnie w starożytności. Wprowadzenie historyczne* (Studia Historico-Biblica 2; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2009), *QChr* 18/1-4 (2010) 136-137.
- Kapera, Z.J., rec. *Herod and Augustus. Papers presented at the Institute of Jewish Studies Conference London 21st-23rd June 2005* (red. D.M. Jacobson – N. Kokkinos) (Studies in Judaica 6; Leiden – Boston: E.J. Brill, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 167-169.
- Kapera, Z.J., rec. *Hortus historiae. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin* (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010), *PJBR* 9/1-2 (2010) 149-150.
- Kapera, Z.J., rec. J. Strong, *Strong's exhaustive concordance of the Bible. Updated edition* (Paebody: Hendrickson Publishers, 2007), *PJBR* 9/1-2 (2010) 160-161.
- Kapera, Z.J., rec. *Religie starożytnego Bliskiego Wschodu* (red. K. Pilarczyk – J. Drabina) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2008), *PJBR* 9/1-2 (2010) 156-159.

- Kapera, Z.J., rec. L.H. Schiffman, *Qumran and Jerusalem. Studies in the Dead Sea scrolls and the history of judaism* (Studies in the Dead Sea Scrolls and Related Literature; Grand Rapids: W. Eerdmans, 2010), *QChr* 18/1-4 (2010) 143-145.
- Kapera, Z.J., rec. M.R. Cosby, *Apostle on the edge. An inductive aproach to Paul* (Louisville: Westminster John Knox Press, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 181-182.
- Kapera, Z.J., rec. *Przybliżyło się Królestwo Boże*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Romana Bartnickiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2008), *PJBR* 9/1-2 (2010) 172-176.
- Kapera, Z.J., rec. *Qumran. Le secret des manuscript de la Mer Morte*. Sous la direction de Laurent Hérischer, Michael Langlois, Estelle Villeneuve (Paris: Bibliothèque Nationale de France, 2010), *QChr* 18/1-4 (2010) 132-135.
- Kapera, Z.J., rec. S. Mason, *Josephus, Judea and Christian origins. Methods and categories* (Peabody: Hendrickson Publishers, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 169-171.
- Kapera, Z.J., rec. *Paul. Jew, Greek, Roman* (red. S. Porter) (Pauline Studies 5; Leiden – Boston: E.J. Brill, 2008), *PJBR* 9/1-2 (2010) 185-186.
- Kapera, Z.J., rec. T. Ilan, *Lexicon of Jewish names in late antiquity*. Part 3. The western diaspora 330 BCE – 670 650 CE. In collaboration with Thomas Ziem (Texts and Studies in Ancient Judaism 126; Tübingen: Mohr Siebeck, 2008), *PJBR* 9/1-2 (2010) 162-164.
- Kapera, Z.J., rec. *The social world of the New Testament. Insights and models* (red. J.H. Neyrey – E.C. Stewart) (Peabody: Hendrickson Publishers, 2008), *PJBR* 9/1-2 (2010) 184-185.
- Kapera, Z.J., rec. U. Leibner, *Settlement and history in Hellenistic, Roman and Byzantine Galilee*. An archaeological survey of the eastern Galilee (Texts and Studies in Ancient Judaism 127; Tübingen: Mohr Siebeck, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 161-162.
- Kapera, Z.J., rec. U.-K. Plisch, *The Gospel of Thomas*. Original text with commentary (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft; Peabody: Hendrickson Publishers, 2008), *PJBR* 9/1-2 (2010) 189-190.
- Kapera, Z.J., rec. *Żyjemy dla Pana*. Studia ofiarowane siostrze profesor Ewie J. Jezierskiej OSU (red. W. Chrostowski) (Warszawa: Vocatio, 2006), *PJBR* 9/1-2 (2010) 176-181.
- Karaś, A., „Antropologia biblijna w teologii moralnej w ujęciu Bernarda Häringa”, *StRed* 8 (2010) 130-161.
- Karczewski, M., „Motyw «Pieśni Nowej» w świetle lektury teologicznej Biblii”, *StEl* 11 (2010) 135-145.
- Karczewski, M., *Reinterpretacja Księgi Rodzaju w Apokalipsie św. Jana* (Olsztyn: Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, 2010).
- Karpacz, J., „Przyjaźń – wspólna droga Chrystusa i kapłana”, *PrzB* 2 (2010) 126-138.
- Kasiłowski, P., „Egzorcyzm w Gerazie (Mk 5,1-20)”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 277-299.
- Kasiłowski, P., „Ewangelizacja w Antiochii Pizydyjskiej (Dz 13,13-52)”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 205-232.
- Kasiłowski, P., „Jezus wobec śmierci innych ludzi”, *PP* 127/11 (2010) 49-58.
- Kasiłowski, P., „O demonach i egzorcyzmach w Biblii”, *PP* 127/3 (2010) 19-30.

- Kasiłowski, P., „Odpuszczenie grzechów (*aphesis hamartion*) w Dziejach Apostolskich”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 220-242.
- Kasiłowski, P., „Paweł na czasy współczesne”, *StBob* 10/1 (2010) 17-26.
- Kasiłowski, P., „Wskrzeszenia Łazarza (J 11,1-44)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 822-848.
- Kasiłowski, P., rec. F. Sieg, *Listy do siedmiu Kościołów*. Apokalipsa św. Jana 1–3 z komentarzem egzegetyczno-historycznym (Pelplin: Bernardinum, 2009), *StBob* 10/2 (2010) 153-157.
- Kasiłowski, P., rec. W. Jonczyk, *Cytaty z Księgi Izajasza w Ewangelii według św. Mateusza* (Rozprawy i Studia Biblijne 36; Warszawa: Vocatio, 2010), *StBob* 10/3 (2010) 126-131.
- Kasprzak, D., „Święty Paweł w kazaniach św. Piotra Chryzologa”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytyk) (Szkoła Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 63-84.
- Kasprzak, D., „Teologia kapłaństwa i urzędu kapłańskiego w I wieku chrześcijaństwa”, *RBL* 63/2 (2010) 101-125.
- Kaucha, K., „Biblia w ujęciu teologii fundamentalnej. Sprawozdanie ze zjazdu Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych w Polsce (Toruń, 24-25 września 2009 r.)”, *RTFund* 2 (2010), 186-187.
- Kaucha, K., „Biblia w ujęciu zachodniej teologii fundamentalnej”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 135-160.
- Kempa, J., rec. G. O’Collins, *Jezus nasz Odkupiciel*. Chrześcijańskie ujęcie zbawienia (tł. J. Pociąg) (Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2009), *ŚSHT* 43/1 (2010) 191-194.
- Kempiak, R., „Apokalipsa Janowa i jej przesłanie na temat wolności”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 195-210.
- Kempiak, R., „O zazdrosnym Bogu”, *Zeszyty Karmelitańskie* 1 (2010) 10-16.
- Kempiak, R., „«Prawo Chrystusa» (Ga 6,2) jako najwyższa i definitywna norma moralna”, *ŚwidST* 7 (2010) 139-163.
- Kiedos, J., „Ks. Stanisław Pisarek – życie i działalność (1929–2009)”, *BZST* 11 (2010) 115-126.
- Kiejdo, K., „Motywy hellenistyczne w wizji czterech bestii (Dn 7,2-7)”, *CT* 80/1 (2010) 5-22.
- Kiejza, A., „Czy Biblia rzeczywiście mówi o alkoholu? Dane archeologiczne. Terminologia i statystyka”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 9-20.
- Kiejza, A., „Nowotestamentowe wskazania dotyczące trzeźwości”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 65-74.
- Kielan, Z.B., „Il quinto comandamento secondo Kieslowski – l’analisi cinematografica”, *StLov* 12 (2010) 175-189.
- Kiełbasiński, R., *Tajemnice Nowego Testamentu*. Kto, kiedy i po co napisał najważniejsze teksty chrześcijaństwa? (Warszawa: Bellona, 2011) 168.
- Kiernikowski, Z., „Dwa oblicza sprawiedliwości Bożej (Rz 3,25n)”, *BPTH* 3 (2010) 61-90.

- Kiernikowski, Z., „Jezus Nauczyciel w Ewangeliach”, „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie» (J 13,13)*. Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 97-116.
- Kiernikowski, Z., „Orędzie wolności skrępowanego Jezusa. Studium Markowej narracji sceny pojmania Jezusa (Mk 13,43-52)”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 233-248.
- Kiernikowski, Z., „Tryptyk wprowadzający w narrację męki Jezusa”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 849-871.
- Kiernikowski, Z., „Wzrastanie wzrostem Bożym – Kol 2,19”, *Pastores* 13/4 (2010) 43-50.
- Kiernikowski, Z., *W mocy Słowa i sakramentu* (Rozprawy i Studia Biblijne 40; Warszawa: Vocatio, 2011).
- Kiszkowiak, K., „Topika anuncjacyjna w apokryfach apostołskich”, *Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 111-121.
- Kiślak, E., „Słowacki czyta Księgę Hioba”, *Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 87-96.
- Kita-Hubner, J., „«Bądź pochwalony, Nikt». Biblia w twórczości Paula Celana ze szczególnym uwzględnieniem tomu *Róża niczyja*”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 461-478.
- Kita-Hubner, J., „Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od Romantyzmu do roku 1900 z uwzględnieniem przekładu Biblii Hebrajskiej autorstwa Bubera i Rosenzweiga”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 57-84.
- Kita-Hubner, J., „Bo pisarz jest proboszczem uniwersum. Biblia w powieści Jean Paula *Kwiaty, owoce i ciernie, czyli stan małżeński, śmierć i wesele adwokata ubogich F. St. Siebenkása*”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 241-257.
- Kita-Hubner, J., „Transformacje postaci w biblijnych w twórczości lirycznej poetek niemieckojęzycznych, Else Lasker-Schüler, Rose Auslander i Nelly Sachs”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 435-460.
- Kl’uska, B., „Odpowiedzialność chrześcijanina za świat według Czwartej Ewangelii”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 147-167.
- Kl’uska, B., „Paweł ikoną Chrystusa. Koncepcja mimesis w 1 Kor”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 139-150.
- Klich, A.E., „Biblijna koncepcja ucisku”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 133-146.
- Klich, A.E., „Czyny Jezusowej mocy. Mk 4,34-41”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 111-112.
- Klich, A.E., „Metoda kręgu biblijnego”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 103-104.
- Klich, A.E., „Nowe życie. Mk 2,18-22”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 105-106.
- Klich, A.E., „Pouczenia Jezusa o drodze ucznia. Mk 8,34-9,1”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 117-118.
- Klich, A.E., „Sprawozdanie z Letniej Szkoły Animatorów Biblijnych «Odkryć drogę nauczania Jezusa»”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 175-178.
- Klich, A.E., „Tajemnica królestwa Bożego: Mk 4,1-20. Wersja pierwsza”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 58-63.
- Klich, A.E., „W oczekiwaniu na przyjście Chrystusa. Wersja pierwsza. Mk 13”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 123-124.
- Klich, A.E., „Właściwa relacja z Bogiem. Mk 11,27-12,12”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 90-92.
- Klich, A.E., „Zrozumienie Krzyża. Mk 8,31-33”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 81-83.
- Klich, A.E., „Zrozumienie misji Jezusa. Mk 6,45-52”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Harężga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 70-72.
- Klinkowski, J., „Aktualność orędzia Listu do Kościoła w Smyrnie”, *Cierpliwość i miłość*. Księga dla uczczenia kardynała Henryka Gulbinowicza (red. E. Janiak – W. Irek) (Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2010) 407-414.
- Klinkowski, J., „Analiza dramatyczna Ewangelii św. Jana – interpretacja i proklamacja orędzia Jezusa na przykładzie perykopy (J 6,1-21)”, *ZNSBP* 8 (2011) 411-432.
- Klinkowski, J., *Arka Przymierza*. Od Synaju do Aksum (Wrocław: TUM, 2010).
- Klinkowski, J., „Biblia księgą świętą”, *Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby Słowo Boże stało się żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2010) IV, 122-133.

- Klinkowski, J., „Kontekst paschalny cudownego rozmnożenia chleba (J 5,1-15) w analizie dramatycznej Ewangelii Jana”, *W służbie Dobrego Pasterza*. Księga pamiątkowa ku czci kardynała Zenona Grocholewskiego prefekta Kongregacji Edukacji Katolickiej (red. T. Chlipała – J. Michalewski – D. Ostrowski) (Świdnica: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Świdnickiej, 2010) 185-200.
- Klinkowski, J., „Liturgia zbawienia Chrystusa wiecznego kapłana”, *Legnickie Wiadomości Diecezjalne* 19/3 (2010) 106-116.
- Klinkowski, J., *Miasta kościołów Apokalipsy* (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011).
- Klinkowski, J., „Obraz Boga”, *Teologia Starego Testamentu*. I: Teologia Pięcioksięgu (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 7-32.
- Klinkowski, J., „Prawo i kult”, *Teologia Starego Testamentu*. I: Teologia Pięcioksięgu (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 153-188.
- Klinowski, J., „Symbolika światłości w Ewangelii według św. Jana na tle starożytnej kultury”, *WPT* 18/1 (2010) 57-72.
- Klinkowski, J., „Tło narodzin apokaliptyki”, Langkammer, H., *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych*. Apokalipsa. Tł., komentarz i miejsca paralelne (...). Zagadnienia wstępne i bibliogr. J. Klinowski (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 7-37.
- Klinkowski, J., „Wartości religijne w życiu rodzinnym w tradycji biblijnej i kulturze starożytnej”, *Legnickie Wiadomości Diecezjalne* 19/2 (2010) 102-114.
- Klinkowski, J., „Wiara jest łaską”, *PrzB* 3 (2011) 162-168.
- Kluszczyński, B., „Kobieta w kulturze chrześcijańskiej”, *Człowiek w tradycji judeo-chrześcijańskiej*. Wybrane zagadnienia (red. J. Szarlej) (Bielsko-Biała: Wydawnictwo Techniczno-Humanistyczne, 2011) 121-130.
- Kluz, M., „Św. Paweł – Apostoł Nadziei”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 115-119.
- Kłańska, M., „«I odpoczywał od ciężaru szczęścia i od ogromu cudów». Biblia w twórczości Josepha Rotha”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 335-353.
- Kłańska, M., „Inspiracje biblijne w literaturze niemieckojęzycznej XX wieku”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 85-131.
- Kłańska, M., „Postać Jezusa Chrystusa w literaturze niemieckojęzycznej XX wieku na przykładzie powieści Gerharta Hauptmanna, Luise Rinser i Stefana Heyma”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 479-505.
- Kłańska, M., „Rozwój idei Boga ze szczególnym uwzględnieniem problematyki monoteizmu w tetralogii powieściowej Thomasa Manna *Józef i jego bracia* oraz w jego noweli *Prawo*”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 371-405.
- Kochaniewicz, B., „Biblia w średniowiecznym kaznodziejstwie. Perspektywa teologiczno-fundamentalna”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 39-54.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Kochaniewicz, B., „Zmartwychwstanie Chrystusa w kazaniach *De resurrectione Domini* św. Piotra Chryzologa”, *ScrLum* 2 (2010) 307-325.
- Kochaniewicz, P., *Jezus Romana Brandstaettera* (Źródła i Monografie 363; Lublin: TN KUL, 2010).
- Kochel, J., „Biblijna animacja katechezy”, *Katecheta* 55/3 (2011) 11-19.
- Kochel, J., „Prymat słowa Bożego w katechezie”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 249-260.
- Kochel, J., *W drodze z Apostołem Narodów*. Medytacje w rytmie Lectio divina (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Kochel, J., „Zasady wychowania biblijnego”, *Katecheta* 55/7-8 (2011) 4-11.
- Kokoszko, M., „Kilka słów o occie, który podano Chrystusowi na krzyżu (Mt 27,48)”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Jagellonica, 2010) 305-318.
- Koksa, E., *Dlaczego Erich von Däniken mataczy przekazy biblijne*. Spojrzenie na historię stworzenia Ziemi według tradycji biblijnej w świetle dotychczasowych odkryć przyrodniczych i archeologicznych (Katowice: Edmund Koksa, 2010).
- Kołosowski, T., „Św. Paweł Apostoł i jego nauka w świetle pism św. Hilarego z Poitiers”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk) (Szkoła Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 51-62.
- Konach, W., „Zagadnienie zbawienia człowieka na podstawie perykopy Łk 13,22-30”, *RT ChAT* 52/1-2 (2010) 115-140.
- Kondzior, M.E., „Znajomość i rozumienie określeń biblijnych u katechizowanych maturzystów z wybranych liceów ogólnokształcących w Białymstoku”, *StBDE* 28 (2010) 227-236.
- Koniecki, Z., „Inspiracje biblijne we współczesnych ruchach trzeźwościowych”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 125-129.
- Korzec, C., „Jaka egzegeza patrystyczna? Reguła wiary”, *ZNSBP* 7 (2010) 353-370.
- Korzec, C., „Kościół w doświadczeniu wewnętrznej sekularyzacji. Przypadek: Pismo Święte”, *Nadzieje i zagrożenia sekularyzacji* (red. C. Korzec – R. Misiak) (Studia i Rozprawy. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego 26; Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2010) 41-58.
- Korzec, C., „Na zewnątrz guślarze (Ap 22,15). Przerwana koegzystencja: wiara i zabobon w Apokalipsie”, *Między wiarą a zabobonem* (red. J. Chapska – C. Korzec) (Studia i Rozprawy. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego 24; Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2010) 223-242.
- Korzec, C., „«Niech panuje (...) nad wszystkimi zwierzętami». Rdz 1,26 – biblijna koncepcja zoosfery człowieka”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 261-281.
- Korzec, C., „Sprawozdanie z 6. Walnego Zebrania Stowarzyszenia Biblistów Polskich (SBP) i 47. Sympozjum Biblistów Polskich (Olsztyn, 22-24 września 2009 r.)”, *CTO* 1 (2010) 183-190.
- Korzekwa, M., „Demokracja a biblijna koncepcja człowieka”, *ZFKat* 10/1 (2010) 17-38.

- Kosek, W., „Jezus jako Anathema (1 Kor 12,3) w świetle Didache 16,5 w tłumaczeniu Anny Świderkówny”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 872-890.
- Kosior, W., „Topomorficzna i antropomorficzna metaforyka Szeolu w Biblii hebrajskiej”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 27-45.
- Kot, A., „Rola Rachab w zajęciu ziemi obiecanej (Joz 2,1-24)”, *VV* 19 (2011) 65-87.
- Kot, P., „«Abraham uwierzył Panu i [Ten] poczytał mu to za sprawiedliwość» (Rdz 15,6). Od «Amen» Abrahama do chrześcijańskiej wspólnoty Słowa”, *PrzB* 3 (2011) 124-130.
- Kot, P., *Szkice biblijne*. W namiocie Słowa (Wrocław: TUM, 2010) 240.
- Kot, P., *Targumy a Pierwszy List św. Jana*. Literacko-teologiczne związki tradycji targumicznej o Kainie i Ablu (TNRdz 4,1-17) z Pierwszym Listem św. Jana (Rozprawy i Studia Biblijne 38; Warszawa: Vocatio, 2011) 322.
- Kot, P., rec. M.S. Wróbel, *Studia z Ewangelii Janowej* (W Kręgu Słowa 5; Tarnów: Biblos, 2009), *ZNKUL* 53/3 (2010) 66-68.
- Kotecki, D., „Fundament nawrócenia chrześcijańskiego w świetle Ap 2-4”, *Teologia i Człowiek* 16 (2011) 29-54.
- Kotecki, D., „Godność kapłańska w świetle Ap 1,6”, *VV* 17 (2010) 245-271.
- Kotecki, D., „Kapłan jako głosiciel Ewangelii. Przyczynek Synoptyków do teologii kapłaństwa”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 153-179.
- Kotecki, D., „Księga Kapłańska w Nowym Testamencie”, *CT* 80/4 (2010) 135-154.
- Kotecki, D., „«List do Kościoła w Laodycei» (Ap 3,14-21) w świetle hermeneutycznego klucza objawieniowo-liturgicznego”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 239-263.
- Kotecki, D., „Misterium crucis Jezusa w życiu chrześcijan w świetle Apokalipsy św. Jana”, *ScrLum* 3 (2011) 257-292.
- Kotecki, D., „Model ucznia na przykładzie Dwunastu i Ewangelii według św. Marka”, *„Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie” (J 13,13)*. Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Janowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 117-150.
- Kotecki, D., „«Negatywna tolerancja» a Kościół. Odpowiedź Ap 2,18-29”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 891-916.
- Kotecki, D., „Prawdziwi zwycięzcy w Apokalipsie św. Jana”, *Nie wstydę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 243-267.
- Kotecki, D., „Przesłanie moralne Apokalipsy w świetle listu do Kościoła w Efezie (Ap 2,1-7)”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 169-189.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Kotecki, D., „Wprowadzenie [List do Rzymian. Egzegeza, interpretacja, teologia]”, *BPTH* 3 (2010) 7-10.
- Kotecki, D., „«Żyć w Duchu i przez Ducha» w myśli św. Pawła”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 119-134.
- Kowalczyk, M., „Opowiadanie biblijne jako komunikacja wiary w katechezie”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 265-275.
- Kowalik, K.P., „Czy mędrzec jest syt życia? Mądrość w świetle Księgi Koheleta”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 917-922.
- Kowalik, K.P. *Reinterpretacja tekstu o Abrahamie z Rdz 11,27-25,18 w Septuagincie* (Series Biblica Paulina 8; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Kowalik, K.P., „Ustanowienie kapłaństwa w Księdze Wyjścia jako dar na drodze wolności człowieka”, *AK* 156/2 (2011) 328-338.
- Kowalska, I., „Figura biblijnego Dawida wzorem relacji mężczyzny do Boga”, *Roczniki Teologii Dogmatycznej* 2 (2010) 69-93.
- Kowalski, A., „Terminy «doskonałość» i «doskonały» w odniesieniu do pierwotnego stanu Adama według *Liber Graduum*”, *Polska syrologia w zarysie* (red. J. Woźniak) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 193-202.
- Kowalski, M., „The Symposium Concluding the Celebration of the Centenary From the Foundation of the Pontifical Biblical Institute (Rome, 3-8th of May 2010)”, *BibAn* 1 (2011) 221-224.
- Kowalski, M., „«Slave of Christ, God’s cultic minister, debtor of Greeks and barbarians». Pauline apostolic credentials in Rom 1,1-17”, *ZNKUL* 53/2 (2010) 3-23.
- Koziara, S., „Quo vadis, polszczyzno biblijna? Współczesne przekłady Biblii na język polski w oczach językoznawcy”, *Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wieczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 11-28.
- Kozielec, T. – Pilarz, K., „Biblijne pieczęcie i pieczętowanie. Cz. 1”, *Nowy Filomata* 14/1 (2010) 35-57.
- Kozielec, T. – Pilarz, K., „Biblijne pieczęcie i pieczętowanie. Cz. 2”, *Nowy Filomata* 14/2 129-135.
- Kozyra, J., „Józef – jako ojciec i wychowawca Jezusa”, *350-lecie kultu Matki Bożej w Piekarach Śląskich*. Tu przeszłość łączy się z przyszłością. XIX Piekarskie Sympozjum Naukowe (red. W. Kania – M. Łuczak) (Piekary Śląskie – Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2010) 121-136.
- Kozyra, J., „Kapłani Kościoła jako słudzy Chrystusa i szafarze tajemnic Bożych (1 Kor 4,1)”, *StPast* 6 (2010) 13-21.
- Kozyra, J., „Kim jest ksiądz według nauki Nowego Testamentu?”, *Nas wezwał... Zamyślenia i refleksje o kapłaństwie* (red. Z. Ryzner) (Katowice: Dom Świętego Józefa; Drukarnia Archidiecezjalna, 2010) 131-138.
- Kozyra, J., *List świętego Jakuba*. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz (Nowy Komentarz Biblijny. Nowy Testament 16; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- Kozyra, J., „Marcin Luter wobec Listu Jakuba”, *ŚSHT* 44/2 (2011) 462-472.
- Kozyra, J., „Problem egzegetyczny Jk 5,11: «to telos kyriou eidetes»”, *ŚSHT* 43/2 (2010) 233-247.

- Kozyra, J., „Zgromadzenie liturgiczne w listach Nowego Testamentu i w Apokalipsie”, *Natura i cechy zgromadzenia liturgicznego* (red. A. Żądło) (Kościół w Trzecim Tysiącleciu 8; Katowice: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego – Księgarnia św. Jacka, 2010) 51-101.
- Kozyra, J., rec. B. Urbanek, *Rola głosu Jezusa w dziele Objawienia. Studium z teologii Ewangelii według św. Jana* (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 50; Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2009), *ŚSHT* 43/2 (2010) 456-458.
- Kozyra, J., rec. J. Wilk, „*Teologia kontaktu*” na podstawie Listu św. Pawła do Filipian i *Dziejów Apostolskich 16* (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 31; Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2006), *ŚSHT* 43/2 (2010) 454-456.
- Kozyra, J., rec. Z. Żywica, *Kościół Jezusa a judaizm i poganie według ewangelisty Mateusza. Teologia narratywna* (Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2006), *SS* 13-14 (2009-2010) 299-306.
- Kraiński, Z., „Obywatelstwo rzymskie Pawła Apostoła”, *ZNKUL* 53/1 (2010) 3-14.
- Krajewski, S., „Tajemnica Izraela otwarta na tajemnicę Kościoła”, *ComP* 31/3 (2011) 53-66.
- Krämer, A., *Macie stać się wolni*. Przesłanie Księgi Wyjścia (tł. M. Majorczyk) (Żyć Biblią; Poznań: Drukarnia i Księgarnia Świętego Wojciecha. Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010).
- Krawczak, M., „Przyczyny i przebieg powstania machabejskiego na podstawie Ksiąg Machabejskich”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 75-118.
- Krawczyk, R., „Kapłaństwo Nowego Przymierza”, *StEl* 11 (2010) 123-134.
- Krawczyk, R., „Kulturoznawcza rola Biblii”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane Księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 301-308.
- Krawczyk, R., „Pasterz czasów mesjańskich (Ez 34,23-24)”, *WST* 23/1 (2010) 25-30.
- Krawczyk, R., „Podbój Kanaanu w świetle Księgi Jozuego. Historia i wiara”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 268-276.
- Krawczyk, R., „Wizja Syna Człowieczego w Księdze Daniela (7,13-14)”, *Pan tam jest*. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 487-492.
- Krawczyk, R., „Wywiad w starożytnym Izraelu”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 923-937.
- Krawisz, W., *Inny wśród synów Izraela*. Gēr jako przedmiot i podmiot prawa w Kodeksie Świętości (Studia i Materiały. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny 130; Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny. Redakcja Wydawnictw, 2010).
- Kręcidło, J., „Apostolska postęga pojednania (2 Kor 5,14-21)”, *IV* 17 (2010) 191-222.
- Kręcidło, J., „Biblijne orędzie pojednania”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos 15*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 938-960.
- Kręcidło, J., „Dlaczego Jezus jest godzien najwyższej czci. Strategie perswazyjne ewangelistów Mateusza i Łukasza w perspektywie kultury honoru i wstydu”, *CT* 80/2 (2010) 5-20.
- Kręcidło, J., „Funkcja Matki Jezusa w opowiadaniu o pierwszym znaku w Kanie Galilejskiej (J 2,1-12)”, *Maryja Matka Ludu Bożego* (red. J. Kręcidło) (*Studia Salettensia 4*; Kraków: La Salette, 2010) 26-49.
- Kręcidło, J., „Inkulturacyja chrześcijaństwa w świecie hellenistyczno-rzymskim czasów Nowego Testamentu”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (*Biblioteka Teologii Religii*; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 89-117.
- Kręcidło, J., „Jakiego przebaczenia uczy nas Jezus?”, *AK* 156/1 (2011) 25-34.
- Kręcidło, J., „Jezusowy testament z krzyża (J 19,25-27). Propozycja polifonicznej interpretacji”, *ScrLum* 3 (2011) 239-256.
- Kręcidło, J., „Strategia perswazyjna Marka Ewangelisty w świetle podejścia socjologicznego i antropologii kulturowej”, *STV* 49/1 (2011) 157-171.
- Kręcidło, J., „Świat pogański wobec rodzącego się chrześcijaństwa. Dlaczego chrześcijanie nie byli lubiani w starożytnym świecie?”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (*Ad Multos Annos 14*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 282-291.
- Królikowski, J., *Duchowa lektura Listu do Filipian* (Tarnów: Janusz Królikowski, 2010).
- Królikowski, J., „Kontrowersje wokół Mszy św. jako ofiary w świetle słów Jezusa wypowiedzianych w czasie Ostatniej Wieczerzy”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 145-163.
- Królikowski, J., „Usprawiedliwienie jako wzajemność prawa i łaski w tradycji katolickiej”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (*W Kręgu Słowa 7*; Tarnów: Biblos, 2010) 121-137.
- Królikowski, M., *Ojciec nasz... Słowo Boga, słowo o Bogu, słowo do Boga* (*lectio divina do Modlitwy Pańskiej*) [Mt 6,9-13] (Kielce: Jedność, 2011).
- Kryszczuk, A., „Refleksje nad cierpieniem w Księdze Hioba oraz w *Rymach duchownych* Sebastiana Grabowieckiego”, *RT* 52/1-2 (2010) 279-292.
- Księga Ezechiela* (tł. I. Cylkow) [Reprint z wydania Kraków: nakładem tłumacza; w drukarni Józefa Fishera 1900] (Kraków: Austeria, 2010).
- Księga Jeremiasza*. Tłumaczenie, wstęp i komentarz Lech Stachowiak (*Biblia Lubelska*; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Księga Psalmów*. Najnowszy przekład z języków oryginalnych z komentarzem (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- „Księga Starożytności Biblijnych (*Liber Antiquitatum Biblicarum*)” (tł. J. Korczak) II: IX-XIX, *RTWP* 6 (2010) 269-291.
- „Ks. prof. dr hab. Jan Załęski (biogram)”, *Trud w Panu nie jest daremny* (*por. 1 Kor 15,58*). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 9-17.
- Kubacki, Z., rec. W. Szczerbiński, *Postulat nieosobowego Boga*. Rekonstrukcjonizm wyzwaniem dla teizmu żydowskiego (*Seria Nauki Teologiczne 8*; Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2007), *StBob* 10/1 (2010) 173-180.

- Kubski, G., „Drzewo poznania i maszt Odysa. Lektura dokumentu *Biblia a moralność* w perspektywie możliwej dysputy”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 271-293.
- Kucharski, J., „Chronię się w cieniu Twoich skrzydeł» (Ps 57[56],2). Egzegeza, wymowa teologiczna oraz aktualność Psalmu 57”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 292-310.
- Kucharski, J., „Elementy biblijne w *Kronice polskiej* bł. Wincentego Kadłubka”, *Pan tam jest*. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 503-511.
- Kucharski, J., „Paweł z Tarsu jako nauczyciel według Drugiego Listu do Tymoteusza”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 961-984.
- Kucharski, J., „Pierwsze Warsztaty Biblijne Diecezji Radomskiej – Emaus – Turno k/Białobrzegów 11-13 czerwca 2010 r.”, *Kronika Diecezji Radomskiej* 19/4 (2010) 485-492.
- Kucharski, J., „Przebieg II Ogólnopolskiego Tygodnia Biblijnego w Diecezji Radomskiej (18-24 kwietnia 2010 r.)”, *Kronika Diecezji Radomskiej* 19/3 (2010) 293-299.
- Kucharski, J., „Sandomierskie spotkania z Biblią w Roku Kapłańskim» z radomskim akcentem. Międzynarodowa konferencja naukowa w Sandomierzu (23 kwietnia 2010 r.)”, *Kronika Diecezji Radomskiej* 19/4 (2010) 429-431.
- Kucharski, J., rec. E. Bosetti, *Donne della Bibbia*. Bellezza, intrighi, fede, passione... (Orizzonti Biblici. Nuova Serie; Assisi: Cittadella, 2009), *ZFKat* 11/2 (2011) 119-122.
- Kuchta, D., „Świadectwo o dziełach Bożych. Analiza lingwistyczna perykopy J 9,1-41”, *WPT* 18/1 (2010) 73-97.
- Kucicki, J., „Dualism as a basic motif of eschatology – a comparative analysis of «The treatise of the two spirits» and 1&2 Thessalonians”, *Nanzan Shingaku* 33 (2010) 75-109.
- Kucicki, J., „Resurrection of the human body to the eternal life – hope and experience. A comparative study of 2Q521 and 1 Thess”, *Academia* 1 (2011) 117-132.
- Kucicki, J., „Saul of Tarsus, the man who became the apostle Paul”, *Nanzan Shingaku* 34 (2011) 143-192.
- Kucicki, J., „To Be Christian in a Non-Christian World. Paul's approach to the Slavery Problem in the Letter to Philemon”, *Academia* 2 (2011) 47-69.
- Kuczera-Chachulska, B., „Niejednoznaczność Hioba. Między teologią a literackością”, *Cóż za Księga!* Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 17-26.
- Kudasiewicz, J. – Witczyk, H., *Jezus i Ewangelie w ogniu dyskusji*. Od H. Reimarus do T. Polaka (Biblioteka „Verbum Vitae” 2; Kielce: Instytut Teologii Biblijnej Verbum, 2011) 496.
- Kulesza, B., „Problem preegzystencji Chrystusa w Kol 1,15-20”, *StBdŁ* 28 (2010) 89-106.
- Kulibaba, I., „Manipulacje biblijne w wybranych fragmentach powieści Jeanette Winterson *Nie tylko pomarańcze*”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 91-104.
- Kulisz, J. rec. R. Rumianek, *Śladami Jezusa* (fot. D. Kielak – S. Cichocki) (Warszawa: Adam, 2009), *StBob* 10/2 (2010) 151-153.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Kułaczkowski, J., „Moc jako istotna cecha miłości małżeńskiej w świetle Pieśni nad Pieśniami 8,5-14”, *AK* 154/3 (2010) 506-518.
- Kułaczkowski, J., „Relacja mąż – żona w świetle Kol 3,18-19”, *StEI* 11 (2010) 147-154.
- Kułaczkowski, J., „Wrażliwość na piękno Oblubienicy jako istotna cecha miłości małżeńskiej w świetle wybranych tekstów Pnp”, *StBDE* 28 (2010) 201-212.
- Kurp, G., „Ks. prof. Julian Warzecha, jakiego pamiętam”, *Julian Warzecha. Kapłan – profesor – przyjaciel* (red. J. Piwowarski – P. Marek – P. Mostowik – A. Fabin – R. Marek) (Spytkowice – Jarosławice: Grafikon, 2010) 146-147.
- Kusz, T., „Trąd w żydowskich tekstach pozabiblijnych”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 985-994.
- Kuśmirek, A., *Balaam i jego wyrocznie (Lb 22-24) w tradycji targumicznej* (Rozprawy i Studia Biblijne 42; Warszawa: Vocatio, 2011).
- Kuśmirek, A., „Błogosławieństwo kapłańskie Lb 6,24-26 we wczesnej egzegezie żydowskiej”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 995-1019.
- Kuśmirek, A., „Księga Kapłańska w literaturze targumicznej”, *CT* 80/4 (2010) 115-133.
- Kuśmirek, A., „Stosunek pierwotnego Kościoła do pogan na tle statusu cudzoziemca w świecie hellenistyczno-rzymskim”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 119-148.
- Kuśmirek, A., „«Tablica narodów» (Rdz 10) jako «mapa» świata Starego Testamentu”, *Biblia. Topografia. Architektura* (red. A. Gendera – J. Wypych) (Kalisz: Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, 2010), 56-68.
- Kuśmirek, A., „Twój naród będzie moim narodem, twój Bóg moim Bogiem – wyznanie Rut w interpretacji targumu (Rt 1,16-17)”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 309-324.
- Kuźniar, J., *Trzy drogi życia duchowego odczytane w Biblii* (Warszawa: Wydawnictwo Sióstr Loretanek, 2010).
- Lach-Bartlik, L., „Ks. dr Ludwik Wrzoł – biblista i patrolog”, *ŚSHT* 43/1 (2010) 155-161.
- Lambdin, T.O., *Wprowadzenie do hebrajskiego biblijnego* (tł. H. Drawnel – B. Sokal) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 11; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Lang, A., *Pismo Święte w przekładach Eugeniusza Dąbrowskiego (1901–1970)* (Warszawa: Exit, 2010).
- Langbein, W.-J., *Chleb i wino. Jadać zdrowo z Biblią* (tł. B. Tarnas) (Warszawa: Pax, 2010).
- Langkammer, H., *Apokalipsa św. Jana*. Realia archeologiczno-historyczne w wizjach i symbolice (red. M. Rosik) (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2010).
- Langkammer, H., *Ewangeliczna tradycja o Jezusie w Liście św. Jakuba*. Komentarz teologiczno-pastoralny (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011).
- Langkammer, H., „Historia teologizowana. Fenomen interpretacji historii w 1-2 Kronik”, *QS* 17/26 (2010) 87-106.
- Langkammer, H., *Jezus Chrystus i Jego Kościół w nauczaniu św. Pawła Apostoła* (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).

- Langkammer, H., *Kerygmat paschalny w Ewangeliach i Dziejach Apostolskich*. Korekta merytoryczna (Radom: Ave, 2010).
- Langkammer, H., *Komentarz teologiczno-pastoralny wszystkich listów św. Pawła Apostoła z okazji Roku Świętego Pawła*. II: Listy więzienne św. Pawła. Przekład z oryginału, wstęp i komentarz (Biblioteka Diecezji Legnickiej 38; Legnica: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Legnickiej, 2010).
- Langkammer, H., *Komentarz teologiczno-pastoralny wszystkich listów św. Pawła Apostoła z okazji Roku Świętego Pawła*. III: Pierwszy i Drugi List do Tesaloniczan. Listy Pasterskie. Pierwszy List do Tymoteusza. Drugi List do Tymoteusza. List do Tytusa. Przekład z oryginału, wstęp, komentarz (Biblioteka Diecezji Legnickiej 39; Legnica: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Legnickiej – Wrocław: Atla, 2011).
- Langkammer, H., „Namaszczenie chorych jako sakrament według Jk 5,14”, *QS* 17/25 (2010) 76-82.
- Langkammer, H., *Nowy Testament o zmartwychwstaniu Chrystusa i naszym zmartwychwstaniu* (W Kręgu Słowa 8; Tarnów: Biblos, 2010).
- Langkammer, H., „Obraz Chrystusa Zbawcy w Listach Pasterskich”, *QS* 17/25 (2010) 23-45.
- Langkammer, H., *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych*. Apokalipsa (Tł., komentarz i miejsca paralelne (...). Zagadnienia wstępne i bibliogr. J. Klinowski) (Biblia Lubelska; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).
- Laskowski, Ł., „Kłeska Heliodora według Drugiej Księgi Machabejskiej a przybytek Miki w interpretacji Pseudo-Filona”, *BibAn* 1 (2011) 133-143.
- Laskowski, Ł., *Motyw potopu jako nowego stworzenia w Biblii (Rdz 6-9)* (Studia Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).
- Ledwoń, D., „Duch Święty w ewangelicznych narracjach o męce i śmierci Jezusa”, *ŚSHT* 43/1 (2010) 21-30.
- Ledwoń, I.S., „Nowotestamentalne postawy wobec religii”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 9-30.
- Lefebvre, P., „Wejście Chrystusa do Jerozolimy w świetle Starego Testamentu” (tł. L. Balter), *ComP* 30/1 (2010) 29-44.
- Lemański, J., „Dawid i Goliat, czyli spór o to, jaki obraz Dawida prezentuje 1 Sm 17,1-18,5”, *RBibl* 57/1 (2010) 77-121.
- Lemański, J., „Eschatologia”, *Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 213-251.
- Lemański, J., „Grzech i zło. Zagadnienia etyczne”, *Teologia Starego Testamentu*. I: Teologia Pięcioksięgu (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 189-254.
- Lemański, J., „«I także z nich wezmę, aby byli kapłanami i aby byli lewitami...» (Iz 66,21). Zapowiedź kapłanów spośród nawróconych pogan?”, *StKKoł* 15 (2010) 150-172.
- Lemański, J., „JHWH – Bóg, który przebacza, gdyż jest miłosierny (Wj 34,5-7)”, *IV* 18 (2010) 19-44.
- Lemański, J., „Kainici i Setyci (Rdz 4,17-26) – pytanie o kierunek rozwoju cywilizacji?”, *StKKoł* 16 (2011) 83-104.
- Lemański, J., „Pytanie o autorytet powołującego i powołanego (Wj 3,1-4,18)”, *AK* 154/1 (2010) 24-38.
- Lemański, J., „Spojrzenie, które wymaga wiary (Lb 21,4-9)”, *ScrLum* 3 (2011) 13-32.
- Lemański, J., „Wybranie, lud Boży, przymierze”, *Teologia Starego Testamentu*. I: Teologia Pięcioksięgu (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 97-152.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Lempa, H. – Pietkiewicz, R., „Geografia krajów biblijnych”, *Geografia i archeologia biblijna w zarysie* (red. R. Pietkiewicz) (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011) 9-72.
Geografia i archeologia biblijna w zarysie (red. R. Pietkiewicz) (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011) 112.
- Levada, W., „Biblia a moralność”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 11-23.
- Lewicki, T., „Ewangelia Miłosierdzia. Orędzie Jezusa w przekazie Łukaszowym”, *StPI* 38 (2010) 131-138.
- Lewicki, T., „Tożsamość chrześcijaństwa w kontekście rzymskim na podstawie Listu do Hebrajczyków”, *Skąd Kościół? Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa* (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 230-245.
- Lewis, C.S., *Rozważania o psalmach* (tł. A. Motyka) (Kraków: Esprit, 2011) 199.
- Lijka, K., „Magnificat w kontekście niesporów”, *Memoriale Domini*. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Jerzemu Stefańskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – W. Radecki) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 250-275.
- Linke, W., „Adhortacja *Verbum Domini* a przyszłość dyskusji o rozumieniu natchnienia”, *WST* 23/1 (2010) 255-268.
- Linke, W., „Data powstania i temat główny Apokalipsy Jana we wczesnej tradycji kościelnej (od Kanonu Muratoriego do św. Augustyna)”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 325-345.
- Linke, W., „Eschatologiczne znaczenie narodów w Nowym Testamencie”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 437-507.
- Linke, W., „Od skandalu niewinnego cierpienia do teologii męczeństwa. Męczennicy w okresie Drugiej Świątyni”, *Słowo Krzyża* 4 (2010) 12-39.
- Linke, W., „Od szabatu do niedzieli. Ciągłość i nieciągłość tradycji świętowania”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu, niż w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 1020-1033.
- Linke, W., „Parabola o ziarnie gorczycy. Uwagi o konieczności hipotezy istnienia Q (Mt 13,31-33; Mk 4,30-32; Łk 13,18-21)”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 119-137.
- Linke, W., „Rozsyłanie po dwóch (Mk 6,7)”, *Pastores* 13/3 (2010) 80-88.
- Linke, W., „Testament Hioba. Wprowadzenie, tłumaczenie i noty”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków-Mogilany: The Enigma Press, 2010) 341-392.
- Linke, W., „Wstęp do fragmentów Tykoniusza”, *Pierwsze łacińskie komentarze do Apokalipsy: Hipolit, Wiktoryn, Hieronim, Tykoniusz* (red. D. Budzanowska – W. Linke) (Florilegium. Studia Classica. Mediaevalia et Neolatina 1; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2011) 167-189.
- Linsenbarth, A., „Exodus Izraela z Egiptu do Ziemi Obiecanej na dawnych mapach. III: Od wyobrażeń do pomiarów”, *Geodeta* 1 (2010) 64-67.

- Linsenbarth, A., „Tematyka biblijna w pierwszym atlasie świata Abrahama Orteliusa «Theatrum Orbis Terrarum»”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 1034-1056.
- Linsenbarth, A., „Topografia Ziemi Świętej jako tło wydarzeń biblijnych”, *Biblia. Topografia. Architektura* (red. A. Gendera – J. Wypych) (Kalisz: Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, 2010) 69-88.
- Lipiński, E., „A fire-temple in Idumea”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 135-142.
- Lipiński, E., „Apocalyptic writings and testaments in Polish”, *QChr* 18/1-4 (2010) 115-122.
- Lipiński, E., „Émergence et diffusion des écritures alphabétiques”, *Rocznik Orientalistyczny* 63/2 (2010) 71-126.
- Lipiński, E., „Eschatological War between Good and Evil”, *QChr* 18/1-4 (2010) 105-114.
- Lipiński, E., „Governors and high priests of Samaria and Jerusalem in the Persian period”, *StJ* 13/2 (2010) 185-219.
- Lipiński, E., „Hiram of Tyre and Solomon” (red. A. Lemaire – B. Halpern – M.J. Adams), *The Books of Kings. Sources, Composition, Historiography and Reception* (Supplements to Vetus Testamentum 129; Leiden: Brill, 2010) 251-272.
- Lipiński, E., „Izaak Lejb Perc (1852–1915)”, *StJ* 13 (2010) 111-112.
- Lipiński, E., „«Koral» w słownictwie żydowskim”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 147-162.
- Lipiński, E., „Le gérondif en phénicien”, *Journal of Semitic Studies* 55 (2010) 1-10.
- Lipiński, E., „Najstarsza inskrypcja hebrajska”, *StJ* 14/1 (2011) 143-150.
- Lipiński, E., „Niewolnictwo w środowisku zachodniosemickim i «P. Samaria» 6”, *SBO* 2 (2010) 77-82.
- Lipiński, E., „Prophecy in the Qumran Scrolls”, *QChr* 18/1-4 (2010) 99-103.
- Lipiński, E., „Utajone «tikkune soferim» i domniemane «atbasz». Z badań nad tekstem Biblii Hebrajskiej”, *StJ* 13/1 (2010) 1-25.
- Lipiński, E., „Wierzchowce i sala tronowa Salomona oraz gwiazdozbiór Panny wedle Pieśni nad Pieśniami”, *BibAn* 1 (2011) 89-103.
- Lipiński, E., „Eschatological war between good and evil” [rec. M. Parchem, *Ostateczne zwycięstwo Boga w walce między dobrem a złem w świetle pism z Qumran* (Rozprawy i Studia Biblijne 30; Warszawa: Vocatio, 2008)], *QChr* 18-1-4 (2010) 105-114.
- Lipiński, E., „Prophecy in the Qumran scrolls” [rec. *Prophecy after the prophets? The contribution of the Dead Sea scrolls to the understanding of biblical and extra-biblical prophecy* (red. K. de Troyer – A. Lange, with the assistance of L. Schulte) (Contribution to Biblical Exegesis & Theology 52; Leuven – Walpole: Uitgeverij Peeters, 2009) XIV, 242], *QChr* 18/1-4 (2010) 99-104.
- Lipiński, E., rec. A. Giovannini – E. Grzybek, *Der Prozess Jesu. Jüdische Justizautonomie und römische Strafgewalt. Eine philologisch-verfassungsgeschichtliche Studie* (Schriften der Philosophischen Fakultäten der Universität Augsburg 76; München: Ernst Vögel Verlag, 2008), *StJ* 13/2 (2010) 377-378.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Lipiński, E., rec. E. Dąbrowa, *The Hasmoneans and their state. A study in history, ideology, and the institutions* (Kraków: Jagiellonian University Press, 2010), *QChr* 18/1-4 (2010) 128-129.
- Lipiński, E., rec. E. Reichert, *L'Hébreu israélien. Précis de grammaire* (Bruxelles: Didier Devillez, 2008), *StJ* 14/1 (2011) 217-219.
- Lipiński, E., rec. *Ebraismo e letteratura* (a cura di S. Manferlotti – M. Squillante) (Profili. L'armonia del Mondo 10; Napoli: Liguori, 2008), *StJ* 13/2 (2010) 375-376.
- Lipiński, E., rec. K. Jongeling, *Handbook of Neo-Punic inscriptions* (Tübingen: Mohr Siebeck, 2008), *Journal of Semitic Studies* 55/2 (2010) 603-609.
- Lipiński, E., rec. M. Kuryłowicz, *Prawa antyczne. Wykłady z historii najstarszych praw świata* (Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2006), *StJ* 13/2 (2010) 379-383.
- Lipiński, E., rec. M. Parchem, *Świątynia według zwoju z grotty 11 w Qumran* (Rozprawy i Studia Biblijne 22; Warszawa: Vocatio, 2006), *QChr* 18/1-4 (2010) 140-141.
- Lipiński, E., *Studies in Aramaic inscriptions and onomastics. III: Ma'lānā* (Leuven: Leuven University Press, 2010).
- Lisenbarth, A., „Topografia Ziemi Świętej jako tło wydarzeń biblijnych”, *Biblia. Topografia. Architektura* (red. A. Gendera – J. Wypych) (Kalisz: Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, 2010) 69-88.
- Lisowski, T., *Sola Scriptura. Leksyka Nowego Testamentu Biblii gdańskiej (1632) na tle porównawczym. Ujęcie kwantytatywno-dystrybucyjne* (Poznań: Rys, 2010).
- Listy św. Pawła* (red. M. Kwiecień; tł. z grec. M. Czajkowski – Arcybiskup Jeremiasz [Jan Anchimiuk]– M. Kwiecień) (Ekumeniczny Przekład Przyjaciół; Warszawa: dr Henryk Tomaszewski, 2011).
- Listy więzienne św. Pawła* (red. M. Kwiecień; tł. M. Czajkowski – Arcybiskup Jeremiasz [Jan Anchimiuk] – M. Kwiecień) (Ekumeniczny Przekład Przyjaciół; Warszawa: dr Henryk Ryszard Tomaszewski, 2010).
- Liverani, M., *Nie tylko Biblia. Historia starożytnego Izraela* (tł. J. Puchalski) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2011).
- Lohse, E., „Herrenworte in Römerbrief des Apostels Paulus”, *BPTH* 3 (2010) 51-60.
- Loska, T., *Ewangelie z komentarzem duszpasterskim* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Loupan, V. – Noël, A., *Śledztwo w sprawie śmierci Jezusa* (tł. W. Szymona) (Kraków: Wydawnictwo „M”, 2010).
- Lowery, D.K., „Teologia Ewangelii Marka”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 79-104.
- Lowery, D.K., „Teologia Ewangelii Mateusza”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 25-78.
- Lowery, D.K., „Teologia Listów misyjnych Pawła”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 297-358.
- Łabendowicz, S., „Metody pracy z Pismem Świętym w katechezie z uwzględnieniem dynamiki grupy”, *ZFKat* 11/3 (2011) 73-78.
- Łabendowicz, S., „Pismo Święte w katechezie”, *ZFKat* 11/2 (2011) 43-54.
- Łabendowicz, S., „Wybrane metody pracy z tekstem biblijnym”, *ZFKat* 11/2 (2011) 77-84.
- Łabuda, P., „Dom jako chrześcijańska wspólnota wychowania”, *Rodzina w trosce o życie – Kościół w trosce o rodzinę* (red. R. Buchta) (Studia i Materiały Wydziału Teologicznego

- Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach 56; Katowice: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego, Księgarnia Świętego Jacka, 2010) 15-37.
- Łabuda, P., „Duszpasterstwo biblijne jako wyraz proroczyści biblijnej. Wybrane metody pracy z Biblią”, *TST* 29/1 (2010) 65-78.
- Łabuda, P., „Dzieje Apostolskie – Listy – Apokalipsa”, *Poznając Biblię*. Pisma mądrościowe i księgi prorockie Starego Testamentu. Dzieje Apostolskie – Listy – Apokalipsa (red. P. Łabuda – A. Malina) (Tarnów: Biblos, 2010) 169-270.
- Łabuda, P., „Ewangelie”, *Poznając Biblię*. Wokół Biblii. Pięcioksiąg i księgi historyczne Starego Testamentu. Ewangelie (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2010) 99-213.
- Łabuda, P., „Krzyż – czas szyderstwa, empatii i nadziei w ujęciu św. Łukasza”, *ScrLum* 3 (2011) 207-224.
- Łabuda, P., „Maryja – antytyp Arki Przymierza”, *Od Świętej Trójcy uwielbiona* (red. J. Królikowski) (Theologumena 6; Tarnów: Biblos, 2010) 7-25.
- Łabuda, P., „Mateuszowy przekaz o zmartwychwstaniu Chrystusa (Mt 27,57-28,20). Spotkania ze Zmartwychwstałym”, *ScrLum* 2 (2010) 179-197.
- Łabuda, P., „Ofiara i miłosierdzie Boga (Łk 23,39-43)”, *PrzB* 2 (2010) 107-112.
- Łabuda, P., „Paweł – prawdziwy Izraelita”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 23-36.
- Łabuda, P., „Specyfika Łk 23,43 w opisie męki Jezusa”, *ZNSBP* 8 (2011) 397-410.
- Łabuda, P., „Sprawozdanie z 48. Sympozjum Biblistów Polski 7-9 września 2010 r. w Tarnowie”, *ScrLum* 3 (2011) 683-688.
- Łabuda, P., *Święty Paweł trzynasty apostoł* (Tarnów: Biblos, 2011).
- Łabuda, P., „Teoria imitacji a Biblia”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr* 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 165-176.
- Łabuda, P., „*Verbum Domini* i wskazania dotyczące animacji biblijnej we wspólnotach parafialnych”, *Currenda* 161/3 (2011) 421-426.
- Łach, J.B., „Deuteronomiści – prorocy i ich pisma religijno-dydaktyczne w 1-2 Królów w świetle współczesnych badań biblijnych”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 347-372.
- Łach, J.B., „Konieczność postępowania zgodnie z przyjętą Bożą nauką (Hbr 2,1-4)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 1057-1067.
- Łach, J.B., „Ksiądz prof. dr hab. Stanisław Łach (1906–1983) – nestor polskiej biblistyki”, *ZNSBP* 7 (2010) 409-434.
- Łach, J., „Niezniszczalne skarby (Mt 6,19-21)”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 277-286.
- Łanoszka, M., „Odkrywając sens Bożego planu względem człowieka. Rozważania nad Psalmem 8”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr* 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 177-187.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Łanoszka, M., „Pięcioksiąg i księgi historyczne Starego Testamentu”, *Poznając Biblię. Wokół Biblii. Pięcioksiąg i księgi historyczne Starego Testamentu. Ewangelie* (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2010) 47-97.
- Łanoszka, M., „Pisma mądrościowe i księgi prorockie Starego Testamentu”, *Poznając Biblię. Wokół Biblii. Pisma mądrościowe i księgi prorockie Starego Testamentu. Dzieje Apostolskie – Listy – Apokalipsa* (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2010) 79-168.
- Łanoszka, M., „Źródła etyczne nauczania Pawła”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 51-56.
- Łuczkiwicz, S., *Apokalipsa Jana. Materiały do egzegezy. Opracowanie laickie. Zawiera dosłowny przekład Apokalipsy Jana, szczegółowy komentarz, studium głównych postaci: Boga, Chrystusa, diabła, szatana i in.* (Lublin: Rzecznik, 2010).
- Ługowska, D., „Dzieci Boga a alkoholizm”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 63-75.
- Łukaszewicz, A., „The Partian campaign of Trajan and the «signs» (σημεία) of the Beast in the Apocalypse”, *Hortus historiae. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin* (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 359-366.
- Łukaszuk, T.D., „Jezus Chrystus – Słowo Boże Wcielone”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 66-79.
- Łygadło, J., rec. M. Józwiak, *Kwestie hebrajskie w Księdze Rodzaju św. Hieronima. Przekład i komentarz* (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2010), *WPT* 18/2 (2010) 288-289.
- Macadam, H.I., „Phoenician origins: ancient tradition and modern evidence”, *PJBR* 9/1-2 (2010) 95-144.
- Machinek, M., „Miejsce egzegezy biblijnej w metodologii teologiczno-moralnej. Uwagi na marginesie dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej «Biblia a moralność»”, *Biblia o moralności. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego”* (red. B. Mielec) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 21-36.
- Machnacz, J., rec. *Biblisches Antropologie. Neue Einsichten aus dem Alten Testament* (red. von Christian Frevel) (Quaestiones Disputatae 237; Freiburg im Breisgau – Basel – Wien: Verlag Herder, 2010), *Perspectiva* 9/2 (2010) 303-307.
- Majdanik, P., „Aborcja w prawie noachickim w ujęciu Majmonidesa”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Suplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 383-395.
- Majewski, M., „Fenicki – język Byblos, Tyru i Sydonu w czasach biblijnych”, *Biblia w kulturze świata* (red. T. Jelonek – R. Bogacz) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 119-141.
- Majewski, M., „Język fenicki – brat bliźniak hebrajskiego?”, „Słowo jego płonęło jak pochodnia” (*Syr* 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 189-206.
- Majewski, M., „Klasyfikacja języków semickich (Materiały z międzynarodowego sympozjum w Lwowie-Brzuchowicach)”, *Studia Leopoliensia* 4 (2011) 137-155.
- Majewski, M., „Masora Biblii hebrajskiej w egzegezie polskiej”, *Radość słowa. Konteksty i oddziaływanie Biblii* (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 27-41.

- Majewski, M., „Przybytek czy mieszkanie? Hebrajski termin «miškān» i zasada ekwiwalencji w tłumaczeniu Biblii”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 311-321.
- Majewski, M., „Troska Boga o słabych i uciśnionych w świetle Ez 34,16” *RBL* 63/1 (2010) 5-12.
- Majewski, M., „Ugarycki epos o Aqhacie a Stary Testament (Między Biblią a Kulturą I)”, *Biblia w kulturze świata* (red. T. Jelonek – R. Bogacz) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 41-63.
- Majewski, M., *W stronę ziemi obiecanej*. Komentarz do Księgi Wyjścia (Kraków: eSPe, 2011).
- Makarewicz, A., „Pokładne chleby Starego Testamentu prefiguracją Nowego Ludu Bożego”, *Liturgia Sacra* 16/2 (2010) 337-348.
- Malec, P., „Jezus większy od Eliasza”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 175-194.
- Malina, A., „Biblia o nierozzerwalności małżeństwa”, *Symposium* 14/1 (2010) 9-26.
- Malina, A., „Dotyk zbawienia w Ewangelii Marka”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 287-297.
- Malina, A., „Dramaturgia metafory panowania Boga. Sekwencja, kontekst i kontynuacja przypowieści (Mk 4)”, *ŚSHT* 44/2 (2011) 473-489.
- Malina, A., „Dwa wymiary kapłaństwa Chrystusa. Według Listu do Hebrajczyków”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 209-223.
- Malina, A., „Idea zgromadzenia w pismach narracyjnych Nowego Testamentu”, *Natura i cechy zgromadzenia liturgicznego* (red. A. Żądło) (Kościół w Trzecim Tysiącleciu 8; Katowice: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego – Księgarnia św. Jacka, 2010) 32-50.
- Malina, A., „Jezus naprzeciw świątyni (Mk 13)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 1068-1090.
- Malina, A., „Kapłaństwo (dla) ludzi według Listu do Hebrajczyków”, *VV* 17 (2010) 223-243.
- Malina, A., „Kobiety w genealogii Jezusa (Mt 1,1-17)”, *VV* 19 (2011) 109-129.
- Malina, A., „Modlitwa Jezusa w Ewangelii według św. Marka”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 322-332.
- Malina, A., „Możliwość metody historycznej w badaniach nad Jezusem i początkami chrześcijaństwa”, *Skąd Kościół? Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa* (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 45-58.
- Malina, A., „Naśladowanie Syna i upodobnienie się do Ojca”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 123-135.
- Malina, A., „Opuszczenie Jezusa wydanego na śmierć w Ewangelii Marka (Mk 14,40-52)”, *ŚSHT* 43/1 (2010) 5-20.
- Malina, A., „Wierny Arcykapłan jako nasz formator”, *Pastores* 13/2 (2010) 7-15.
- Malina, A., „Wzajemnie wzbogacone? Studium Biblii na uniwersytecie państwowym w Polsce”, *ZNSBP* 7 (2010) 387-396.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Malina, A., rec. A. Ciborowska, *Teologia miłosierdzia w Ewangelii Łukaszej* (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej, 2009), *ŚSHT* 43/2 (2010) 466-470.
- Małecki, Z., „Izrael ludem jedynego Boga”, *ŚSHT* 44/2 (2011) 490-497.
- Małecki, Z., „Kapłaństwo Starego Testamentu”, *CzST* 38 (2010) 137-144.
- Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011).
- März, C.-P., „«Oto Król twój idzie do ciebie...». Wjazd do Jerozolimy” (tł. L. Balter), *ComP* 30/1 (2010) 60-69.
- Matysiak, B.W., „Egipt jako zwodniczy sojusznik w nauczaniu proroków izraelskich”, *Studia Elckie* 13 (2011) 409-429.
- Matysiak, B.W., *Heroldowie słowa Bożego*. Wprowadzenie do literatury prorockiej Starego Testamentu (Olsztyn: Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, 2011).
- Matysiak, B.W., „Melchizedek – król i kapłan Szalemu. Miejsce opowiadania w cyklu o Abrahamie”, *Sacerdos alter Chritus*. Kapłan w życiu i posłudze Kościoła na progu trzeciego tysiąclecia. Księga jubileuszowa z okazji siedemdziesiątych urodzin ks. prof. zw. dr. hab. Władysława Nowaka (red. S. Ropiak – M. Tunkiewicz) (Olsztyn: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2010) 73-83.
- Matysiak, B.W., *Obraz świata, bóstwa i człowieka w kulturach starożytnej Mezopotamii oraz Egiptu* (Biblioteka Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 47; Olsztyn: Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, 2010).
- Matysiak, B.W., „Problem eschatologii powygnaniowej u Tritiozajasza”, *StEl* 12 (2011) 201-210.
- Matysiak, B.W., „Przepisy prawne Księgi Kapłańskiej dotyczące małżeństwa”, *Rodzina w dialogu kultur* (red. M. Pawliszyn – M. Tunkiewicz) (Kraków: Homo Dei, 2011) 81-94.
- Matysiak, B.W., „Tritiozajasza (Iz 56-66) jako część Księgi Proroka Izajasza (Geneza i budowa)”, *STHŚO* 31 (2011) 1-12.
- Matywiecki, P., *Dwa oddechy*. Szkice o tożsamości żydowskiej i chrześcijańskiej (Biblioteka „Więzi” 249; Warszawa: Więż, 2010).
- Mazur, R., *La retorica della Lettera agli Efesi* (Studium Biblicum Franciscanum. Analecta 75; Milano: Terra Santa, 2010).
- Mazur, R., „Pomocnicy św. Pawła w dziele wprowadzania innych do wspólnoty chrześcijańskiej”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 57-68.
- McDowell, J., *Więcej niż cieśla* (tł. J. Kozłowski) (Warszawa: Vocatio, 2010).
- Mejzner, M., „Lektura patrystyczna Pisma Świętego”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 40-53.
- Merecz, R., *(Współ)odpowiedzialność Boga za bieg historii według Ksiąg Samuela i Królewskich* (Rozprawy i Studia Biblijne 37; Warszawa: Vocatio, 2010).
- Mesnil, J., *Kobiety Nowego Testamentu* (Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010).
- Mędała, S., *Ewangelia według świętego Jana*. Wstęp – przekład z oryg. – komentarz (Nowy Komentarz Biblijny. Nowy Testament IV/1; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Mędała, S., *Ewangelia według świętego Jana*. Wstęp – przekład z oryg. – komentarz (Nowy Komentarz Biblijny. Nowy Testament IV/2; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Michalewski, J., „Kontakt z tekstami biblijnymi jako czynnik kształtowania uczuć religijnych (studium psychologiczne)”, *ŚwidST* 7 (2010) 175-190.

- Michałowska, K., „Małżeństwa w epoce patriarchów na podstawie Pięcioksięgu oraz źródeł pozabiblijnych”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 139-164.
- Mickiewicz, E., „Biblijny archetyp matki”, *PP* 128/7-8 (2011) 170-178.
- Mickiewicz, F., *Ewangelia według św. Łukasza*. Rozdziały 1–11. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz (Nowy Komentarz Biblijny. Nowy Testament III/1; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011) 679.
- Mickiewicz, F., „Ks. Julian Warzecha SAC. Pallotyn, biblista, profesor”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 470-476.
- Mickiewicz, F., „Objawienie Boga w Słowie. Biblia jako słowo Boże”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 23-39.
- Mickiewicz, F., „Objawienie się Chrystusa Zmartwychwstałego uczniom w Łk 24,36-49”, *ScrLum* 2 (2010) 161-178.
- Miczyński, J.K., „Egzystencjalny wymiar kerygmatu apostoła Pawła”, *Roczniki Teologii Dogmatycznej* 2 (2010) 41-49.
- Miduch, M., „«... uwolni w miłosierdziu i będzie ich pocieszał...» (4 Ezd 12,34). Zarys eschatologii 4 Księgi Ezdrasza”, *Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 97-109.
- Mielcarek, K., „Biblijna teologia kapłaństwa powszechnego”, *Służyć i królować, czyli o kapłaństwie powszechnym*. Materiały z XL Sympozjum Katechetycznego Międzszakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (6 marca 2010 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 10; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 31-47.
- Mielcarek, K., „«Heilsgeographie» – geografia zbawienia. Zapoznana idea świętej przestrzeni”, *RBibl* 57/1 (2010) 165-176.
- Mielcarek, K., „Instytut Nauk Biblijnych. Sprawozdanie za rok akademicki 2009/2010”, *BibAn* 1 (2011) 237-247.
- Mielcarek, K., „Kapłaństwo powszechne według 1 P 2,1-10”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 265-279.
- Mielcarek, K., „Święte Miasto w pismach Filona z Aleksandrii i Józefa Flawiusza”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) II, 1091-1103.
- Mielec, B., „Biblijne podstawy teologii moralnej w świetle trzech ostatnich dokumentów Papieskiej Komisji Biblijnej”, *Biblia o moralności*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. B. Mielec) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 73-106.
- Mikołajczak, M., „Cud uzdrowienia chromego od urodzenia w imię Jezusa Chrystusa – propozycja interpretacji (Dz 3,1-10)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos 15*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) II, 1104-1112.
- Mikołajczak, M., „Głoszenie kerygmatu apostołskiego, wobec sprzeciwu przywódców religijnych Izraela (Dz 4-6)”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (*Ad Multos Annos 16*; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) 298-307.
- Mikołajczyk, M., „Geneza monarchii i obowiązki króla w Starym Testamencie”, *QS 17/26* (2010) 7-14.
- Miserere mei, Deus*. Psalm 50(51) w interpretacji św. Tomasza z Akwinu. Tekst w języku łacińskim i tłumaczenie na język polski z komentarzem (oprac. i red. Mirosław Mróz) (*Euntes Docete 7*; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 158.
- Misiarczyk, L., „Słowo Boże jako oręż w walce duchowej według Ewagriusza z Pontu”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (*Analecta Biblica Lublinensia 7*; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 227-244.
- Misiarczyk, L., rec. W. Turek, *Kto trwa w miłości (1 J 4,16)*. Pierwszy List św. Jana Apostoła w ujęciu pisarzy łacińskich okresu patrystycznego (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2009), *StPI 28* (2010) 333-335.
- Misiewicz, J., *Adaptacja Biblii w katechezie* (Rozprawy Teologiczne. Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu 74; Legnica: Biblioteka im. Jana Pawła II Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Legnickiej, 2010).
- Misiewicz, J., „Feministyczna interpretacja Pisma Świętego jako przyczynek do kontekstualnego podejścia do Biblii”, *Perspectiva 10/1* (2011) 131-140.
- Misztal, W., „Biblia o żołnierzach: przyczynek do oceny możliwości oddziaływania duchowości chrześcijańskiej za pomocą przekazu ustnego i pisemnego”, *PS 14/27* (2010) 187-198.
- Misztal, W., *Duchowość chrześcijan w świetle Listów Pawłowych*. Związki z Bogiem (Myśl Teologiczna; Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Misztal, W., *Listy Pawłowe jako przykład informowania o związkach międzypersonalnych, tworzenia i rozwijania tych relacji* (Z Prac Katedry Duchowości Mediów i Relacji Społecznych. Wydział Nauk Społecznych; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011).
- Misztal, W., „Pawłowy przekaz o chrzcielnym udziale w misterium wielkanocnym Chrystusa przykładem społecznego wymiaru duchowości”, *PS 14/26* (2010) 221-240.
- Misztal, W., „Św. Paweł a życie w Chrystusie: przesłanie o relacjach międzypersonalnych”, *PS 28* (2011) 189-206.
- Moj, M., „Biskup Teofil Bromboszcz jako biblista”, *ŚSHT 43/1* (2010) 151-154.
- Monferrer-Sala, J.P., „Medical vocabulary in a Greek-Arabic Gospel of Luke (BNF Suppl. grec. 911, 1043 AD)”, *FOr 47* (2010) 215-227.
- Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (*Analecta Biblica Lublinensia 7*; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Morciniak, P., „Bioetyka w Biblii? Próba aplikacji dokumentu *Biblia a moralność* do kwestii szczegółowych”, *Biblia o moralności*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. B. Mielec) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 37-55.
- Mrozek, A., „IX Kongres Europejskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich «Judaizm na obszarze śródziemnomorskim» (Ravenna, 25-29 lipca 2010 r.)”, *StJ 13/2* (2010) 371-373.

- Mrozek, A., „Kultura piśmiennicza Żydów w okresie tworzenia Talmudu”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Suplement; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 123-134.
- Mrozek, A., „Piąte sympozjum «Starożytny Izrael/Palestyna». Cywilizacja miejska starożytnego Izraela (Toruń, 27-29 września 2010 r.)”, *StJ* 13/2 (2010) 373-374.
- Mrozek, A., rec. J. Iluk, *Żydowska politeja i Kościół w Imperium Rzymskim u schyłku antyku*. II: Żydowska antyewangelia, antyczna tradycja i nowożytne trwanie (Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010), *StJ* 14/1 (2011) 213-217.
- Mrozek, K., „Struktura retoryczna Psalmu 77 i jego interpretacja”, *PzST* 24 (2010) 101-120.
- Mróz, M., „Nadzieja na odpuszczenie grzechów. Analiza Komentarza do Psalmu 50(51) św. Tomasza z Akwinu”, *Miserere mei, Deus*. Psalm 50(51) w interpretacji św. Tomasza z Akwinu. Tekst w języku łacińskim i tłumaczenie na język polski z komentarzem (oprac. i red. M. Mróz) (Euntes Docete 7; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 41-50.
- Mróz-Blader, K. – Więckowski, W., *Mówimy po hebrajsku*. Podręcznik do nauki współczesnego języka hebrajskiego (Warszawa: Fundacja im. Profesora Mojżesza Schorra, 2010).
- Mucha, P.M., rec. M. Zugmann, „Hellenisten” in der Apostelgeschichte. Historische und exegetische Untersuchungen zu Apg 6,1; 9,29; 11,20 (Wissenschaftliche Untersuchungen zum Neuen Testament 2; Tübingen: Mohr Siebeck, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 187-189.
- Mucha, P., rec. J.R. Edward, *The Hebrew Gospel and the development of the synoptic tradition* (Grand Rapids: W. Eerdmans, 2009), *PJBR* 9/1-2 (2010) 182-184.
- Muchowski, P., „Język codzienny Judei w I i II w. w świetle rękopisów znad Morza Martwego”, *SBO* 2 (2010) 131-139.
- Muchowski, P., „Sprawozdanie z konferencji «Cultures in conversation. Lessons learnt from Hebrew literature and Jewish history» (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, 21st-22nd June, 2010) oraz «Bible and Biblical Studies in Human Context» (Wyższa Szkoła Filologii Hebrajskiej, 23rd-24th June, 2010)”, *SBO* 2 (2010) 173-175.
- Münnich, M., *Reszef – Bóg starożytnego orientu* (Studia Historico-Biblica 3; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Münnich, M., „Reszef i Nergal w Ebla”, *SBO* 2 (2010) 27-35.
- Münnich, M., „Sprawozdanie z konferencji: Cywilizacja miejska starożytnego Izraela. Toruń 27-29 IX 2010”, *SBO* 2 (2010) 181-183.
- Muszyński, H., „Autentyczna hermeneutyka Biblii według papieża Benedykta XVI”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1115-1126.
- Muszyński, H., „Gedenken und Gedächtnis in den Makkabäer-Büchern”, *Juda und Jerusalem in der Seleukidenzeit*. Herrschaft – Widerstand – Identität. Festschrift für Heinz-Josef Fabry (red. U. von Dahmen – J. Schnocks) (Bonner Biblische Beiträge 159; Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht Unipress, 2010) 213-225.
- Muszyński, H., „Jeden jest wasz Nauczyciel, a wy wszyscy braćmi jesteście (Mt 23,8)”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 277-284.
- Muszyński, H., „Najstarsze chrześcijańskie wyznanie wiary (1 Kor 15,1-8)”, *Memoriale Domini*. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Jerzemu Stefańskiemu

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – W. Radecki) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 317-324.
- Muszyński, H., „Pokój Mój daję wam (J 14,27) – imiona pokoju”, *Niech słowa religii będą zawsze słowami pokoju*. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w Toruniu w dniach 6-7 listopada 2009 roku (red. J. Bagrowicz) (Colloquia Torunensia 15; Toruń: Towarzystwo Naukowe w Toruniu, 2010) 83-91.
- Muszyński, H., „Rok Jubileuszowy w Biblii – implikacje pastoralne”, *Currenda* 161/2 (2011) 267-278.
- Muszytowska, D., „Retoryczna elokucja jako tworzywo argumentacji na przykładzie 2 Kor 6,1-13”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane Księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 373-391.
- Muszytowska, D., „Rozumieć cierpienie. Oskarżyciel i oskarżony w odpowiedzi Boga na wezwanie Hioba”, *Hiob biblijny, Hiob obecny w kulturze* (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 27-46.
- Muszytowska, D., „Wspólnotowy wymiar przebaczenia w świetle 2 Kor 2,5-11”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1127-1145.
- Muszytowska, D., „Wykluczenie ze wspólnoty w świetle 1 Kor 5,5”, *VV* 18 (2010) 167-184.
- Muszytowska, D., „Żona zbawiająca męża (1 Kor 7,16)?”, *VV* 19 (2011) 149-175.
- Muszytowska, D., rec., *Biblia i jej kultura* (red. M. Quensel – P. Gruson; red. wyd. pol. J. Warzecha – F. Mickiewicz; tł. J. Domańska-Gruszka – A. Loba – P. Tomczak) (Ząbki: Apostolicum, 2008), *AK* 155/1 (2010) 179-186.
- Myszor, W., „Solus Paulus – spór Ireneusza z Lyonu z gnostykami o interpretację nauki Pawła Apostoła (Na przykładzie 1 Kor 2,6-15)”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk) (Szkola Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 85-96.
- Nadbrzeżny, A., „Magnificat – Maryjny toast na cześć Boga (Łk 1,46-55)”, *Ethos* 24/1-2 (2011) 57-68.
- Najda, A., „Ciało w rozumieniu biblijnym”, *Stworzeni do miłości*. Wokół Jana Pawła II teologii ciała (red. A.J. Najda) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2011) 11-22.
- Najda, A., „Der Apostel Paulus als Theologe und Prophet”, *WST* 23/2 (2010) 241-258.
- Najda, A., „Ekologia w parabolach Jezusa w Ewangelii wg św. Jana”, *Nauki humanistyczne i socjologia*. Księga jubileuszowa dedykowana ks. prof. zw. dr. hab. Józefowi Marcelemu Dołędze (red. J.W. Czartoszewski) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 273-288.
- Najda, A., *Historiografia paradygmatyczna w Dziejach Apostolskich* (Rozprawy i Studia Biblijne 39; Warszawa: Vocatio, 2011).
- Najda, A., „Między objawieniem a misterium. O nierozpoznawalnej obecności Bożej w Starym Testamencie”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 165-173.

- Najda, A., „Modlitwa wstawiennicza w Nowym Testamencie”, *StTBDE* 29 (2011) 259-272.
- Najda, A., „Nauka o narzeczeństwie w Starym i Nowym Testamencie”, *Przewodnik dla narzeczonych i małżeństw*. Narzeczeństwo jako przygotowanie do małżeństwa i rodziny w nauczaniu Jana Pawła II (red. Z. Struzik) (Warszawa: Instytut Papieża Jana Pawła II, 2010) 189-204.
- Najda, A., „O cierpieniu w Biblii”, *Duchowość cierpienia* (red. W. Gałązka) (Mistyka Polska 103; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 203-216.
- Najda, A., „Semantyka metafor z życia rodzinnego w listach św. Pawła”, *Kościół, rodzina, życie*. Prace dedykowane księdzu arcybiskupowi prof. dr. hab. Edwardowi Ozorowskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. M. Ozorowski – A. Skreczko) Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2011) 231-243.
- Najda, A., „Życie w rozumieniu biblijnym”, *Życie człowieka jako zobowiązujący dar* (red. A. Skreczko – J. Zabielski) (Rozprawy Międzywydziałowej Katedry Teologii Katolickiej Uniwersytetu w Białymstoku 7; Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2011) 96-109.
- Najda, A. J., rec. *Lexikon der Bibelhermeneutik*. Begriffe – Methoden – Theorien – Konzepte (red. von Oda Wischmeyer – S. Luther) (Berlin: Walter de Gruyter, 2009), *CT* 80/1 (2010) 209-212.
- Nalewaj, A., „«I rozraduje się wasze serce». J 16,22 w świetle encykliki *Spe Salvi* Benedykta XVI i we współczesnej egzegezie biblijnej”, *Zbawienie w nadziei*. Wokół encykliki *Spe Salvi* Benedykta XVI (red. K. Parzych-Blakiewicz) (Biblioteka Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie 48; Olsztyn: Studio Poligrafii Komputerowej „SQL”, 2010) 81-99.
- Nalewaj, A., „Logion o wywyższeniu Syna Człowieczego w dialogu Jezusa z Nikodemem (por. J 3,14-15), *Studia Elbląskie* 12 (2011) 211-222.
- Nalewaj, A., „«Matka Jezusa» i «Niewiasta» jako tytuły Maryi w czwartej Ewangelii”, *RBL* 63/1 (2010) 13-30.
- Nalewaj, A., „«Niewiasto, oto Twój Syn» – J 19,25-27 w analizie egzegetyczno-teologicznej”, *Matka Boża w wierze, kulcie, teologii i sztuce*. Perspektywa regionalna i uniwersalna (red. J. Jezierski – K. Parzych-Blakiewicz) (Olsztyn: Warmińskie Wydawnictwo Diecezjalne, 2011) 219-233.
- Nalewaj, A., „Obmycie nóg (J 13,1-20) jako warunek uczestnictwa z Jezusem i przykład miłości w służbie”, *Sacerdos alter Christus*. Kapłan w życiu i posłudze Kościoła na progu trzeciego tysiąclecia. Księga jubileuszowa z okazji siedemdziesiątych urodzin ks. prof. zw. dr. hab. Władysława Nowaka (red. S. Ropiak – M. Tunkiewicz) (Olsztyn: Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2010) 85-100.
- Nalewaj, A., „Opis znaku na godach w Kanie Galilejskiej (J 2,1-11) w analizie lingwistycznej”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). *Studia* ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 393-415.
- Napiórkowski, S.C., „Stosowanie Pisma Świętego w argumentacji dogmatycznej na przykładzie Rdz 3,15”, *Manipulacja Biblią* (red. W. M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 181-198.
- Napiórkowski, S.C., rec. *Scripturae Lumen*. I: Biblia i jej oddziaływanie. Ewangelia o Królestwie (red. A. Paciorek) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2009), *Roczniki Teologii Dogmatycznej* 57/2 (2010) 181-186.

- Nastulczyk, T., *Wszystko mi wolno, ale nie wszystko przynosi korzyść*. Dwa wersety Pierwszego Listu do Koryntian w oczach Erazma z Rotterdamu i współczesnych komentatorów biblijnych (Kraków: Collegium Columbianum, 2010).
- Nawotka, K., „Miletus and Alexander the Great”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 143-164.
- Nawrot, J., „Biblijne spojrzenie na sekularyzację. Sytuacje i język”, *Nadzieje i zagrożenia sekularyzacji* (red. C. Korzec – R. Misiak) (Studia i Rozprawy. Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego 26; Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2010) 101-118.
- Nawrot, J., „Czy w 2 Mch jest mowa o zmartwychwstaniu?”, *ScrLum* 2 (2010) 79-95.
- Nawrot, J., „Falszywi mesjasze – fałszywi prorocy – Antychryst”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 523-573.
- Nawrot, J., „Kilka uwag o nabywaniu mądrości przez mędrców w Księdze Przysłów”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 333-351.
- Nawrot, J., „Przyjaźń domaga się rezygnacji. Kilka aspektów relacji między przyjaciółmi poruszonych w Biblii”, *Poznańskie Studia Polonistyczne* 17 (2010) 11-32.
- Nawrot, J., „Pycha króla jako problem teologiczny w Księdze Machabejskiej (1,3)”, *PzST* 24 (2010) 81-99.
- Nawrot, J., „«Qina(h)» jako pozytywna motywacja ludzkiego działania w Starym Testamencie”, *SG* 24 (2010) 43-59.
- Nawrot, J., „«Trwajcie w wierze»: Pawłowa zachęta do walki o życie wiary”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 285-316.
- New Studies on the Seleucids* (red. E. Dąbrowa) (Electrum. Studies in Ancient History 18; Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2011).
- Nie wstydę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011).
- Niemirski, Z., „Chwała Boża wśród pogan «w dniu nawiedzenia» według 1 P 2,12-15”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 509-521.
- Niesiołowski, Ł., rec. G. Garbini, *Scrivere la storia d'Israele*. Vicende e memorie ebraiche (Biblioteca di Storia e Storiografia dei Tempi Biblici 15; Brescia: Paideia, 2008), *SBO* 2 (2010) 185-189.
- Niesiołowski-Spanò, Ł., *The Origin Myths of Holy Places in the Old Testament*. A Study of Aetiological Narratives (Copenhagen International Seminar; London: Equinox, 2011).
- Nouwen, H.J.M., *Wieczorem w domu*. Dalsze rozważania nad przypowieścią o synu marnotrawnym (Łk 15,11-32) (oprac. S. Mosteller; tł. J. Grzegorzczak) (Kraków: Znak, 2010).
- Nowak, A.T., „Śpiew psalmiczny jako czynnik integrujący społeczność żydowską w dobie starożytnej”, *Kwartalnik Historii, Nauki i Techniki* 55/1 (2010) 65-89.
- Nowak, D., „Ktizeologiczny wymiar uzdrowienia w szabat kobiety owładniętej duchem niemocy (Łk 13,10-17)”, *RT ChAT* 52/1-2 (2010) 71-88.

- Nowak, D., „Przypowieści Jezusa w Ewangelii Mateusza. «Szczęśliwe oczy wasze, że widzą i uszy wasze, że słyszą» (Mt 13,16)”, *SS* 13-14 (2009-2010) 245-262.
- Nowak, D., „Uzdrowienie w szabat człowieka chorego na puchlinę wodną jako *creatio continua* (Łk 14,1-6)”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 16-29.
- Nowak, D., rec. *Nag Hammadi Deutsch*. Studienausgabe. 2., Überarbeitete Auflage. Eingeleitet und Übers. von Mitgliedern des Berliner Arbeitskreises für Koptisch-Gnostische Schriften (red. H.-M. von Schenke – H.-G. Bethge – U.U. Kaiser – M.K. von Schwarz) (Berlin: Walter de Gruyter, 2010), *SBO* 2 (2010) 203-207.
- Nowak, D., rec. *Sozialgeschichtliches Wörterbuch zur Bibel* (red. F. von Crüsemann – K. Hungar – C. Janssen – R. Kessler – L. Schottroff) (Gütersloh: Gütersloher Verlag-Haus, 2009), *SS* 13-14 (2009-2010) 295-299.
- Nowak, M., „«Starsi bracia», czyli trwanie przymierza”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 327-343.
- Nowak, P.J., „Wybrane kwestie egzegezy Listu do Efezjan św. Pawła Apostoła w Listach św. Ambrożego z Mediolanu”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk) (Szkola Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 26-50.
- Nowicki, S., „Boga domu zaniepokoiłeś. Obudził się kursarikkum. Relacje pomiędzy kultem domowym a kultem państwowym na Wschodzie Starożytnym”, *SBO* 2 (2010) 37-48.
- Nowińska, J., „Definitywne rozstrzygnięcie wojny dobra ze złem w przekazie Apokalipsy św. Jana”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 211-224.
- Nowogórski, P., „Powstanie pisma hebrajskiego i jego kulturowe znaczenie”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 109-122.
- Nowy leksykon biblijny* (red. F. Kogler – R. Egger-Wenzel – M. Ernst; red. nacz. wyd. pol. H. Witczyk) (Kielce: Jedność, 2011).
- Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Nyk, P., „Diakońskie posługiwanie kobiet w świadectwie Nowego Testamentu”, *IV* 19 (2011) 177-204.
- Nyk, P., „Nienawiść w Biblii”, *Zeszyty Karmelitańskie* 3 (2010) 12-15.
- Obara, E.M., *Le strategie di Dio*. Dinamiche comunicative nei discorsi divini del Trito-Isaia (Is 56–66) (Analecta Biblica 188; Roma: Pontificio Istituto Biblico, 2010).
- Obidowicz, A.J., „Przywódca-budowniczy sanktuarium Izraela według narracji starotestamentowej”, *RBL* 64/1 (2011) 57-64.
- Obremski, K., *Genologia i retoryka w Księdze Psalmów* (Toruń: nakł. Krzysztof Obremski, 2010).
- Oczachowski, A., „Antropologiczna idiomatyka Apokalipsy św. Jana”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 417-443.
- Oczachowski, A., „Objawienie. Natchnienie. Biblia”, *StKkoł* 15 (2010) 237-244.
- Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Okta, P., „La prière des disciples à la transfiguration de Jésus. Une leçon de Mc 9,2c”, *BibAn* 1 (2011) 159-165.
- Oliwa, D., „Biblia w kulturze arabskiej dawniej i dziś”, *Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 133-142.
- Olsiński, T.P., rec. H. Langkammer, *Obraz Jezusa Chrystusa w świetle Nowego Testamentu*. Przyczynek do chrystologii analogicznej Nowego Testamentu (Rzeszów: Wydawnictwo Diecezji Rzeszowskiej, 2009), *QS* 17/25 (2010) 130-133.
- Óldachowska-Kufłowa, M., „«Jest odwrócony porządek mijania». Misterium paschalne w wierszach dwudziestowiecznych poetów”, *ScrLum* 2 (2010) 483-503.
- Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010).
- Ormanty, S., „Konieczność chrztu i wiary do zbawienia w kontekście Mk 16,16”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 233-261.
- Orzeszyna, J., „Moralność objawiona – istota chrześcijańskiej moralności”, *Biblia o moralności*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. B. Mielec) (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 57-71.
- Ostański, P., *Bibliografia biblistyki polskiej III-IV: 2000-2009* (Series Bibliographica 2; Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny. Redakcja Wydawnictw, 2010).
- Ostański, P., *Bibliografia biblistyki polskiej. 1945-2010/2011*. (Poznań – Robakowo: Piotr Ostański, 2011) [CD].
- Ostański, P., „Pytanie o żeglugę morską u starożytnych Izraelitów”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 331-351.
- Ostański, P., „Ukryte życie Jezusa z Nazaretu i Jego misteria w świetle apokryfów, Talmudu, świadectw buddyjskich i Pisma Świętego. *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1146-1164.
- Ozorowski, M., „Starość w Biblii”, *ZODS* 5 (2010) 26-31.
- Paciorek, A., „1 Kor 15,3b-8 syntezą chrześcijańskiej doktryny o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa”, *RBibl* 57/1 (2010) 123-142.
- Paciorek, A., „Historyczno-diachroniczne podejście w interpretacji przypowieści Jezusa”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 445-460.
- Paciorek, A., „Krzyż mocą i mądrością Boga według 1 Kor 1,17-25”, *ScrLum* 3 (2011) 307-320.
- Paciorek, A., „Nowotestamentalne orędzie o zmartwychwstaniu Jezusa w interpretacji X. Léona-Dufoura”, *ScrLum* 2 (2010) 283-305.
- Paciorek, A., *Pan rzeczywiście zmartwychwstał!* Nowotestamentalne orędzie o zmartwychwstaniu Jezusa z komentarzem teologiczno-biblijnym i ikonograficznym. Komentarz teologiczno-biblijny ks. Antoni Paciorek. Komentarz ikonograficzny Aneta Kramiszewska (Tarnów: Biblos, 2010).

- Paciorek, A., „«Pan rzeczywiście zmartwychwstał» (Łk 24,34). Zarys problematyki”, *ScrLum* 2 (2010) 7-16.
- Paciorek, A., „Poznanie Boga» i «prawo wypisane w sercu» – jaśniejsze strony egzystencji świata pogan według Rz 1–2”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 185-199.
- Paciorek, A., „Przypowieść i alegoria – zarys problematyki”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 352-363.
- Paciorek, A., „Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (Łk 10,30-35)”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 308-318.
- Paciorek, A., „Przypowieść o robotnikach w winnicy (Mk 12,1-14)”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 221-229.
- Paciorek, A., „Przypowieść o zasianym ziarnie (Mk 4,26-29)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1165-1176.
- Paciorek, A., „Wola Boga i radość pasterza. Interpretacja Jezusowej przypowieści o zagubionej owcy (Q 15,4-7 Mt 18,12-14; Łk 15,3-10)”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 137-151.
- Paciorek, A., „Znaczenie śmierci Jezusa w myśli św. Pawła”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 91-101.
- Paczkowski, A., „Biblia w edukacji i formacji duchowej Antoniego Egipskiego”, „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie*” (*J 13,13*). Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 173-214.
- Paczkowski, M.C., „Egzegeza «Corpus Paulinum» Teodoreta z Cyru”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytyk) (Szkoła Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 118-138.
- Paczkowski, M.C., „Inkultura Ewangelii w środowisko greckie i rzymskie w Kościele pierwszych wieków”, *QS* 17/26 (2010) 125-148.
- Paczkowski, M., „Egzegeza Rz 9 i kwestia wolnej woli w ujęciu Orygenesa”, *BPTH* 3 (2010) 115-140.
- Palej, A., „Inspiracje i motywy biblijne w twórczości dramatycznej Friedricha Schillera (na przykładzie dramatu *Dziewica Orleańska*)”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 181-196.
- Paprocki, H., „Bóg Biblii i Bóg filozofów”, *Przegląd Filozoficzny* 19/1 (2010) 103-116.
- Paprocki, R., „Czy warto studiować Biblię z mędrcami narodu wybranego? Zarys pobiblijnej egzegezy hebrajskiej”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 175-194.
- Parchem, M., „Apokalipsa Barucha grecka”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu, 2; Kraków – Mogilany, 2010) 169-199.
- Parchem, M., „Apokalipsa Daniela”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków – Mogilany: The Enigma Press, 2010) 281-301.
- Parchem, M., „Dlaczego Bóg stworzył świat? O przyczynach stworzenia świata w świetle pism apokaliptycznych”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 461-483.
- Parchem, M., „Hymn do Stworzyciela – psalm mądrościowy z Qumran (11Q5 26,9-15)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu niżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1177-1199.
- Parchem, M., „Księga Kapłańska w Qumran”, *CT* 80/4 (2010) 85-114.
- Parchem, M., „Motyw militarnej interwencji Boga w czasach eschatologicznych w «Testamentach dwunastu Patriarchów»”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 319-333.
- Parchem, M., „Motyw wojny eschatologicznej w «Apokalipsie zwierząt» (1 Hen 90,13-19)”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 79-110.
- Parchem, M., „Motyw zmartwychwstania w Księdze Daniela (Dn 12,2)”, *ScrLum* 2 (2010) 65-77.
- Parchem, M., „Struktura literacka i przesłanie teologiczne modlitwy Barucha w 2 Bar 21”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 364-377.
- Parchem, M., „Tajemnica wybrania Izraela”, *ComP* 31/3 (2011) 17-34.
- Parchem, M., „Testament Mojżesza. Wprowadzenie i przekład z objaśnieniami”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 305-340.
- Parchem, M., „Wprowadzenie do apokaliptyki”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 21-114.
- Parchem, M., rec. L.T. Stuckenbruck, *1 Enoch 91-108* (Commentaries on Early Jewish Literature; Berlin – New York: Walter de Gruyter, 2007), *CT* 80/4 (2010) 230-233.
- Parchem, M., rec. R.M. Davidson, *Flame of Yahweh*. Sexuality in the Old Testament (Paebody: Hendrickson Publishers, 2007), *CT* 80/4 (2010) 220-230.
- Parchem, M., rec. W. Chrostowski, *Babilońskie deportacje mieszkańców Jerozolimy i Judy oraz inne studia* (Rozprawy i Studia Biblijne 34; Warszawa: Vocatio, 2009), *CT* 80/2 (2010) 16-206.
- Pastwa, R., *Chrystus zwyciężający szatana (Mt 4,1-11)*. Studium egzegetyczno-teologiczne (Zeszyty Biblijne 1; Kielce: Verbum, 2010).
- Paweł z Tarsu*. Pojednanie światów. Scenariusz i reżyseria Grzegorz Misiewicz. Zdjęcia Maciej Adamiak, Krzysztof Bonarski. Producent Dariusz Trętowicz (Wrocław: Framesound Poland, 2010) 6 [DVD].

- Pawlaczyk, B., *Anatomia człowieka w Biblii* (Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, 2010).
- Pawlaczyk, B., *Bible and medicine* (tł. J. Jaroszewicz) (Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, 2010).
- Pawlak, L., „Wybór narzeczonej a «mohar» narzeczonego w Starym Testamencie”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 485-492.
- Pawłowski, Z., „Co robi Jezus w domu bogatego celnika (Łk 19,1-10)? Analiza narracyjna w lekturze Biblii”, *AK* 154/1 (2010) 70-86.
- Pawłowski, Z., „«Dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel». Czas i przestrzeń w opowiadaniu o narodzeniu Jezusa w Łk 2,1-21”, *Sprawiedliwość, pokój i radość w posługiwaniu biskupim*. Księga pamiątkowa ku czci biskupa dr. Wiesława Meringa z okazji 65. rocznicy urodzin (red. A. Niemira – K. Rulka – A. Szymański) (Włocławek: Wydawnictwo Duszpasterstwa Rolników, 2010) 261-273.
- Pawłowski, Z., „Jakub i Ezaw: Struktura narracyjna przebaczenia i jej egzystencjalne implikacje (Rdz 32,4-33,20)”, *VV* 18 (2010) 79-101.
- Pawłowski, Z., „Kryterium sądu ostatecznego według Mt 25,31-46”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 263-285.
- Pawłowski, Z., „O duchowej lekturze Biblii (Rdz 37-50)”, *AK* 154/1 (2010) 7-23.
- Pecaric, S. – Jędrzejewski, P., *Czy Torę można czytać po polsku?* (Kraków: Stowarzyszenie Pardes, 2011).
- Perego, G., *Nowy Testament a życie konsekrowane* (tł. K. Stopa) (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- „Piąta edycja konferencji «Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach. W 150-lecie urodzin Szymona Dubnowa». Kraków 15-17 czerwca 2010. Program i streszczenia referatów”, *StJ* 13/1 (2010) 131-166.
- Piątek, O., „Biblia w myśli Johna Wyclifa”, *Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 57-69.
- Piegdóń, M., „Legal and administrative situation of northern Italy and its citizens under the rule of the Roman Republic from the 3rd to the 1st century B.C. (until the bellum sociale)”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Jagellonica, 2010) 263-278.
- Piekarz, D., *Ewangelia dla początkujących* (Kraków: Salwator, 2010).
- Piekarz, D., *Paweł zdobyty przez Miłosierdzie* (Kraków: Misericordia, 2011).
- Piela, M., „Kilka zagadnień składni i semantyki współczesnego hebrajskiego”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 177-194.
- Piela, M., „O znaczeniu niektórych czasowników przysłówkowych we współczesnym hebrajskim”, *StJ* 14/1 (2011) nr 1 125-141.
- Pietkiewicz, D., „«... ze wszech miar bardzo religijni» (Dz 17,22b). Kilka uwag o stosunku św. Pawła do pogan”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 150-159.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Pietkiewicz, R., „Biblia w życiu Kościoła”, *Kościół naszym domem?* (red. W. Irek) (Sympozja i sesje naukowe 23; Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2011) 89-109.
- Pietkiewicz, R., „Czym jest strach? Studium egzegetyczno-teologiczne Mdr 17,12(11)n”, „*Jawicie się jako źródła światła w świecie*” (Flp 2,15) (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 37-64.
- Pietkiewicz, R., „«Dlatego to mężczyzna opuszcza swego ojca i matkę i łączy się ze swoją żoną». Biblijne przesłanie o powołaniu do życia w małżeństwie i rodzinie”, *Kościół naszym domem – diecezja rodziną – ożywieni miłością służmy sobie wzajemnie. Pomoce duszpasterskie* (red. M. Biskup) (Wrocław: TUM, 2011) VI, 193-209.
- Pietkiewicz, R., „Historia Polski historią Biblii pisana”, *RBL* 64/2 (2011) 153-174.
- Pietkiewicz, R., „Obraz Boga objawiającego się poprzez swoje czyny i relacje. Studium z teologii narracyjnej Starego Testamentu”, *Servus sanctae Hedvigis fidelis*. Księga dedykowana księdzu Antoniemu Kiełbasie SDS (red. J. Swastek – M. Piel) (Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2011) 519-534.
- Pietkiewicz, R., „Obraz Boga w deuteronomicznej historiografii Starego Testamentu”, *ŚwidST* 7 (2010) 247-264.
- Pietkiewicz, R., „Obraz Boga w wypowiedziach bohaterów ksiąg historycznych Starego Testamentu”, *Perspectiva* 9/2 (2010) 124-146.
- Pietkiewicz, R., „Obraz Boga”, *Teologia Starego Testamentu*. II: Księgi historyczne (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 7-74.
- Pietkiewicz, R., „Początki nowożytnej hebraistyki chrześcijańskiej”, *StJ* 14/2 (2011) 253-278.
- Pietkiewicz, R., „Przekład Biblii Tysiąclecia i jego zastosowania w Lekcjonarzu mszalnym”, *Słowo Boże w liturgii*. Obecność – celebracja – aktualizacja (red. S. Arszczuk) (Colloquia Wratislaviensia 4; Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny; TUM, 2010) 135-158.
- Pietkiewicz, R., „Przymierze, wybranie i lud Boży”, *Teologia Starego Testamentu*. II: Księgi historyczne (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 119-192.
- Pietkiewicz, R., „Tra il terzo vangelo e gli Atti degli Apostoli”, *SS* 13-14 (2009-2010) 263-285.
- Pietkiewicz, R., „Un lembo tagliato. Analisi narrativa dell'intreccio di rivelazione sull'esempio di 1 Sm 24”, *SS* 13-14 (2009-2010) 207-227.
- Pietkiewicz, R., *W poszukiwaniu „szczyrego słowa Bożego”*. Recepcja zachodnioeuropejskiej hebraistyki w studiach chrześcijańskich w Rzeczypospolitej doby renesansu (Rozprawy naukowe 86; Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2011).
- Pietkiewicz, R., „«Żołtarz proroka Dawida» w przekładzie Walentego Wróbla. Studium bibliograficzno-bibliologiczne”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 378-398.
- Pietkiewicz, R. – Lempa, H., „Geografia krajów biblijnych”, *Geografia i archeologia biblijna w zarysie* (red. R. Pietkiewicz) (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011) 9-72.
- Pietrzyk, J., „Status społeczny niewolników-Izraelitów w świetle prawa Starego Testamentu”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 493-500.
- Pikor, W., *Bóg, woda i człowiek*. Biblijne scenariusze do katechezy młodzieży, dorosłych oraz formacji biblijnej w parafii (Biblioteka „Katechety”; Poznań: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha. Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010).

- Pikor, W., „Dynamika słowa prorockiego w świetle Księgi Jeremiasza” *Fructus Spiritus est Caritas*. Księga jubileuszowa ofiarowana księdzu profesorowi Franciszkowi Drązkowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, czterdziestopięciolecia święceń kapłańskich i trzydziestopięciolecia pracy naukowej (red. M. Wysocki) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 867-883.
- Pikor, W., „Eschatologia i apokaliptyka”, *Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 231-294.
- Pikor, W., „Ezechiel «dźwigający winę» ludu (Ez 4,4-8). Posługa proroka czy kapłana?”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 73-92.
- Pikor, W., „Ezechiel 38–39 jako zwiastun eschatologii apokaliptycznej”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 49-67.
- Pikor, W., *Jak powstało Pismo Święte* (Kielce: Jedność, 2010).
- Pikor, W., „Jaki model katechezy biblijnej?”, *Słowo Boże w życiu i misji Kościoła* (red. K. Rak – M. Szczerba) (Częstochowa: Częstochowskie Wydawnictwo Archidiecezjalne Regina Poloniae, 2011) 24-53.
- Pikor, W., „Koncepcja ludu Bożego. Wybranie i przymierze”, *Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 81-144.
- Pikor, W., „Kronika Instytutu Nauk Biblijnych KUL za rok akademicki 2008/2009”, *RBibl* 57/1 (2010) 181-194.
- Pikor, W., „Moralność objawiona a współczesna idolatria”, *Biblia a moralność*. Dar życia – dar przymierza – odpowiedź człowieka (red. M.S. Wróbel) (Lublin: Wydawnictwo Gaudium, 2011) 121-125.
- Pikor, W., „Narracyjny model katechezy biblijnej. I: Kontekst biblijno-katechetyczny”, *Katecheta* 55/2 (2011) 9-17.
- Pikor, W., „Narracyjny model katechezy biblijnej. II: Założenia metodologiczne”, *Katecheta* 55/3 (2011) 3-11.
- Pikor, W., „Narracyjny model katechezy biblijnej. III: Perspektywy rozwoju”, *Katecheta* 55/4 (2011) 4-12.
- Pikor, W., *Przypowieści Jezusa*. Narracyjny klucz lektury (Biblia – Katecheza – Życie 4.1; Kielce: Jedność, 2011).
- Pikor, W., *Przypowieści Jezusa*. Scenariusze spotkań i katechez biblijnych (Biblia – Katecheza – Życie 4.1; Kielce: Jedność, 2011).
- Pikor, W., „Pytanie o kryteria prawdziwego prorocтва w świetle Ez 13”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 399-413.
- Pikor, W., „Retoryka Chwały Jahwe w Ez 10”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1200-1228.
- Pikor, W., „Rola pamięci w decyzjach moralnych człowieka w świetle Księgi Ezechiela”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 81-98.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Pikor, W., „Słowo Boże jako źródło kryzysu proroka – przypadek Jonasza i Jeremiasza”, *AK* 154/1 (2010) 39-60.
- Pikor, W., „The Dynamism of Salvation according to Isa 12:1-6”, *BibAn* 1 (2011) 41-58.
- Pikor, W., „Uniwersalizm zbawienia w świetle Iz 45,23 i jego recepcja w Nowym Testamencie (Rz 14,11; Flp 2,10-11)”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 397-416.
- Pikor, W., rec. I. Eph'al-Jaruzelska, *Prophets, royal legitimacy and war in ancient Israel* (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2009), *SBO* 2 (2010) 191-201.
- Pikor, W., rec. S. Anthonioz, *L'eau, enjeux politiques et théologiques, de Sumer à la Bible* (Supplement to Vetus Testamentum 131; Leiden: Brill, 2009), *BibAn* 1 (2011) 185-193.
- Pikuła, P., „«Nad córką zuchwałą wzmocnij czuwanie» (Syr 42,11). Syracydes jako moralista”, *Biblia, autorytet, moralność. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia o moralności. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego”* (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (*Hermeneutica et Judaica* 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 59-73.
- Pindel, R., „Jak przeżywać dziś przesłanie moralne Biblii?”, *Biblia, autorytet, moralność. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia o moralności. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego”* (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (*Hermeneutica et Judaica* 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 113-126.
- Pindel, R., „Kapłańsko-ofiarniczy charakter egzystencji wierzącego w Ewangelię. Analiza Rz 12,1-2 w kontekście wcześniejszych partii argumentacji Listu do Rzymian”, *VV* 17 (2010) 151-189.
- Pindel, R., „Ostatnia Wieczerza w kontekście żydowskiej Paschy”, *Comp* 31/2 (2011) 26-44.
- Pindel, R., „Radość słowa. W poszukiwaniu wewnętrznych kluczy interpretacyjnych Biblii”, *Radość słowa. Konteksty i oddziaływanie Biblii* (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (*Hermeneutica et Judaica* 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 9-25.
- Pindel, R., „Wspólnota: ideał i rzeczywistość. Pawłowa propozycja dla Koryntian”, *Żyjemy w Kościele. Sympozjum w Wyższym Seminarium Duchownym (Katowice, 25-26 września 2009 r.)* (red. K. Lala) (*Dni Duchowości* 5; Katowice: Księgarnia św. Jacka, 2010) 17-32.
- Pindel, R., rec. S. Koziara, *Tradycyjne biblizmy a nowe polskie przekłady Pisma Świętego (ujęcie filologiczno-normatywne)* (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2009), *RBL* 64/1 (2011) 92-94.
- Piotrowski, E., „Oblicza Bożej miłości: gniew”, *Zeszyty Karmelitańskie* 3 (2010) 16-23.
- Piotrowski, E., „Przyjaźń Boga – Bóg przyjacielem”, *Zeszyty Karmelitańskie* 4 (2010) 23-29.
- Piskorski, D., „Preegzystencja Chrystusa czy prehistoria Adama? Adamiczna wykładnia Flp 2,6-11 w ujęciu J.D.G. Dunna”, *CT* 80/2 (2010) 21-37.
- Piskorski, D., „Znaczenie zwrotu «morphé theou» w perspektywie wiary w Bóstwo Jezusa Chrystusa (Flp 2,7)”, *StPl* 38 (2010) 139-152.
- Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010).
- Pismo Święte Nowego Testamentu. Cztery Ewangelie. Przekład ekumeniczny. Czyta Dariusz Górski* (Warszawa: Towarzystwo Biblijne w Polsce, 2010) 11 [CD].
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu w przekładzie z języków oryginalnych. Oprac. zespół polskich biblistów pod red. Benedyktynów Tynieckich* (red. nauk. A. Jankowski) (Poznań – Warszawa: Pallottinum, 2010).

- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*. Biblia rodzinna. W przekładzie z języków oryginalnych (oprac. K. Romaniuk) (Kraków: Wydawnictwo „M” – Warszawa: Ringier Axel Springer Polska, 2011).
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*. Najnowszy przekład z języków oryginalnych z komentarzem. Oprac. zespół biblistów polskich z inicjatywy Towarzystwa Świętego Pawła (red. nauk. T. Brzegowy [i in.]; wprowadzenie A. Kiejza) (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- Piowar, A., „Antropologia”, *Teologia Starego Testamentu* (red. M. Rosik) I: Teologia Pięcioksięgu (Wrocław: TUM, 2011) 33-95.
- Piowar, A., „Arcykapłan jako ten, który objawia chwałę Bożą i uobecnia Mądrość (Syr 50,6-10)”, *ZNKUL* 54/1 (2011).
- Piowar, A., „Bojaźń Boża źródłem komunii z Bogiem. Perspektywa ksiąg mądrościowych”, *PrzB* 3 (2011) 150-157.
- Piowar, A., „Dlaczego Syrach pominął Ezdrasza w Pochwale Ojców (Syr 44–50)?”, *BibAn* 1 (2011) 105-131.
- Piowar, A., „Funkcje i zadania arcykapłana według Księgi Mądrości Syracha”, *VV* 17 (2010) 107-132.
- Piowar, A., „Rady mędrców starotestamentalnych odnoszące się do picia wina i alkoholu”, *Biblia o alkoholu* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 31-52.
- Piowar, A., „Syrach – obrońca prawowitego arcykapłana”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana* (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 93-117.
- Piowar, A., *Greka Nowego Testamentu*. Gramatyka (Biblioteka „Verbum Vitae” 1; Kielce: Instytut Teologii Biblijnej „Verbum”, 2010).
- Piowarczyk, P., „Koncepcja żydowskiej genezy gnostycyzmu i jej słabości”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 93-106.
- Plucińska, D., „Etyka – cierpienie – sacrum. Reinterpretacja toposu Hioba w paraboli filmowej Larsa von Triera *Dogville*”, *Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 311-331.
- Podeszwa, P., „Chrystus jako Arcykapłan w świetle J 19,23 oraz Ap 1,13”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 193-207.
- Podeszwa, P., „Dawidowe pochodzenie Jezusa według Apokalipsy Janowej”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1229-1246.
- Podeszwa, P., „«Nie róbcie targowiska z domu mego Ojca!» (J 2,16)”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 361-379.
- Podeszwa, P., „O tożsamości i posłudze kapłańskiej w świetle Flp 2,12-18”, *Nie wstydę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65.

- rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 334-355.
- Podeszwa, P., „Sprawozdanie z III. Archidiecezjalnego Dnia Biblijnego, (Gniezno, 9 października 2010 r.)”, *Wiadomości Archidiecezji Gnieźnieńskiej* 4 (2010) 713-714.
- Podeszwa, P., „To misterion tou Theou (Ap 10,7). Od Księgi Mądrości do Apokalipsy św. Jana”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 177-194.
- Podeszwa, P., „Zmartwychwstały Chrystus jako nowy Adam (Ap 1,13)”, *Memoriale Domini*. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Jerzemu Stefańskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – W. Radecki) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 437-452.
- Podzielny, J., „Autorytet Biblii w tradycji ewangelickiej”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 142-147.
- Polska syrologia w zarysie* (red. J. Woźniak) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010).
- Poniatowska, M., „Symbolika osła w religii i kulturze”, *ComP* 30/1 (2010) 97-113.
- Ponیزی, B., „An Exposition in Praise of Wisdom's Attributes”, *PJBR* 8/2 (2010) 103-110.
- Ponیزی, B., „Autor Księgi Mądrości i czas jej powstania (1)”, *RBL* 63/4 (2010) 293-313.
- Ponیزی, B., „Nagroda dla sprawiedliwych według Księgi Mądrości: nieśmiertelność czy zmartwychwstanie?”, *ScrLum* 2 (2010) 97-123.
- Ponیزی, B., „Obłok – symbol Bożej obecności w «Sophia Salomonos»”, *Memoriale Domini*. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu profesorowi Jerzemu Stefańskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – W. Radecki) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 453-476.
- Ponیزی, B., „Obraz (Oblicze) Boga”, *Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 7-92.
- Ponیزی, B., „Tradycja i synkretyzm w literaturze diaspyry aleksandryjskiej”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 381-395.
- Popowski, R., Coleman, L., *Nowy Testament dla moderatorów* (Prymasowska Seria Biblijna; Warszawa: Vocatio, 2010).
- Porębski, P., *Listy Pawła Apostoła w wierze rozumnej świeckiego teologa* (Kielce: Coriolanus, 2010).
- Poznając Biblię*. Historia zbawienia. Wstęp ogólny do Pisma Świętego (red. P. Łabuda) (Radiowo-Internetowe Studium Biblijne 1; Tarnów: Biblos, 2010).
- Poznając Biblię*. Jezus Chrystus w kontekście dziejów zbawienia. Od preegzystencji do przemienienia (red. P. Łabuda) (Radiowo-Internetowe Studium Biblijne 4; Tarnów: Biblos, 2011).
- Poznając Biblię*. Jezus Chrystus w kontekście dziejów zbawienia. W drodze do Jerozolimy i wydarzenia paschalne (red. P. Łabuda) (Radiowo-Internetowe Studium Biblijne 5; Tarnów: Biblos, 2011).
- Poznając Biblię*. Wokół Biblii. Pięcioksiąg i księgi historyczne Starego Testamentu. Ewangelie (red. P. Łabuda) (Radiowo-Internetowe Studium Biblijne 2; Tarnów: Biblos, 2010).
- Poznając Biblię*. Wokół Biblii. Pisma mądrościowe i księgi prorockie Starego Testamentu. Dzieje Apostolskie – Listy – Apokalipsa (red. P. Łabuda) (Radiowo-Internetowe Studium Biblijne 3; Tarnów: Biblos, 2010) 270.

- „Prace dyplomowe napisane pod kierunkiem bp. prof. dr. hab. Zbigniewa Kiernikowskiego”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 38-44.
- „Prace magisterskie napisane pod kierunkiem ks. dr. Tadeusza Hanelta”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 25-28.
- „Profesor Edward Lipiński curriculum vitae” *PJBR* 9/1-2 (2010) 11-12.
- Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010).
- Przeździecka, A., „Niektóre rytuały kobiet żydowskich”, *Midrasz* 5 (2010) 46-52.
- Psalterz* (tł. F. Karpiński) (Warszawa: Vocatio, 2011).
- Psalterz*. Przekłady biblijne z języka greckiego (tł. R. Brandstaetter) (Dzieła Zebrane; Kraków: Wydawnictwo „M”, 2010).
- Pudełko, J.J., „Powołanie kobiety według Syracedesa”, *VV* 19 (2011) 89-105.
- Pudełko, J.J., „«Stałyście się dziećmi Sary». Interpretacja 1 P 3,6 w świetle pism judaizmu okołotestamentalnego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1247-1255.
- Pudełko, J.J., „Ze śmierci do życia”. Proces nawrócenia według apokryfu *Józef i Asenet*”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 356-362.
- Pytel, J.K., *Szawel z Tarsu*. Przypatrzcie się, jakie wielkie stawiam litery (Maneat Questio; Poznań: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Wydział Teologiczny. Redakcja Wydawnictw, 2011).
- Pytel, J.K., „Twarz Biblii Poznańskiej w reflektorze historii”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 409-413.
- Radecki, W., „Boże miłosierdzie w świetle perykop piętnastego rozdziału Ewangelii według św. Łukasza”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 415-441.
- Radkiewicz, J., „Wkład myśli Pawła apostoła w kształtowanie katolickiej dogmatyki”, *CTO* 1 (2010) 19-42.
- Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011).
- Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wieczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011).
- Radziwołek, Z., „Świadkowie otwartego grobu Chrystusa – Piotr i umiłowany uczeń (J 20,3-8), *Perpectiva* 9/1 (2010) 250-267.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Rafiński, G., „Problem interpretacji mistycznej Listu do Rzymian”, *BPTH* 3 (2010) 25-50.
- Rafiński, G., „Stosowalność Prawa w ujęciu św. Pawła”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 91-103.
- Rafiński, G., „Tajemnica osoby św. Pawła”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 30-38.
- Rakocy, W., „Czy Paweł umówił się z Tytusem na spotkanie w Troadzie? (w związku z 2 Kor 2,12-13 i 7,5-6)”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 57-61.
- Rakocy, W., „«Election» as a salvic category according to Romans 9. Study of a biblical concept”, *RBibl* 57/1 (2010) 27-46.
- Rakocy, W., „Mowa Apostoła Pawła w Atenach (Dz 17,22-31) jako paradygmat misyjnej działalności Kościoła”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 361-377.
- Rakocy, W., „«Nomos» i «ho nomos» w listach Pawłowych”, *BibAn* 1 (2011) 167-184.
- Rakocy, W., „Pawłowe doświadczenie Chrystusa pod Damazkiem: nawrócenie czy powołanie?”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu niżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1256-1274.
- Rakocy, W., „Rola norm moralnych w życiu chrześcijanina na podstawie Listów do Galatów i Rzymian”, *ComP* 31/1 (2011) 24-37.
- Rakocy, W., *Rozmowy z Pawłem z Tarsu*. O Bogu i człowieku (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Rakocy, W., „Spotkanie Szawła z Tarsu ze zmartwychwstałym Panem”, *ScrLum* 2 (2010) 247-262.
- Raszewski, M., „Edom i inne narody Syro-Palestyny na przełomie drugiego i pierwszego tysiąclecia przed Chr.”, *StLov* 12 (2010) 249-257.
- Raszewski, M., „Grzech i zło – zagadnienia etyczne”, *Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 187-230.
- Raszewski, M., „Nakaz powrotu w Jr 31,21-22”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 414-430.
- Raszewski, M., „Prawo, kult, świątynia”, *Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 145-186.
- Raszewski, M., „Starotestamentowe aluzje w Ap 11,1-4”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane Księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 501-515.
- Raszewski, M., rec. „*Dla mnie żyć to Chrystus!*” Rok świętego Pawła w Parafii św. Jakuba w Skierniewicach (red. J. Pietrzyk – M. Szmajdziński) (Skierniewice: Top Druk, 2009), *StLov* 12 (2010) 309-311.
- Ratzinger, J. [Benedykt XVI], *Jezus z Nazaretu*. II: Od wjazdu do Jerozolimy do Zmartwychwstania (tł. W. Szymona) (Kielce: Jedność, 2011) 327.
- Ravasi, G., *Biblia jest dla ciebie*. Mały kurs teologii biblijnej (tł. D. Stanicka-Apostoł) (Poznań: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha, 2011) 365.

- Ravasi, G., *Czym jest człowiek? Uczucia i więzy ludzkie w Biblii* (Kraków: Homo Dei, 2011).
- Ravasi, G., *Oblicza Maryi w Biblii* (Kraków: Wydawnictwo Salvator, 2011).
- Religie świata w dialogu* (red. U. Tworuschka; tł. A. Wąs) (Wyobraźnia Dialogu 5; Poznań: Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010).
- Rittel, S.J., *Argumentacja w Biblii. Analizy, konteksty, interpretacje* (Kielce: Oficyna Wydawnicza „Marka”, 2011).
- Rogowski, R., „Apokalipsy w kontekście rytuału zbawienia” [streszczenie referatu], *StJ* 13/1 (2010) 144-145.
- Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej. Aby słowo Boże stało się dla nas żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie IV* (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2011).
- Romaniuk, K., „«Ale jak uwierzą w tego, o którym nie słyszeli» (Rz 10,14)”, *Anamnesis* 17/1 (2011) 46-53.
- Romaniuk, K., *Biblia łatwiejsza do czytania* (Poznań: Pallottinum, 2010).
- Romaniuk, K., „«Nie dotykaj mnie, bo jeszcze nie wróciłem do Ojca» (J 20,17)”, *RTWP* 6 (2010) 67-74.
- Romaniuk, K., *O budowaniu w Biblii* (Ząbki: Apostolicum, 2011).
- Romaniuk, K. – Jankowski, A., *Kapłaństwo w Piśmie świętym Nowego Testamentu* (Kraków – Tyniec: Wydawnictwo Benedyktynów, 2010).
- Ronen, S., „Najwyższa Istota: Bóg w Biblii Hebrajskiej” (tł. S. Obirek), *Przegląd Filozoficzny* 19/1 (2010) 117-137.
- Rosik, M., „Alegoryczna interpretacja *Pieśni nad Pieśniami* w judaizmie do czasów redakcji Targumu tej Księgi”, *ŚwidST* 7 (2010) 295-306.
- Rosik, M., „Antysemityzm Melitona z Sardes?”, *Vir Ecclesiae deditus*. Księga dla uczczenia księdza profesora Edwarda Góreckiego (red. W. Irek) (Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2011) 461-466.
- Rosik, M., „Biblijna ikona Maryi Służebnicy życia”, *Maryja – Matka życia*. Pobożność maryjna w służbie Ewangelii życia. Materiały z sympozjum mariologicznego zorganizowanego przez Centrum Formacji Maryjnej „Salvatoris Mater” (Licheń Stary, 21-22 listopada 2008 r.) (red. nauk. J. Kumala) (*Z Maryją na Drogach Kościoła* 2; Licheń Stary: Centrum Formacji Maryjnej „Salvatoris Mater”, 2010) 11-24.
- Rosik, M., „Dlaczego twierdzą niektórzy z was, że nie ma zmartwychwstania?» (1 Kor 15,12b). Przyczyny odrzucenia wiary w zmartwychwstanie w Kościele korynckim”, *ScrLum* 2 (2010) 233-246.
- Rosik, M., *Duszpasterski komentarz do Nowego Testamentu*. Ewangelia wg św. Mateusza 14,1–28,20 (Tarnów: Biblos, 2010).
- Rosik, M., „Eschatologia grecka w tle myśli chrześcijańskiej?”, *Servus sanctae Hedvigis fidelis*. Księga dedykowana księdzu Antoniemu Kielbasie SDS (red. J. Swastek – M. Piela) (Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2011) 553-564.
- Rosik, M., „Eucharystia. Zapowiedzi – ustanowienie – znaczenie”, *PrzB* 3 (2011) 158-162.
- Rosik, M., „Godność osoby ludzkiej w świetle Ps 8,2-10”, *WPT* 2 (2011) 81-96.
- Rosik, M., „Karaimi Wileńszczyzny – ich praktyki i wierzenia”, *Cierpliwość i miłość*. Księga dla uczczenia kardynała Henryka Gulbinowicza (red. E. Janiak – W. Irek) (Wrocław: TUM, 2010) 561-568.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Rosik, M., „Królewski, kapłański czy mesjański? O Psalmie 110 raz jeszcze”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia”* (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 231-246.
- Rosik, M., „Misterium miłości zakłęte w pieśni. Konteksty interpretacyjne Pieśni nad Pieśniami”, *Misterium miłości* (red. nauk. W. Irek, współpr. G. Sokołowski – A. Tomko) (Sympozja i Sesje Naukowe. Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu 19; Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2010) 111-126.
- Rosik, M., „Motyw ukrzyżowania Chrystusa w najstarszej homilii łacińskiej Przeciw Żydom”, *ScrLum* 3 (2011) 361-369.
- Rosik, M., „Nazarejczycy czy heretycy? W kwestii Birkat ha-minim”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1275-1288.
- Rosik, M., „«Nie pożądam [...] żadnej rzeczy bliźniego swego»”, *Dekalog*. Tak będziesz postępował. Osiągniesz życie wieczne (red. M. Biskup) (Wrocław: TUM, 2010) 157-164.
- Rosik, M., „O Anzelma Grüna czytaniu Biblii”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 157-167.
- Rosik, M., „Podstawowe zasady osobistej lektury Biblii”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 13-27.
- Rosik, M., „Przepowiadanie słowa Bożego w tradycji biblijnej”, *Słowo Boże w liturgii*. Obecność – celebrowanie – aktualizacja (red. S. Araszczuk) (Colloquia Wratislaviensia 4; Wrocław: TUM, 2010) 25-38.
- Rosik, M., „Saulius Tarsietis susitinka Kristu. Refleksijos pagaj Apd 9,1-9”, *Bibliotheca Sancti Josephi* 3 (2010) 17-37.
- Rosik, M., „Spór o alegorię. Orygenes i rabini o Pieśni nad Pieśniami”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 363-369.
- Rosik, M., „Śladami wspólnoty Janowej”, *Ut vitam habeant. Orędzie moralne Ojców Kościoła*. Księga jubileuszowa na 70-lecie urodzin ks. Antoniego Młotka (red. A. Szafuński) (Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny – Częstochowa: Wydawnictwo Archidiecezjalne Regina Poloniae, 2011) 327-336.
- Rosik, M., „Świętość w Biblii”, *Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby słowo Boże stało się dla nas żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2011) IV, 207-219.
- Rosik, M., „*W Chrystusie wszyscy będą ożywieni*” (1Kor 15,22b). Rola cytatów ST w Pawłowej argumentacji za zmartwychwstaniem (1Kor 15,12-58) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2010).
- Rosik, M., „Zagrożenia przy lekturze Biblii”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 29-39.
- Rosik, M., „Zagrożenia przy lekturze Biblii”, *Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby słowo Boże stało się dla nas żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2011) IV, 177-190.
- Rosik, M., „Zasady interpretacji tekstu biblijnego i jego praktyczne wykorzystanie”, *Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby słowo Boże stało się dla nas żywe, skuteczne,

- przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2011) IV, 191-206.
- Rosik, M. – Stasiak, S., *Historia biblijna w zarysie* (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011).
- Rosik, M., rec. J. Klinkowski, *Analiza dramatyczna Ewangelii św. Jana* (Biblioteka Diecezji Legnickiej 30; Legnica: Biblioteka im. Jana Pawła II Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Legnickiej, 2007), *ŚwidST* 7 (2010) 417-420.
- Roszak, P., „Św. Tomasz z Akwinu – komentator Psalmów”, *Miserere mei, Deus*. Psalm 50(51) w interpretacji św. Tomasza z Akwinu. Tekst w języku łacińskim i tłumaczenie na język polski z komentarzem (oprac. i red. M. Mróz) (Euntes Docete 7; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 21-40.
- Rubinkiewicz, R., *Królestwo Boże jest wśród nas*. Wybrane zagadnienia z teologii biblijnej (Studia Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).
- Rumianek, R., „Bóg jako sędzia według Ez 34”, *StBob* 10/3 (2010) 13-18.
- Rumianek, R., „Co przedstawia wizja ożywionych kości Ez 37,1-14?”, *ScrLum* 2 (2010) 45-63.
- Rumianek, R., „Laudacja dla ks. kard. prof. Alberta Vanhoye SJ z okazji otrzymania doktoratu honoris causa Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie, Sekcja Bobolanum”, *Pan tam jest*. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 87-89.
- Rumianek, R., „Wyrocznia przeciw Edomowi i odrodzenie Izraela wg Ez 35-36”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 194-204.
- Rusecki, M., „Biblia jako tradent i aktualizator Objawienia. Aspekt metodologiczny”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 113-134.
- Rusecki, M., „Pusty grób znakiem zmartwychwstania”, *ScrLum* 2 (2010) 339-346.
- Rusecki, M., rec. A. Paciorek, *Pan rzeczywiście zmartwychwstał!* Nowotestamentalne orędzie o zmartwychwstaniu Jezusa z komentarzem teologiczno-biblijnym i ikonograficznym. Komentarz teologiczno-biblijny ks. Antoni Paciorek. Komentarz ikonograficzny Aneta Kramiszewska (Tarnów: Biblos, 2010), *ScrLum* 2 (2010) 580-585.
- Rushdoony, R.J., *Biblijna filozofia historii* (tł. B. Jarmulak) (Poznań: Trzykolne Młyny. Ewangeliczny Zbór Reformowany, 2010).
- Rytel-Andrianik, P., „Miriam i Maria w planie zbawienia. Analiza mariologiczna Starego Testamentu”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 517-526.
- Rytel-Andrianik, P., „Tradycja targumu Neofiti w Lb 21,6. Studium tekstu”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1289-1298.
- Sadowski, T., „Idea synostwa Bożego mesjańskiego króla na podstawie Ps 2,7”, *Studia Redemptorystowskie* 8 (2010) 162-176.
- Salij, J., „Księga Jozuego jako prorocstwo”, *W Drodze* 38/1 (2010) 117-122.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Salij, J., „Papież Grzegorz Wielki jako komentator Księgi Hioba”, *Hiob biblijny*. Hiob obecny w kulturze (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 69-75.
- Salm, A., „«Nie dopuść, abyśmy ulegli pokusie» – od Pisma Świętego do codziennej liturgii i modlitwy (Mt 6,13)”, *RBL* 63/1 (2010) 73-77.
- Salmeri, G., „Co poprzedza karę? Czytając Księgę Hioba” (tł. P. Mikulska), *Ethos* 23/1-2 (2010) 154-170.
- Sanecki, A., „Autorytet Biblii jako podstawa wykładu moralnego”, *Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wiczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 55-63.
- Sanecki, A., „Wykład Pisma Świętego we wspólnocie wiary. Kwestia autorytetu w kontekście metodologicznym pluralizmu współczesnej egzegezy”, *Biblia, autorytet, moralność*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia o moralności. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (Hermeneutica et Judaica 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 9-23.
- Santambrogio, G. – Sem, E., *Ewangelia w obrazach* (tł. J. Nowak) (Kielce: Jedność, 2010).
- Schuman, B., „Grzech zbiorowy, kara Boża i pojednanie w Torze. Żydowskie rabiniczne perspektywy interpretacji opowieści o Noemi i potopie oraz o złotym cielcu (Rdz 6–9) (tł. D. Chabrajska), *Ethos* XXIII (2010) nr 2-3 (90-91) 143-153.
- Seweryniak, H., „Geneza chrześcijaństwa – sprawa źródeł”, *Skąd Kościół?* Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 99-136.
- Seweryniak, H., „Geneza Kościoła i pierwsze etapy rozwoju”, *Skąd Kościół?* Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 185-211.
- Sękalski, C., „Schemat medytacji biblijnej w oparciu o elementy psychologii komunikacji Friedmanna Schulza von Thuna. Potencjał i przykłady zastosowania”, *Radość słowa*. Konteksty i oddziaływanie Biblii (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 43-56.
- Sieg, F., *Zmartwychwstały Pan i wierzący w Jego Imię*. Orędzie pasterskie (Ap 1–3) z pierwszego wieku zawsze aktualne (Warszawa: Verbinum, 2011).
- Sielicki, K., *Onomastykon Biblii Hebrajskiej i Nowego Testamentu*. Systematyzacja zapisu biblijnych nazw własnych (Prymasowska Seria Biblijna; Warszawa: Vocatio, 2010) 376.
- Siemianowska, R., „Wśród baranków i byków. Znaczenie Biblii w twórczości Heinricha Bolla”, *„Cóż za Księga!”* Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 407-417.
- Siemianowski, A., „Filozofia i Ewangelia”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 443-481.
- Siemieniowski, A., „Jak zostać apostołką, czyli feministyczna lektura Biblii w dawnych wiekach Kościoła”, *WPT* 2 (2011) 69-80.
- Siepsiak, J., *Między deszczem a rynną*. Dylematy postaci biblijnych (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).

- Sieroń, R.B., „Kobieta w Biblii. Od upadłej Ewy do apokaliptycznej Niewiasty”, *Kobieta we współczesnym społeczeństwie* (red. A. Witkowska-Paleń – J. Maciaszek) (Stalowa Wola: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, 2010) 161-180.
- Sieroń, R.B., „Nowotestamentalne modele wychowania jako antidotum na kryzysy antropologiczne ery ponowoczesnej”, *Instytut Pedagogiki 2004–2011 w służbie Kościołowi, Ojczyźnie i Rodzinie* (red. E. Juško – B. Wolny) (Stalowa Wola: Instytut Pedagogiki. Wydział Zamiejscowy Nauk o Społeczeństwie. Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, 2011) 226-233.
- Sieroń, R.B., „Polscy bibliści w mieście Brandstaettera. Sprawozdanie z 48. Sympozjum Stowarzyszenia Bibliistów Polskich w Tarnowie (7-9 września 2010 r.)”, *Kronika Diecezji Sandomierskiej* 103/9-10 (2010) 725-730.
- Sieroń, R.B., „Zarys tanatologii biblijnej – nauka o życiu i śmierci w ujęciu św. Pawła Apostoła”, *Cmentarz Świętopawelski w Sandomierzu – w dwóchsetlecie powstania* (red. P. Sławiński; współpraca K.J. Rusiecki) (Sandomierz: Parafia Nawrócenia św. Pawła Apostoła, 2010) 13-37.
- Sikora, A.R., „«A obok krzyża Jezusa stały...» Świadkowie ukrzyżowania i śmierci Jezusa w J 19,25-27”, *ScrLum* 3 (2011) 225-238.
- Sikora, A.R., „Biblia kaszubska w statystyce”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 431-447.
- Sikora, A.R., „Biblijne źródła koncepcji Kościoła jako domu i szkoły komunii”, *Studia Franciszkańskie* 20 (2010) 121-133.
- Sikora, A.R., „Niektóre nowatorskie elementy najnowszego przekładu Pisma Świętego, tzw. Biblii Paulistów, na przykładzie tekstów z czterech Ewangelii”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) III, 1299-1312.
- Sikora, A.R., „Pawłowe ujęcie jedności: «Nie ma już Żyda ani Greka, nie ma już niewolnika ani człowieka wolnego, nie ma już mężczyzny ani kobiety, wszyscy bowiem jesteście kimś jednym w Chrystusie Jezusie» (Ga 3,28)”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 483-492.
- Sikora, A.R., „Relektura cytatów z Księgi Psalmów w Ewangelii według św. Jana”, *PzST* 24 (2010) 121-138.
- Sikora, A.R., „Spotkanie Stowarzyszenia Bibliistów Polskich podczas VIII Kongresu Teologów Polskich (Poznań, 16 września 2010 r.)”, *ZNSBP* 8 (2011) 433-440.
- Sikora, A.R., „Świadkowie pustego grobu w Czwartej Ewangelii (J 20,1-10)”, *ScrLum* 2 (2010) 215-231.
- Sikora, A.R., „*W początku było Słowo...*”. Najstarsze kaszubskie teksty biblijne (Kartuzy: Czec, 2010).
- Siuda, T., „Wokół pierwszego pobytu Apostoła Pawła w Efezie (Dz 18,18-22)”, *PzST* 24 (2010) 139-149.
- Siwek, K., „«Dwa odrębne ludy zostaną oddzielone od twoich wnętrzności» (Rdz 25,23). Funkcja proleptyczna sceny otwierającej «Cykl o Jakubie» (Rdz 25,19-26)”, *Przed Twym Miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich

- i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 205-220.
- Siwek, K., „«Dziś wypełniło się Pismo, które usłyszeliście» (Łk 4,21). Początek publicznej działalności Jezusa z Nazaretu w kontekście sceny w synagodze (Łk 4,16-30)”, *WST* 23/1 (2010) 65-72.
- Siwek, K., „«Ja to ujrzałem i daję świadectwo» (J 1,34). Świadek i jego świadectwo w czwartej Ewangelii”, *Słowo Krzyża* 4 (2010) 40-56.
- Siwek, K., „«Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam» (Rdz 1, 26). Przyczynki do starotestamentalnej antropologii”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane Księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 527-549.
- Skierkowski, M., „Apokryfy – równorzędne źródło informacji o pierwotnym chrześcijaństwie?”, *Skąd Kościół? Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa* (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 137-156.
- Skierkowski, M., „Biblijne poznanie Jezusa Chrystusa dzisiaj. Kwestie metodologiczne”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 87-112.
- Skierkowski, M., „Chrześcijaństwo pierwotne z perspektywy starożytnego judaizmu rabinackiego”, *Skąd Kościół? Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa* (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 157-184.
- Skierkowski, M., „Dwie metodologie. Próba prezentacji współczesnych stanowisk na temat genezy chrześcijaństwa”, *Skąd Kościół? Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa* (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 59-82.
- Skierkowski, M., „Prawdziwa tożsamość Jezusa. Polemika z Gezą Vermesem”, *RBL* 63/4 (2010) 371-382.
- Skierkowski, M., „W poszukiwaniu Jezusa historycznego”, *Znak* 62/3 (2010) 125-133.
- Skierkowski, M., rec. B. Adamczewski, *Q or not Q? The So-Called Triple, Double, and Single Traditions in the Synoptic Gospels* (Frankfurt am Main: Peter Lang, 2010), *StTBDŁ* 28 (2010) 505-508.
- „Skon św. Józefa. Wstęp, tłumaczenie wersji koptyjskiej i arabskiej Albertyna Dembska”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 221-259.
- Sławik, J., „Psalm 51 – grzeszność człowieka pokonana w nowym stworzeniu”, *Ekumenizm i ewangelicyzm*. Studia ofiarowane profesorowi Karolowi Karskiemu w 70. urodziny (red. M. Nintz – T.J. Zieliński) (Warszawa: Chrześcijańska Akademia Teologiczna, 2010) 417-439.
- Sławik, J., *Hiob przed Bogiem*. Studium egzegetyczne prologu i epilogu Księgi Hioba oraz mów Hioba (Hi 1–2) (Warszawa: nakł. Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej, 2010).
- Słabik, D., „Elementy uzbrojenia duchowego wg Ef 6,10-18”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie* (Flp 2,15) (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 149-174.
- Sławiński, H., „Słowo Boże przemienia życie tych, którzy przyjmują je z wiarą”, *AK* 156/1 (2011) 109-116.
- Słomka, J., „Marcelego z Ancyry interpretacja Prz 8,22-30”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 38-44.
- Słownik teologii św. Pawła* (red. G.F. Hawthorne – R.P. Martin – D.G. Reid; red. nauk. wyd. pol. K. Bardski; tł. L. Canghellaris [i in.]; przedm. W. Chrostowski) (Prymasowska Seria Biblijna; Warszawa: Vocatio, 2010).

- Słowo Boże w życiu i misji Kościoła (materiały z sympozjum)* (red. K. Rak – M. Szczerba) (Częstochowa: Regina Poloniae, 2011).
- „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011).
- Smolarz, S., *Covenant and the metaphor of divine marriage in biblical thought. A study with special reference to the Book of Revelation* (Eugene: Wipf & Stock, 2011).
- Smykowska, E., *Święta żydowskie* (Warszawa: Verbinum, 2010).
- Sobas, M., „Selected potmarks from the settlement at Tell el-Farkha”, *FOR* 47 (2010) 405-413.
- Sobczak, A., *Psalmy inspiracją dla kompozytorów muzyki chóralnej* (Muzykologia. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 8; Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2010).
- Sobczyk, A.J., „Sposoby współczesnej interpretacji Dekalogu według *Katechizmu Kościoła Katolickiego*”, *AK* 155/1 (2010) 94-104.
- Sołtysiak, A., *Death and decay at the dawn of the city. Interpretation of human bone deposits at Tell Majnuna. Areas MTW, EM and EMS. With pref. by Augusta McMahon* (Warszawa: Institute of Archeology. University of Warsaw, 2010).
- Sowa, A., „«... dla mnie zaś wszystko jest Tajemnicą». Biblia w twórczości dramatycznej Friedricha Hebla”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 275-289.
- Sowa, A., „«Pismo Święte, rozpała je Bóg na dnie duszy». Motywy biblijne w twórczości lirycznej Josepha von Eichendorffa”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 227-239.
- Sowa, A., „«Ten trik wziąłem z Biblii». Motywy biblijne w twórczości Bertolta Brechta”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 355-369.
- „Spór Cheruba z łotrem. Wstęp, koment. i tł. z syryjskiego Mariusz Szmajdziński”, *ScrLum* 2 (2010) 567-575.
- Stabryła, W.M., „Biblijna obietnica ziemi a syjonizm, czyli o nadużyciu Biblii w polityce”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 53-70.
- Stabryła, W.M., „Golgota – miejsce śmierci i zmartwychwstania Jezusa” *ScrLum* 3 (2011) 157-170.
- Stabryła, W.M., „Między interpretacją a manipulacją: unarzędziowienie Biblii u Świadków Jehowy”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 199-216.
- Stabryła, W.M., „Panorama wykładów biblijnych w Izraelu w roku 2010 (wybór)”, *ScrLum* 3 (2011) 677-679.
- Stabryła, W.M., „Przebaczenie w Księdze Jonasza”, *AK* 156/1 (2011) 15-24.
- Stabryła, W.M., „Studium Biblicum Franciscanum: 35 Corso di Aggiornamento Biblico-Teologico (14-17 kwietnia 2009 r.)”, *ScrLum* 2 (2010) 609-611.
- Stabryła, W.M., „Studium Biblicum Franciscanum: 36° Corso di Aggiornamento Biblico-Teologico”, *ScrLum* 3 (2011) 680-681.
- Stabryła, W.M., „Z Jerozolimy. Panorama konferencji biblijnych w roku 2009 (wybór)”, *ScrLum* 2 (2010) 606-609.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Stanek, T., „Antropologia Biblii Hebrajskiej”, *Esencja człowieczeństwa. Prawda ludzka a cywilizacja* (red. nauk. H. Romanowska-Łakomy) (Warszawa: Eneteia, 2010) 150-159.
- Stanek, T., „Biblia na tle pism sakralnych ludów ościennych”, *PzST* 24 (2010) 7-22.
- Stanek, T., „«Negev» in Gen 13:1. Translation and interpretation”, *PzST* 24 (2010) 67-72.
- Stanek, T., „Parashat Lekh Lekha (Rdz 12,1–17,27) – struktura i przesłanie”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu niżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1335-1353.
- Stanek, T., „Tradycyjne sposoby podziału tekstu i ich walor interpretacyjny na przykładzie Prawa Przymierza”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 448-465.
- Starowieyski, M., „Aborcja i życie nienarodzonych w starożytności chrześcijańskiej”, T. Ślipko – M. Starowieyski – A. Muszała, *Aborcja*. Spojrzenie filozoficzne, teologiczne, historyczne i prawne (Kraków: Petrus, 2010) 160-202, 212-220.
- Starowieyski, M., „Św. Paweł w apokryfach”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 63-74.
- Starowieyski, M., *Tradycje biblijne*. Biblia w kulturze europejskiej. Wstęp G. Ravasi (Kraków: Petrus, 2011).
- Stasiak, S., „Archeologia Palestyny”, *Geografia i archeologia biblijna w zarysie* (red. R. Pietkiewicz) (Archeolog czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011) 73-110.
- Stasiak, S., „Dowartościowanie Biblii w przepowiadaniu”, *Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby słowo Boże stało się dla nas żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2010) IV, 220-232.
- Stasiak, S., „Kapłan jako pasterz”, *Kościół naszym domem – diecezja rodziną – ożywieni miłością służmy sobie wzajemnie*. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Signum, 2011) VI, 210-226.
- Stasiak, S., „Obraz Boga”, *Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 7-36.
- Stasiak, S., „Przebaczenie w zbawczym dziele Jezusa Chrystusa według św. Pawła”, *VV* 18 (2010) 123-140.
- Stasiak, S., *Wywyższenie w listach świętego Pawła na tle greckiej literatury klasycznej* (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2010).
- Stasiak, S. – Trajewski, P., „Powołanie Mojżesza i objawienie imienia Boga. Słowo Boga, które odmienia oblicze Izraela (Wj 3,7-15)”, *PrzB* 3 (2011) 131-138.
- Stawarz, M.E., „Chrystus jako początek nowego życia w Chrystusie (Rz 6,8). Teologiczno-biblijne korzenie propozycji pastoralnych”, *Sentencje, rozprawy, opracowania* (red. Z. Godlewski) (Biblioteka Koła św. Józefa 10; Warszawa: Stampa, 2010) 465-519.
- Stawicki, K., „Symbolika światła w twórczości Romana Brandstaettera. Motywy antyczne i biblijne”, *Przed Twym miłosierdziem*. Księga pamiątkowa na pierwsze ćwierćwiecze święceń kapłańskich i pierwsze półwiecze życia proboszcza księdza kanonika doktora Zbigniewa Godlewskiego (red. D. Bartoszewicz – A. Jaczewski) (Warszawa: Stampa, 2010) 877-952.
- Stebnicka, K., *Tożsamość diaspory. Żydzi w Azji Mniejszej okresu cesarstwa* (Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Sub Lupa, 2011).

- Stec, T., „Aniołowie współpracownikami eschatologicznych planów Boga wobec świata”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 101-129.
- Stefański, J., „«Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścił?» – Męka Chrystusa zapowiedziana przez dramat Abrahama na Górze Moria”, *Aby mieli życie. W służbie Bogu, Kościołowi i społeczeństwu. Księga pamiątkowa na złoty jubileusz kapłaństwa i 30-lecie posługi pasterskiej biskupa kaliskiego Stanisława Napierały* (red. A. Gendera [i in.]) (Kalisz: Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Kaliskiej, 2011) 545-554.
- Stefański, J., „From Hebrew semantics to theological imagery and meanings in the Bible”, *Ex Oriente Lux. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin* (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2010) 466-487.
- Stefański, J., „Imiona Józefa egipskiego – zapowiedź roli św. Józefa w Nowym Testamencie i Kościele”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin* (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) III, 1354-1365.
- Stefański, J., „Kryteria reformy czytań biblijnych w księdze Liturgii Godzin. Kwestie redakcyjne”, *Credidimus caritati. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin* (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 493-508.
- Stefański, J., „«My głosimy Chrystusa ukrzyżowanego, który jest zgorszeniem dla Żydów...» (1 Kor 1,23)”, *SG 25* (2011) 27-44.
- Stefański, J., „Poznanie Boga przez pogan w Nowym Testamencie”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 201-232.
- Stefański, J., *Proces poznawania Boga w Księdze Jonasza* (Rozprawy i Studia Biblijne 41; Warszawa: Vocatio, 2011).
- Stefański, J., „Ukrzyżowany czy zmartwychwstały? Przemyślenia biblijno-liturgiczne na temat roli i miejsca krzyża w prezbiterium”, *RBL 64* (2011) 267-278.
- Stępień, M., „Działalność wywiadowcza i szpiegowska w czasach Hammurabiego”, *Hortus historiae. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin* (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 21-60.
- Stock, K., „Dekalog i Osiem Błogosławieństw. Wstęp i podstawa dokumentu «Biblia a moralność»”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 27-36.
- Stroynowski, T., „Jezus interpretatorem Pism”, *StKKoI 15* (2010) 247-254.
- Strzałkowska, B., „Betlejem w wybranych tekstach wspomnień z Ziemi Świętej XIX-wiecznych polskich pielgrzymów”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin* (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) III, 1366-1390.
- Strzałkowska, B., „Bibliografia publikacji ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego w układzie chronologicznym”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin* (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 33-220.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Strzałkowska, B., „Bibliografia publikacji ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego w układzie rzeczowym”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 221-406.
- Strzałkowska, B., „Datacja oraz autorstwo i miejsce powstania Księgi Hioba”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 370-387.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Wykłady akademickie”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 407-416.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Prace dyplomowe. Promotorstwo prac magisterskich i magistersko-licencjackich”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 417-423.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Prace dyplomowe. Recenzje prac magisterskich i magistersko-licencjackich”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 424-428.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Prace dyplomowe. Recenzje nostryfikacyjne prac magistersko-licencjackich”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 429.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Przewody doktorskie. Promotorstwo rozpraw doktorskich”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 430-432.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Recenzje rozpraw doktorskich”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 433-434.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Przewody doktorskie. Recenzje w przewodach nostryfikacji stopnia doktora”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 435.

- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Recenzje w postępowaniach o mianowanie na stopień profesora nadzwyczajnego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 440.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Recenzje w przewodach do tytułu naukowego profesora”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 440.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Recenzje w postępowaniu o nadanie tytułu doktora «honoris causa»”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 441.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Recenzje wniosków i projektów badawczych oraz badania statutowe. Recenzje dla Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 441.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Recenzje wniosków i projektów badawczych oraz badania statutowe. Recenzje projektów badawczych dla Ministerstwa Nauki i Informatyki oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 441-442.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Konferencje, prelekcje, referaty i wykłady”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 443-518.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Recenzje w postępowaniach o mianowanie na stopień profesora zwyczajnego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 441.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Serie wydawnicze założone i redagowane przez ks. prof. W. Chrostowskiego”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Bibliistów Polskich, 2011) I, 519-527.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Sympozja teologiczne «Kościół a Żydzi i judaizm»”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 528-536.
- Strzałkowska, B., „Działalność dydaktyczno-naukowa ks. prof. dr. hab. Waldemara Chrostowskiego. Kształcenie kadry naukowej. Recenzje w przewodach do uzyskania habilitacji”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 436-439.
- Strzałkowska, B., „Kapłaństwo w świetle Księgi Kapłańskiej”, *IV 17* (2010) 19-41.
- Strzałkowska, B., „Książd prof. dr. hab. Waldemar Chrostowski”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I, 15-32.
- Strzałkowska, B., „Księga Kapłańska w Septuagincie”, *CT 80/4* (2010) 6-84.
- Strzałkowska, B., „Nie ma już mężczyzny ani kobiety” (Ga 3,28). Rzecz o kobietach u św. Pawła”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 137-149.
- Suszko, K., „Nowe objawienie stworzenia. Mt 5,3-10”, *SS 13-14* (2009-2010) 229-244.
- Sutowicz, P., rec. M. Rosik, *Ewangelia Łukasza a świat grecko-helleński*. Perspektywa literacka i ideologiczna (Wrocław: TUM, 2009), *Perspectiva 9/1* (2010) 383-388.
- Szajda, A.N., „Echo listów św. Pawła Apostoła w Oktawiuszu Minucjusza Feliksa”, *Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk) (Szkola Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010) 139-155.
- Szamocki, G., „«Dla Prawa umarłem przez Prawo» (Ga 2,19). Prawo Szawła z Tarsu”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 77-90.
- Szamocki, G., „Droga światła. Droga powołanych”, *PrzB 2* (2010) 149-164.
- Szamocki, G., „Polityczne i społeczno-religijne tło opowiadań o proto-Izraelitach w Księdze Jozuego”, *Ekumenizm i ewangelicyzm*. Studia ofiarowane profesorowi Karolowi Karskiemu w 70. urodziny (red. M. Nintz – T.J. Zieliński) (Warszawa: Chrześcijańska Akademia Teologiczna, 2010) 13-26.
- Szamocki, G., *Przejście Izraelitów przez Jordan (Joz 3,1-5,1)*. Historiografia, teologia, pareneza (Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2011).
- Szamocki, G., „Święty Paweł rzemieślnik”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 64-74.
- Szamot, M., *Oto ty, Adamie* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Szarlej, J., „Proroków dialog z Najwyższym”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 11-35.
- Szarlej, J., „W poszukiwaniu biblijnej prawdy o wartości ludzkiego życia”, *Człowiek w tradycji judeo-chrześcijańskiej*. Wybrane zagadnienia (red. J. Szarlej) (Bielsko-Biała: Wydawnictwo Techniczno-Humanistyczne, 2011) 82-101.

- Szczepaniak, M., „Powtórnie przychodzący Eliasz – ewolucja koncepcji od Starego do Nowego Testamentu”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 551-600.
- Szczepanowicz, B., *Moda w Biblii*. Odzież, obuwie, nakrycia głowy, fryzury oraz kosmetyki i ozdoby (ilustracje B. Wesołowska-Kowalska) (Kraków: Dehon – Wydawnictwo Księży Sercanów, 2011).
- Szczepanowicz, B. – Szczepanowicz, D., *Kuchnia żydowska*. Święta, obyczaje i potrawy świąteczne (Kraków: Petrus, 2010).
- Szczerbiński, W., „Obcy wśród Żydów. Od partykularyzmu do uniwersalizmu”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1391-1407.
- Szczerbiński, W., „Specyfika i uwarunkowania dialogu katolicko-judaistycznego”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figlowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 509-524.
- Szepe, A., *Kościół Dziejów Apostolskich* (Gliwice: Zakład Systemów Komputerowych, 2011).
- Szkice z dziejów polskiej orientalistyki*. V (red. T. Majda) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, 2010).
- Szmajdziński, M., „Apokalipsa Adama – wprowadzenie i przekład”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 155-173.
- Szmajdziński, M., „Bibliografia publikacji ks. prof. dr. hab. Antoniego Troniny”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 25-45.
- Szmajdziński, M., „Etos życia małżeńskiego w nauczaniu proroków Starego Testamentu”, *SHT* 1 (2010) 21-39.
- Szmajdziński, M., „Ideał kapłana w Księdze Ozeasza”, *VV* 17 (2010) 69-105.
- Szmajdziński, M., „Identyfikacja «pożeracza» w Ml 3,11”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 388-396.
- Szmajdziński, M., „«Jezus wzrastał w mądrości, latach i łasce» (Łk 2,52). Refleksje biblijne”, *Anamnesis* 16/2 (2010) 46-50.
- Szmajdziński, M., „Ksiądz prof. dr hab. Antoni Tronina”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 9-24.
- Szmajdziński, M., „«Moje wielkie wojsko, które zesłałem na was» (Jl 2,25). Obraz szarańczy w Księdze Joela”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1408-1432.
- Szmajdziński, M., „Ogień w wizjach przeciwko idolatrii (rzeczownik «pyr» w Ap 8,2–11,19)”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 488-508.
- Szmajdziński, M., „Orfeusz – Dawid – Jezus (Psalm 151)”, *Orfizm i jego recepcja w literaturze, sztuce i filozofii* (red. K. Kołakowska) (Kraków: Wydawnictwo Homini – Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 123-130.
- Szmajdziński, M., „Prace dyplomowe napisane pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Antoniego Troniny”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 46-47.
- Szmajdziński, M., „«siddapôn» i «jeraqôn» – dwaj mordercy zbożowi w Am 4,9”, *StLov* 12 (2010) 279-294.
- Szmajdziński, M., „Sprawozdanie z 48. Sympozjum Stowarzyszenia Biblistów Polskich (Tarnów, 7-9 września 2010 r.)”, *StLov* 12 (2010) 344-348.
- Szmajdziński, M., „Sprawozdanie z Pieniężnińskich Dni Misyjnych «Biblia a misje» (Pieniężno, 24-25 kwietnia 2010 r.)”, *StLov* 12 (2010) 341-344.
- Szmajdziński, M., „«Uciec do Tarszisz» (Jon 4,2), czyli dokąd? Próba lokalizacji Jonaszowego miejsca ucieczki”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 275-282.
- Szmajdziński, M., „Uniwersalizm zbawczy u Proroków na przykładzie Iz 19,16-25”, *Biblia a misje* (red. L. Fąs) (Pieniężno: Misyjne Seminarium Duchowne Księży Werbistów, 2010) 183-201.
- Szmajdziński, M., „Wiara w Słowo źródłem komunii z Bogiem”, *PrzB* 3 (2011) 138-150.
- Szmajdziński, M., „«Znaki na niebie i ziemi» jako apokaliptyczne elementy w Jl 3,1-5”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. *1 Kor 15,58*). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 601-624.
- Szmajdziński, M., rec. A. Sanecki, *Kanon biblijny w perspektywie historycznej, teologicznej i egzegetycznej* (Kraków: Wydawnictwo Księży Sercanów, 2008), *StLov* 2 (2010) 319-232.
- Szmajdziński, M., rec. D.G. Horrell, *An introduction to the study of Paul* (Approaches to Biblical Studies; London: T&T. Clark, 2008), *StLov* 12 (2010) 315-319.
- Szmajdziński, M., rec. S. Jankowski, *Małżeństwo i rodzina w Piśmie Świętym* (Szczecin: Studio S Production Zbigniew Szubiński, 2008), *SHT* 1 (2010) 165-168.
- Szopa, T., „Maryi świadomość mesjańskiego posłannictwa i Bóstwa Jezusa na podstawie Łukasowego opisu Zwiastowania (Łk 1,26-38)”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie* (*Fłp 2,15*) (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 81-100.
- Szostek, A., „Moralność naturalna a moralność objawiona w świetle przypowieści o miłosiernym samarytaninie”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 193-201.
- Sztuk, D., rec. M. Tiwald, *Hebräer von Hebräern*. Paulus auf dem Hintergrund frühjüdischer. Argumentation und biblischer Interpretation (Herder Biblische Studien 52; Freiburg im Breisgau – New York: Herder, 2008), *Seminare* 28 (2010) 312-315.
- Sztuk, D., rec. R. Mazur, *La retorica della Lettera agli Efesini* (Milano: Terra Santa, 2010), *Sem* 29 (2011) 355-357.
- Szurek, M.M., „Inkultuacja czy dekulturacja? Cechy polskiego języka biblijnego w perspektywie dawnych i współczesnych przekładów Pisma Świętego”, *Radość słowa*. Przekład

- i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wieczorek) (*Hermeneutica et Judaica* 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 29-43.
- Szwarc, K., „Kronika Papieskiego Wydziału Teologicznego w Warszawie. Sekcja św. Jana Chrzciciela za rok akademicki 2009-2010”, *WST* 23/1 (2010) 549-564.
- Szymański, P.F., „Czynny” w dialogu homiletycznym według listów do siedmiu Kościołów Księgi Apokalipsy św. Jana (Ap 2–3). Studium egzegetyczno-homiletyczne (*Idea Dialogu* 1; Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2011).
- Szymik S., „Chrześcijaństwo inspiracją dla pogan? Nowe impulsy w badaniach historyczno-religijnych”, *Fructus Spiritus est Caritas*. Księga jubileuszowa ofiarowana księdzu profesorowi Franciszkowi Drączkowskiemu z okazji siedemdziesiątej rocznicy urodzin, czterdziestopięciolecia święceń kapłańskich i trzydziestopięciolecia pracy naukowej (red. M. Wysocki) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 1017-1023.
- Szymik, S., „Jezus Chrystus a konsumpcja alkoholu”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 53-63.
- Szymik, S., „Podejście historyczno-religijne (analiza porównawcza) w egzegezie tekstów biblijnych”, *BibAn* 1 (2011) 145-157.
- Szymik S., „Porządek w domu Bożym (Mt 18,1-35)”, *Kościół naszym domem*. Program duszpasterski Kościoła w Polsce na lata 2011-2012 (red. S. Stułkowski) (Poznań: Księgarnia i Drukarnia św. Wojciecha, 2011), 137-157.
- Szymik, S., „Soteryjny wymiar wiary w Ewangelii św. Jana”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos* 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1433-1439.
- Szymik, S., „U źródeł kapłaństwa służebnego Nowego Przymierza”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (*Analecta Biblica Lublinensia* 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 225-234.
- Szymik, S., „«Widzę, że jesteście bardzo religijni» (Dz 17,22). «Captatio benevolentiae» jako środek retoryczny”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (*Ad Multos Annos* 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 509-519.
- Szymik, S., „Winnica i wino – od praktyki do symboliki”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 21-29.
- Szymik, S., rec. *Neuer Wettstein. Texte zum Neuen Testament aus Griechenland und Hellenismus*. Bd. I,1,1: Texte zum Markusevangelium (Hrsg. U. Schnelle, unter Mitarbeit von M. Lang – M. Labahn) (Berlin – New York: Walter de Gruyter, 2008), *BibAn* 1 (2011) 215-217.
- Szymkuł, A., „Prorocy i ekstatycy w starożytnej Mezopotamii”, *SBO* 2 (2010) 49-67.
- Świderkówna, A., *Chodzić po wodzie*. Z Anną Świderkówną rozmawia Elżbieta Przybył (Warszawa: PWN, 2010) 226.
- Święty Paweł Apostoł w ujęciu wybranych Ojców Kościoła* (red. M.C. Paczkowski – W.J. Szytk) (Szkoła Seraficka. Seria Nowa 7; Katowice Panewniki: Prowincja Wniebowzięcia NMP Zakonu Braci Mniejszych w Polsce, 2010).
- Świrek, A., „Aluzje biblijne w «Innym świecie» Gustawa Herlinga Grudzińskiego”, *Lux lucet in tenebris*. Księga pamiątkowa z okazji nadania prof. Bernardowi Kozirógowi doktoratu honoris causa (red. K. Grant-Skiba – Z. Lew-Wojciechowski) (Podkowa Leśna: Signa Temporis, 2010) 63-72.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Talmud babiloński*. Gemara edycji wileńskiej z objaśnieniami i komentarzami. Berachot rozdz. II; Kidusin rozdz. III; Bawa Kama rozdz. I (tł. Miszny i Gemary, objaśnienia i red. S. Pecaric; red. i dialogi S. Pecaric) (Kraków: Stowarzyszenie Pardes, 2010).
- Talmud babiloński*. Traktat Chagiga (tł., komentarz G. Zlateks, red. nauk., wpraw. K. Pilarczyk) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Tarasiuk, Ł., „Imperium asyryjskie”, *Ministrare*. Prace poświęcone śp. prof. zw. dr. hab. Zachariaszowi Łyko (red. W. Słomski) (Warszawa: Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, 2010) II, 1041-1050.
- Tarasiuk, M., „Problemy historyczne w interpretacji podboju Kanaanu”, *Ministrare*. Prace poświęcone śp. prof. zw. dr. hab. Zachariaszowi Łyko (red. W. Słomski) (Warszawa: Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, 2010) II, 993-1039.
- Tarasiuk, M., *Starożytny Izrael*. Historiograficzne implikacje w rozwoju i upadku zjednoczonej monarchii (Kraków: The Enigma Press, 2010).
- Taubes, J., *Teologia polityczna św. Pawła*. Wykłady wygłoszone w Ośrodku Badań Ewangelickiej Wspólnoty Studyjnej w Heidelbergu 23-27 lutego 1987 roku (tł. M. Kurkowska) (Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; Fundacja świętego Mikołaja. Redakcja Teologii Politycznej, 2010) 271.
- Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010).
- Teologia bliźniego*. Obraz bliźniego a obraz Boga w religiach monoteistycznych (red. W. Szczerba – M. Turowski – J. Zieliński) (Białystok: Muzułmańskie Stowarzyszenie Kształtowania Kulturalnego – Wrocław: Instytut Studiów nad Islamem, 2010).
- Teologia Starego Testamentu*. I: Teologia Pięcioksięgu (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011).
- Teologia Starego Testamentu*. II: Księgi historyczne (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011).
- Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011).
- Teologia Starego Testamentu*. IV: Księgi prorockie (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011).
- Terrinoni, U., *Dobry jest Pan*. Biblijne orędzie o miłosierdziu (tł. D. Chodyniecki) (Z Biblią w Trzecie Tysiąclecie; Kielce: Jedność, 2010).
- „Testament Adama. Wprowadzenie, tł., noty Jolanta Pudełko”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 503-516.
- „Testament Hioba. Wprowadzenie, tł., noty Waldemar Linke”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 341-392.
- „Testament Izaaka. Wprowadzenie, tł., noty Anna Kuśmirek”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 453-502.
- „Testament Jakuba. Wprowadzenie, tł., noty Anna Kuśmirek”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 493-502.
- „Testament Joba. Wstęp, tł. z grec. i komentarz Antoni Tronina”, *ScrLum* 2 (2010) 519-549.

- „Testament Salomona. Wprowadzenie, tł., noty Janusz Kręcidło”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 393-451.
- Toboła, Ł., „«Nebi'e ha-'asera» – prorocy JHWH? Reinterpretacja frazy «nebi'e ha-'asera» w 1 Krl 18,19 [TM]. 22 [LXX]”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 525-536.
- Toboła, Ł., „Biblijna wzmianka o sprzedaży Józefa do Egiptu (Rdz 37,27-28.36) i jej możliwy kontekst historyczny w świetle dokumentów z Ugarit”, *SBO* 2 (2010) 69-76.
- Toboła, Ł., „Propozycja reinterpretacji tytułów Bożego pomazańca w Księdze Izajasza (9,5b-6a)”, *PzST* 24 (2010) 73-79.
- Toboła, Ł., „Religijno-filozoficzny kontekst pierwotnego chrześcijaństwa”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 73-87.
- Toboła, Ł., „Sekty w Nowym Testamencie”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 575-580.
- Toeplitz, K., „Rogi Mojżesza”, *Ministrare*. Prace poświęcone śp. prof. zw. dr. hab. Zachariaszowi Łyko (red. W. Słomski) (Warszawa: Katedra Filozofii Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, 2010) II, 1165-1184.
- Tomal, M., „Żydowskie dialekty nowoaramejskie. Typologia, stan badań, perspektywy” [streszczenie referatu], *StJ* 13/1 (2010) 160.
- Tomaszewski, R.M., „Jezus – Droga, Prawda, Życie (J 14,6) w myśli chrystologicznej bł. Jakuba Alberione”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 397-407.
- Tomaszewski, R.M., „Współczesne interpretacje J 14,6”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1440-1448.
- Tomaszewski, T., „Antycypacja żydowskiego procesu Jezusa w Ewangelii Janowej”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1449-1460.
- Tomaszewski, T., „«Lectio divina» w nauczaniu Benedykta XVI i w pracach Synodu Biskupów z 2008 roku”, *StKKoł* 15 (2010) 255-257.
- Tomaszewski, T., „Wspólnota pojednana z Bogiem w Jezusie Chrystusie – Nowej Świątyni”, *IV* 18 (2010) 141-165.
- Topczewska, U., „Hermeneutyka biblijna między wiedzą wspólną a indywidualnym doświadczeniem słowa”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1461-1468.
- „Traktat Sema. Wprowadzenie, tł., noty Jolanta Pudełko”, *Pisma apokaliptyczne i testamenty* (red. M. Parchem) (Apokryfy Starego Testamentu 2; Kraków: The Enigma Press, 2010) 117-131.
- Tronina, A., „Chrystusowe kapłaństwo w Liście do Hebrajczyków”, *CzST* 38 (2010) 227-234.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Tronina, A., „«Co to jest prawda?» (J 18,38). U źródeł Piłatowego pytania”, *W poszukiwaniu prawdy*. Chrześcijańska Europa między wiarą a polityką (red. U. Cierniak) (Człowiek. Wiara. Kultura 3; Częstochowa: Instytut Filologii Obcych Akademii im. Jana Długosza, 2010) I, 17-28.
- Tronina, A., „Geneza kapłaństwa biblijnego na tle religii Bliskiego Wschodu”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 13-28.
- Tronina, A., „Hiob jako ideał etycznej prawości (Hi 31)”, *AK* 154/1 (2010) 61-69.
- Tronina, A., „Kapłaństwo Starego i Nowego Testamentu”, *Kapłaństwo w posłudze paulińskiej*. Sympozjum pt. „Kapłaństwo – dar i tajemnica”, które odbyło się 21 listopada 2009 r. na Jasnej Górze z okazji Anni Sacerdotalis, ogłoszonego przez Benedykta XVI (red. J. Mazur) (Jasna Góra – Częstochowa: Paulinianum, 2010) 12-22.
- Tronina, A., „Księga Hioba: spór o istotę teologii”, *ZNSBP* 7 (2010) 315-331.
- Tronina, A., „Księga Kapłańska – geneza i treść”, *CT* 80/4 (2010) 7-32.
- Tronina, A., „Marzeach w tekstach biblijnych”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia”* (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 299-304.
- Tronina, A., „«Oto Bóg królował z drzewa». Z dziejów pewnej glosy biblijnej”, *ScrLum* 3 (2011) 89-99.
- Tronina, A., „Pośrednictwo kapłańskie w Starym i Nowym Przymierzu”, *Sacerdos alter Christus*. Kapłan w życiu i posłudze Kościoła na progu trzeciego tysiąclecia. Księga jubileuszowa z okazji siedemdziesiątych urodzin ks. prof. zw. dr. hab. Władysława Nowaka (red. S. Ropiak – M. Tunkiewicz) (Olsztyn: Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2010) 63-72.
- Tronina, A., „Prawo, kult, świątynia”, *Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 149-161.
- Tronina, A., „Przymierze i wybranie. Lud Boży”, *Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 135-148.
- Tronina, A., „Psałterz jako księga? Współczesne podejścia do lektury psalmów”, *BibAn* 1 (2011) 75-87.
- Tronina, A., „«Redemptor meus vivat et in novissimo de terra surrecturus sim». Z dziejów egzegezy Hi 19,25”, *ScrLum* 2 (2010) 125-136.
- Tronina, A., „Tekła z Ikonium, uczennica apostoła Pawła”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 625-634.
- Tronina, A., „«Testamentum Iobi» i początki mistyki Merkaby”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 143-154.
- Tronina, A., „Trzydziestu bohaterów Dawida (2 Sm 23,24-39). Uwagi onomastyczne”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1469-1481.
- Tronina, A., „Z antropologii Księgi Hioba”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 408-415.

- Tronina, A., rec. B. Strzałkowska, *Mowy Elihu (Hi 32–37) oraz ich reinterpretacja w Biblii Greckiej* (Rozprawy i Studia Biblijne 35; Warszawa: Vocatio, 2009), *ScrLum* 2 (2010) 557-580.
- Tronina, A., rec. I.S. Ledwoń (red.), *Stary Testament a religie* (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2009), *ScrLum* 2 (2010) 596-598.
- Tronina, A., rec. Ł. Laskowski, *Motyw potopu jako nowego stworzenia w Biblii* (Studia Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010), *BibAn* 1 (2011) 219-220.
- Tronina, A., rec. S. Bazyliński, *Wprowadzenie do studium Pisma Świętego* (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 9; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010), *ScrLum* 2 (2010) 588-589.
- Tronina, A., rec. *Scripta Biblica et Orientalia 1 (2009)* (Lublin – Kraków – Poznań – Warszawa: Wydawnictwo KUL, 2009), *ScrLum* 2 (2010) 595-596.
- Trstensky, F., *Sytuacja społeczna i kulturowa judaizmu pierwszego stulecia po Chrystusie* (Kraków: UKiP, 2010) 84.
- Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010).
- Trzaskowski, Z., „Gromadomyślenie czy efekt mureny. Kulturowe peregrynacje biblijnego obrazu Hioba”, *Hiob biblijny. Hiob obecny w kulturze* (red. P. Mitzner – A.M. Szczepan-Wojnarska) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 333-348.
- Tułodziecki, T., „Prawo, kult, świątynia”, *Teologia Starego Testamentu. II: Księgi historyczne* (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 193-232.
- Tułodziecki, T., „Psalmy szkołą Bożego przebaczenia”, *VV* 18 (2010) 45-60.
- Turek, P.W., *Od Gilgamesza do Kasandry. Poezja semicka w oryginale* (Kraków: Księgarnia Akademicka, 2010).
- Turek, W., „«Paulus servus Christi...» Rz 1,1 w egzegezie Ambrozjastera”, *BPTH* 3 (2010) 141-148.
- Turek, W., *Śladami Pawła Apostoła* (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Turkanik, H., *Księga Ezechiela* (Ustroń: Fundacja Areopag, 2011).
- Turkiel, J., „Człowiek jak złoto w ogniu doświadczony. Mędrca nauka o złocie (Syr 2,5–31,8)”, *StTBDE* 28 (2010) 3-12.
- Turkiel, J., „Miłosierdzie i współczucie w myśli żydowskiej”, *Dogmatyka w perspektywie Bożego Miłosierdzia* (red. K. Góźdz – K. Guzowski) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 259-265.
- Turkiel, J., „Obrzydliwość w Biblii”, *StTBDE* 28 (2010) 13-24.
- Turkiel, J., „Septuaginta o lekarzu”, *Nauki humanistyczne i zoologia. Księga jubileuszowa dedykowana księdzu profesorowi zwyczajnemu doktorowi habilitowanemu Józefowi M. Dołędze* (red. J.W. Czartoszewski) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 563-570.
- Turkiel, J., „Zanim była chata... Mędrca refleksje o domu”, *Rzeczpospolita domów. Zamki, dwory i pałace* (red. K. Krawiec-Złotkowska) (Słupsk: Akademia Pomorska, 2010) I, 17-25.
- Turkiel, J., „Ziemia w nauczaniu mędrca Syracha”, *Acta Pomerania* 3 (2011) 185-197.
- Urbanek, B., „Czyny Jezusowej mocy. Mk 6,1-6a”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze uczenia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Haręzga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 115-116.

- Urbanek, B., „Nowe życie. Mk 2,23-3,6”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 109-110.
- Urbanek, B., „Pawłowa modlitwa dziękczynienia i uwielbienia”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 147-165.
- Urbanek, B., „Pouczenia Jezusa o drodze ucznia. Mk 10,38-40.42-45”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 121-122.
- Urbanek, B., „Powołanie: Mk 1,16-20”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 55-58.
- Urbanek, B., „Powszechna wola zbawcza Boga a jedyne pośrednictwo Jezusa Chrystusa (1 Tm 2,4-6)”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 335-360.
- Urbanek, B., „Sprawozdanie z Wiosennych Dni Biblijnych «Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana. Biblia o kapłaństwie»”, *ŚSHT* 43/2 (2010) 483-487.
- Urbanek, B., „Właściwa relacja z Bogiem. Mk 12,28-37”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 96-99.
- Urbanek, B., „Zeitgeist – współczesna mitologizacja Jezusa, czyli słów kilka o kaznodziejskiej ambonie”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 123-153.
- Urbanek, B., „Zgromadzenie w Starym Testamencie”, *Natura i cechy zgromadzenia liturgicznego* (red. A. Żądło) (Katowice: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego; Księgarnia św. Jacka, 2010) 9-31.
- Urbanek, B., „Zrozumienie Krzyża. Mk 10,32-37.41”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 88-89.
- Urbanek, B., „Zrozumienie misji Jezusa. Mk 8,10-21”, *Co znaczy być z Jezusem?* Warsztaty biblijne o drodze ucznia w Ewangelii według św. Marka (red. S. Hareźga) (Materiały Pomocnicze do Wykładów z Biblistyki 10; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 77-81.
- Urbański, J.P., „«Przemija bowiem postać tego świata» (1 Kor 7,31)”, *FBI* 11/1 (2011) 18-21.
- Urbański, J.P., „Kain i Abel (Rdz 4,1-17). Bratobójstwo grzechem niszczącym «communio personarum»”, *SosnST* 10 (2011) 237-251.
- Urbański, J.P., „Kanon w 2 Kor 10,13-16 i w Ga 6,16. Etymologia i myśl egzegetyczno-teologiczna”, *BZST* 11 (2010) 210-212.
- Urbański, J.P., rec. S. Vidal, *Wprowadzenie do świętego Pawła* (tł. A. Rana) (Kraków: Homo Dei, 2010), *HD* 80/2 (2011) 220-222.
- VanderKam, J.C., „Reflections on early Jewish apocalypses”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 13-28.
- Vanhoye, A., „Wy jesteście ciałem Chrystusa (1 Kor 12,12-27)”, *StBob* 10/1 (2010) 5-15.
- Vidal, S., *Wprowadzenie do świętego Pawła* (tł. A. Rana) (Kraków: Homo Dei, 2010).

- Von Balthasar, H.U., *Teologia*. I: Stary Testament (tł. J. Fenrychowa) (Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2010).
- Vyshnevskaja (Wiśniewska), S., „Urząd arcykapłana w Ewangelii Janowej a hipoteza o kapłańskim pochodzeniu jej autora”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1482-1496.
- Vyshnevskaja, S., „«Qushta» w 1 Hen i «aletheia» Ewangelii Janowej. Analiza porównawcza”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 416-429.
- Wajda, A.M., „Terminy zoologiczne w Psalmie 104 – rozumienie i poprawna interpretacja”, *Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wiczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 109-122.
- Wajda, A., „Symposium biblijne we Lwowie-Brzuchowicach (1 marca 2011 r.)”, *Vita Academica* 2 (2011) 12.
- Walczak, T., „Zapowiedź królestwa Boga i Chrystusa – wizja trąby siódmej w Ap 11,14-19”, *Jawicie się jako źródła światła w świecie (Flp 2,15)* (red. T.M. Dąbek) (Kraków: Tyniec. Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 243-268.
- Walter, H. – Komorowska, E. – Krzanowska, A. [i zespół], *Deutsch-polnisches Wörterbuch biblischer Phraseologismen mit historisch-etymologischen Kommentaren = Niemiecko-polski słownik frazeologii biblijnej z komentarzem historyczno-etymologicznym* (Greifswald – Szczecin: Volumina.pl Daniel Krzanowski, 2010) 334.
- Warzecha, J., „Spotkanie ze słowem Bożym w lekturze Pisma Świętego: zgorszenie Biblią, czyli o niektórych trudnościach w jej czytaniu”, *Apostolat słowa Bożego* (red. M. Kowalczyk) (Biblioteka Instytutu Teologii Apostolstwa 9; Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 227-246.
- Warzeszak, S., „Ontologiczno-egzystencjalne podstawy etosu Nowego Testamentu”, *WST* 23/2 (2010) 259-270.
- Waszak, P., „Bajka o cierniowym drzewie pośród innych drzew. Sdz 9,8-15 w świetle nowych badań”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 520-532.
- Waszak, P., „Humor w wybranych tekstach Starego Testamentu”, *Credimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 537-564.
- Waszak, P., „Kapłaństwo Starego i Nowego Testamentu (quiz biblijny)”, *PrzB* 2 (2010) 141-148.
- Waszak, P., „«Kara» jako sprzężenie obumierania i nowych narodzin. Propozycja interpretacji Iz 6,13 na podstawie danych przyrodniczych”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 430-442.
- Waszak, P., „«Róźdzka» i «odrośl» jako naznaczone funkcją pasterską. Propozycja poszerzonej interpretacji Iz 11,1.10 na bazie danych przyrodniczych”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu*

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- aniżeli w braniu. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1497-1507.
- Waszak, P., „Tydzień Biblijny w Seminarium Duchownym. Biblijna teologia Kapłaństwa”, *PrzB* 2 (2010) 139-140.
- Watson, W.G.E., „An assortment of articles in a Ugaritic text”, *FOr* 47 (2010) 433-438.
- Wcisło, J., „Modlitwa Mojżesza po grzechu ludu ze złotym cielcem (Wj 32,7-14) – perspektywa historiozbowca”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 533-560.
- Weiser, A., *Teologia Nowego Testamentu*. Cztery Ewangelie, Dzieje Apostolskie, Listy św. Jana i Apokalipsa św. Jana (tł. M. Szczepaniak) (Myśl Teologiczna; Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Wejman, H., *Biblische Gesichter des Vertrauens* (Krakau: Misericordia – Verlag der Kongregation der Schwestern der Muttergottes der Barmherzigkeit, 2010).
- Wejman, H., *Imagenes biblicas de la confianza* (tł. X.B. Cornet) (Cracovie: Editorial Misericordia de la Congregación de las Hermanas de la Madre de Dios de la Misericordia, 2011).
- Wejman, H., *Les visages bibliques de la confiance* (tł. B. Hrehorowicz) (Cracovie: Editions Misericordia de la Congrégation des Soeurs de Notre-Dame de la Miséricorde, 2011).
- Węgrzyniak, W., „Aksjologiczne odczytywanie Dekalogu”, *ZNKUL* 53/3 (2010) 25-37.
- Węgrzyniak, W., „«Kto was dotyka, dotyka żrenicy jego oka» (Zachariasz 2,12)”, *ComP* 31/3 (2011) 95-108.
- Wianowski, L., „Bóg i aniołowie w wybranych pismach apokaliptyki żydowskiej”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1508-1516.
- Widła, B., „Idea «ludu JHWH» w antropodynamice Psalmów”, *Ekumenizm i ewangelicyzm*. Studia ofiarowane profesorowi Karolowi Karskiemu w 70. urodziny (red. M. Nintz – T.J. Zieliński) (Warszawa: Chrześcijańska Akademia Teologiczna, 2010) 462-480.
- Widła, B., *Lud Przymierza*. Myśl teologiczna Starego Testamentu w releksurze antropologicznej (Warszawa: Chrześcijańska Akademia Teologiczna, 2011).
- Wieczorek, B., „Biblia źródłem filozofii [rec. *Historia filozofii żydowskiej* (red. D.H. Frank – O. Leaman) (tł. P. Sajdek) (Myśl Filozoficzna; Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2009)], *PP* 127/4 (2010) 147-149.
- Wieczorek, B., rec. J. Taubes, *Teologia polityczna świętego Pawła*. Wykłady wygłoszone w Ośrodku Badań Ewangelickiej Wspólnoty Studyjnej w Heidelbergu 23-27 lutego 1987 roku (tł. M. Kurkowska) (Seria „Klasyków Teologii Politycznej” 2; Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN; Fundacja Świętego Mikołaja. Redakcja „Teologii Politycznej” 2010), *PP* 128/5 (2011) 158-160.
- Wieczorek, E., „Biblijne a współczesne pojęcie szczęścia”, *Biblia, autorytet, moralność*. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego” (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (Hermeneutica et Judaica 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 95-111.
- Wieczorek, E. – Zmuda, M., „Podejście kanoniczne a metoda lingwistyczna w interpretacji natchnionych pism”, *Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel

- E. Wieczorek) (*Hermeneutica et Judaica* 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 65-77.
- Wieczorek, M., „Biblijne znaczenie serca”, *Logos i Ethos* 1 (2010) 159-176.
- Wieja, A., *Odbudowanie życia w obfitości*. Studium biblijne na podstawie programu „Siedem słupów Mądrości” (Prz 9,1) (oprac. E. Blank – A. Chmiel) (Ustroń: Koinonia, 2010).
- Wielki atlas biblijny* (red. J. Pritchard; red. wyd. pol. T. Mieszkowski; konsult. nauk. i wstęp W. Chrostowski) (Prymasowska Seria Biblijna 2; Warszawa: Vocatio, 2010).
- Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos* 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) I-III.
- Wilk, J., „Pouczenie o pouczaniu (Prz 9,7-12)”, *AK* 3 157/3 (2011) 547-553.
- Wilk, J., „«Przeprowadzanie przez ogień» – ofiara z dzieci w czasach Starego Testamentu”, *ŚSHT* 44/1 (2011) 5-15.
- Wilk, J., „Soteriologiczna ocena «starego (dawnego) człowieka» w myśli Pawłowej”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 319-333.
- Wilk, J., „Uczta mądrości (Prz 9,1-6) i biesiada głupoty (Prz 9,13-18)”, *AK* 155/3 (2010) 532-541.
- Wilk, J., rec. H. Simian-Yofre, *Sofferenza dell'uomo e silenzio di Dio nell'Antico Testamento e nella letteratura del Vicino Oriente Antico* (*Studia Biblica* 2; Roma: Città Nuova, 2005) *ŚSHT* 44/2 (2011) 636-637.
- Wilk, M., „Jeden dzień Jezusa w Kafarnaum? Analiza struktury literackiej i interpretacja Mk 1,21–2,12”, *Radość słowa. Przekład i interpretacja Biblii* (red. R. Pindel – E. Wieczorek) (*Hermeneutica et Judaica* 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 123-140.
- Wiszowaty, E., „Biblijny kerygmat o stworzeniu w kaznodziejstwie i katechezie”, *Teoria ewolucji a wiara chrześcijan* (red. E. Wiszowaty – K. Parzych-Blakiewicz) (Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, 2010) 279-281.
- Witakowski, W., „Geneza chrześcijańskiej kultury syryjskiej”, *Polska syrologia w zarysie* (red. J. Woźniak) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 61-90.
- Witaszek, G., „Biblijno-teologiczne ujęcie rodziny jako Kościoła”, *Rodzina jako Kościół domowy* (red. A. Tomkiewicz – W. Wieczorek) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 19-34.
- Witaszek, G., „Complementarietà tra giustizia e solidarietà. Il pensiero profetico dell'VIII secolo a. C. e la profezia contemporanea”, *Forum Teologiczne* 11 (2010) 21-34.
- Witaszek, G., „La comunicazione della testimonianza. Gli orizzonti della nuova evangelizzazione”, *StMor* 49/2 (2011) 355-383.
- Witaszek, G., „La creazione *ad immagine*. Ermeneutica del dono divino e dell'impegno umano nella prospettiva profetica”, *StMor* 48/1 (2010) 6-29.
- Witaszek, G., „La venuta del Figlio di Dio nell'Eucaristia. Il dono della nuova alleanza per un giusto comportamento morale”, *StMor* 48/2 (2010) 281-307.
- Witaszek, G., „Peccato (AT)”, *Temi teologici della Bibbia*, (red. R. Penna – G. Perego – G. Ravasi) (Cinisello Balsamo [Milano]: Edizioni San Paolo, 2010) 992-997.
- Witaszek, G., „Prorocka misja Kościoła. Nowe wyzwania i nowe odpowiedzi”, *Homo Dei* 3 (2011) 11-22.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Witaszek, G., „Świadectwo miłości chrześcijańskiej. Horyzonty nowej ewangelizacji”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia”* (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 305-315.
- Witaszek, G., „Tra la pedagogia divina e la pedagogia umana nella sapienza Biblica”, in *Katolikus Pedagogia* [János Pál Lublini Katolikus Egyetem és Gál Ferenc Hittudományi Főiskola. Gerhardus Társadalomtudományi és Továbbképzési Intézet Katolikus Pedagógiai Kutatócsoport, Szeged] 1.szám (2010/1) 213-221.
- Witaszek, G., rec. G. De Virgilio, *La teologia della solidarietà in Paolo*. Contesti e forme della prassi caritativa nelle lettere ai Corinzi (Supplementi alla Rivista Biblica 51; Bologna: EDB, 2008), *StMor* 48/1 (2010) 237-239.
- Witczyk, H., „Człowiek jako wikariusz Boga (Rdz 1,26-28). Implikacje moralne «obrazu Boga» w człowieku”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 67-80.
- Witczyk, H., „Fantazmatyczna geneza chrześcijaństwa?”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu niżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1517-1536.
- Witczyk, H., „In che modo i Salmi provengono da Dio?”, *BibAn* 1 (2011) 59-74.
- Witczyk, H., „Kapłan w świecie współczesnym (Hbr 5,1-10)”, *ZODS* 4 (2010) 13-31.
- Witczyk, H., „Kapłaństwo Jezusa Chrystusa – czym jest?”, *VV* 17 (2010) 9-15.
- Witczyk, H., „Logos wcielony – Światłość prawdziwa”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 287-317.
- Witczyk, H., „«Matka Jezusa» – jej tożsamość i rola w historii zbawienia (J 19,25-27)”, *VV* 19 (2011) 131-148.
- Witczyk, H., „Militaryny obraz zbawienia w Psalmie 3”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 561-572.
- Witczyk, H., „Modlitwa Jezusa – Arcykapłana (J 17,1-4)”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 181-192.
- Witczyk, H., „Modlitwa Jezusa-Kapłana o uświęcenie Dwunastu (J 17,17-19)”, *VV* 17 (2010) 135-149.
- Witczyk, H., „Natchnienie i prawda Pisma Świętego – nowe perspektywy”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 161-180.
- Witczyk, H., „«Obraz Boży» w człowieku i jego implikacje”, *ZNKUL* 53/3 (2010) 3-14.
- Witczyk, H., „Od Ewangelii do Jezusa z Nazaretu – Mesjasza i Syna Bożego” [rec. J. Ratzinger (Benedykt XVI), *Jezus z Nazaretu*. II: Od wjazdu do Jerozolimy do Zmartwychwstania (tł. W. Szymona) (Kielce: Jedność, 2011)], *PrzB* 3 (2011) 169-174.
- Witczyk, H., „Od starego do nowego człowieka”, *Misja świętego Pawła trwa*. Materiały z XXXIX Sympozjum Katechetycznego Międzyzakonnego Wyższego Instytutu Katechetycznego w Krakowie (7 marca 2009 r.) (red. A.E. Klich) (Duc in Altum 9; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 47-56.
- Witczyk, H., „Patrzmy na Jezusa – Arcykapłana”, *PrzB* 2 (2010) 13-15.

- Witczyk, H., „Pawłowa ewangelia o Chrystusie Panu odejściem od Jezusowej ewangelii o królestwie Bożym?”, *Orędzie Pawłowe – aktualne jeszcze dzisiaj?* (red. M. Bednarz – P. Łabuda) (W Kręgu Słowa 7; Tarnów: Biblos, 2010) 75-90
- Witczyk, H., „Przebaczenie – w imię czego?”, *VV* 18 (2010) 9-15.
- Witczyk, H., „Radość w Psalmach”, *Ethos* 24/1-2 (2011) 41-56.
- Witczyk, H., „Słowo Boże w życiu Kościoła w Polsce”, *ZNSBP* 7 (2010) 397-408.
- Witczyk, H., „Tożsamość Jezusa – jedyne go kapłana (Hbr 5,1-10)”, *Kielecki Przegląd Diecezjalny* 86/1 (2010) 81-91.
- Witczyk, H., „Trzy «przegrane» Jezusa z Nazaretu przyczyną narodzin chrześcijaństwa?», *Skąd Kościół?* Wokół współczesnych pytań o początki chrześcijaństwa (red. H. Seweryniak – M. Skierkowski) (Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2011) 13-44.
- Witczyk, H., „«Żyć dla Boga» – Pawłowa wizja chrześcijanina (Ga 2,19-21)”, *Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010) 104-118.
- Witkowski, S., „Benedictus – pieśń chwały i wdzięczności za dar zbawienia (Łk 1,68-79)”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane Księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 635-645.
- Witkowski, S., „Dlaczego niepokonani? (Rz 8,31-39)”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 317-328.
- Witkowski, S., „Wiara Abrahama i jej eklezyjalna kontynuacja (Rz 4,13-25)”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 573-591.
- Włodarczyk, S., „Interpretacja Rdz 1,26-27 według reprezentanta szkoły egzegetycznej antiocheńskiej Jana Chryzostoma”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1537-1544.
- Włodarczyk, S., „Nawiązanie do teorii «synkatabasis» w dokumentach Kościoła i w studium nad językiem przekazu słowa Bożego”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 592-598.
- Włodarczyk, S., „Ofiara Chrystusa – Jego męka i śmierć antytypem ofiary kadzielnej kapłana Zachariasza”, *CzST* 38 (2010) 247-252.
- Włodarczyk, S., „Św. Paweł świadek i przekaziciel wiary. «Jakże mieli wierzyć w Tego, którego nie słyszeli? Jakże mieli usłyszeć, gdy im nikt nie głosił?» (Rz 10,14)”, *Lex Tua veritas*. Księga pamiątkowa dedykowana Jego Magnificencji ks. prof. Janowi Dyduchowi z okazji 70-lecia urodzin (red. P. Majer – A. Wójcik) (Studia. Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie. Wydział Teologiczny 17; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 353-359.
- Włodarczyk, Z., „Ogród biblijny drogą do pogłębienia rozumienia Biblii”, *Radość słowa*. Przekład i interpretacja Biblii (red. R. Pindel – E. Wieczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 79-89.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Włodarczyk, Z., *Rośliny biblijne*. Leksykon (Kraków: Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk, 2011).
- Wojciechowski, M., „Ancient criticism of religion in Dan 14 (Bel and Dragon), Bar 6 (Epistle of Jeremiah), and Wisdom 14”, *Deuteronomical additions of the Old Testament books*. Selected studies (red. G.G. Xeravits – J. Zsengellér) (Deuterocanonical and Cognate Literature Studies 5; Berlin – New York: Walter de Gruyter, 2010) 60-76.
- Wojciechowski, M., „Biblia o prawach ludzkich”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 599-607.
- Wojciechowski, M., *Cuda Jezusa* (Biblia Dzisiaj 7; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Wojciechowski, M., *Czym jest Biblia?* Wprowadzenie do Pisma Świętego (O Biblii w skrócie; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Wojciechowski, M., „Czynności symboliczne z Ewangelii a Jezus historii”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1545-1558.
- Wojciechowski, M., *Dziesięć przykazań dawniej i dziś* (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- Wojciechowski, M., „Etyka w Apokalipsie św. Jana”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 225-235.
- Wojciechowski, M., „Interpretacja czy manipulacja?”, *Manipulacja Biblią* (red. W.M. Stabryła) (Tychy: Maternus Media, 2011) 41-50.
- Wojciechowski, M., „Małżeństwo jako wzajemne posiadanie. Tło myślowe biblijnych stwierdzeń o małżeństwie i przeciw rozwodom”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 443-452.
- Wojciechowski, M., „Marriage as a (mutual) ownership. A overlooked background of biblical sayings on marriage and against divorce”, *FOr* 47 (2010) 207-214.
- Wojciechowski, M., *Między polityką a religią* (Warszawa: Prohibita. Paweł Tobała-Pertkiewicz, 2010).
- Wojciechowski, M., „Nauczanie moralne greckich ksiąg Starego Testamentu”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 99-110.
- Wojciechowski, M., *Od Biblii do gazet* (Kraków: Petrus, 2011).
- Wojciechowski, M., „Typologia starożytnych odmian judaizmu pod względem ich stosunku do kultury greckiej”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 647-654.
- Wojciechowski, M., „Zmartwychwstanie w Apokalipsie św. Jana”, *ScrLum* 2 (2010) 263-273.
- Wojciechowski, M., rec. B. Gosse, *L'influence du Livre des Proverbs sur les rédactions bibliques à l'époque perse* (Supplément à Transeufratène 14; Paris: Cerf, 2008), *Biblische Notizen* 145 (2010) 141-142.
- Wojciechowski, M., rec. *Troisième Livre des Maccabées*. Traduction du texte grec de la Septante, introduction et notes par Joseph Méléze Modrzejewski (La Bible d'Alexandrie 15/3; Paris: Cerf, 2008), *Biblische Notizen* 145 (2010) 132-133.

- Wojciechowski, P., „Collegia funeraticia. Funkcje pogrzebowe rzymskich stowarzyszeń «ubogich», *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Iagellonica, 2010) 439-446.
- Wojcieszek, K.A., „Biblijne podstawy Krucjaty Wyzwolenia Człowieka”, *Alkohol w Biblii* (red. K. Kościelecki – A. Kiejza) (Zakroczym – Warszawa: Bracia Mniejsi Kapucyni, 2010) 85-94.
- Wojtkowiak, K., rec. J. Czerski, *Pierwszy List do Koryntian* (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2009), *WPT* 18/2 (2010) 286-287.
- Woliński, P., *Nie tylko Goliat*. Filistyni na kartach Starego Testamentu (Archeolog Czyta Biblię; Wrocław: TUM, 2011).
- Woźniak, J., „Hiob 17,14-18,4 w Qumran – analiza filologiczno-porównawcza”, *StByd* 4 (2010) 27-43.
- Woźniak, J., „Język ugarycki – pomoce filologiczne”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 453-467.
- Woźniak, J., „Języki semickie w Etiopii – pomoce leksykograficzne”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. *1 Kor 15,58*). Studia ofiarowane Księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 655-682.
- Woźniak, J., „Polska bibliografia syrologiczna”, *Polska syrologia w zarysie* (red. J. Woźniak) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 287-310.
- Woźniak, J., „Polska syrologia”, *Polska syrologia w zarysie* (red. J. Woźniak) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 19-60.
- Woźniak, J., „Polskie księgozbiory syrologiczne”, *Polska syrologia w zarysie* (red. J. Woźniak) (Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2010) 311-355.
- Woźniak, J., „Szatan w Starym Testamencie. Uwagi historyczno-filologiczne”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia”* (*Syr 48,1*). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 329-340.
- Woźniak, J., „Targum Hiob 19,11-19 w Qumran”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1559-1576.
- Woźniak, J., rec. M. Sokoloff, *A Syriac Lexicon*. A translation from Latin. Correction, expansion, and update of C. Brockelmann's *Lexicon Syriacum* (Winona Lake: Eisenbrauns – Piscataway: Gorgias Press, 2009), *RBL* 64/1 (2011) 91-92.
- Woźniak, J., rec. S.P. Brock, *An introduction to Syriac studies* (Gorgias Handbooks 4; Piscataway: Gorgias Press, 2006), *RBL* 64/1 (2011) 89-90.
- Woźniak, J., rec. S.P. Brock, *The Bible in the Syriac tradition* (Gorgias Handbooks 7; Piscataway: Gorgias Press, 2006), *RBL* 64/1 (2011) 90-91.
- Wójcik, A.S., „Prawda” w *Biblii Hebrajskiej*. Analiza logiczno-lingwistyczna (Kraków – Budapeszt: Austeria, 2010).
- Wójtowicz, B., „Ewangeliczne błogosławieństwa w egzegezie Jana Pawła II”, *StSd* 17/3 (2010) 87-110.

Polska bibliografia biblijna za lata 2010–2011

- Wray, T.J., *Kobiety Starego Testamentu* (tł. K. Pachocki) (Poznań: Drukarnia i Księgarnia Świętego Wojciecha. Wydawnictwo Święty Wojciech, 2011).
- Wrona, G., *Obdarzony miłosierdziem przez Pana (1 Kor 7,25)*. Teologia miłosierdzia w Listach św. Pawła Apostoła (Rozprawy Doktorskie; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010).
- Wronka, S., „7. Walne Zebranie Stowarzyszenia Biblistów Polskich i 48. Sympozjum Biblistów Polskich (Tarnów, 7-9 września 2010)”, *RBL* 64/1 (2011) 86-88.
- Wronka, S., „Dialektyka wolności w listach św. Pawła”, „*Jawicie się jako źródła światła w świecie*” (*Flp 2,15*) (red. T.M. Dąbek) (Kraków – Tyniec: Wydawnictwo Benedyktynów, 2010) 269-300.
- Wronka, S., „Dwa czy trzy przykazania miłości (Mt 22,34-40 i par.)?”, *ZNSBP* 8 (2011) 377-396.
- Wronka, S., „Niegodziwa mamona – postawa wobec bogactw według Nowego Testamentu”, *RBL* 63/4 (2010) 353-369.
- Wronka, S., „Pismo Święte w życiu i misji Kościoła. Międzynarodowy Kongres nt. Adhortacji apostołskiej *Verbum Domini* (Rzym, 2-4 grudnia 2010 r.)”, *Vita Academica* 1 (2011) 12-13.
- Wronka, S., „Spotkana biblijne w Visp (Szwajcaria), 10-14 września 2010 r.”, *Vita Academica* 6 (2010) 24.
- Wróbel, M.S., „«Curriculum vitae» Ojca Profesora Hugolina Langkammera OFM”, *RBib* 57/1 (2010) 11-13.
- Wróbel, M.S., „Duch Boży w Starym Przymierzu”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (*Ad Multos Annos* 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1577-1586.
- Wróbel, M.S., „Duszpasterstwo biblijne w Archidiecezji Lubelskiej – perspektywy i wyzwania”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (*Ad Multos Annos* 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 468-474.
- Wróbel, M.S., „Eucharystia jako pokarm na życie wieczne (J 6,1-15)”, *PrzB* 2 (2010) 100-106.
- Wróbel, M.S., *Księga Ezdrasza*. Księga Nehemiasza. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz (Nowy Komentarz Biblijny. Stary Testament 11; Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2010).
- Wróbel, M.S., „Moralność wspólnoty Qumrańskiej”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (*Analecta Biblica Lublinensia* 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 111-121.
- Wróbel, M.S., „Objawienie, zbawienie i wiara w Nowym Testamencie. Perspektywa semantyczna”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 149-164.
- Wróbel, M.S., „Od lektury słowa Bożego do chrześcijańskiego czynu – doświadczenie Szkoły Słowa Bożego i «lectio divina»”, *ZNKUL* 53/3 (2010) 15-23.
- Wróbel, M. S., „Pragnienie Boga i pragnienie człowieka (J 4,5-42)”, *Veritatem in caritate*. Księga jubileuszowa z okazji 70. urodzin ks. bp. prof. Jana Śrutwy (red. W. Depo) (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 363-370.
- Wróbel, M.S., „Sprawozdanie z Duszpasterskich Wykładów Akademickich (KUL, 27-28 sierpnia 2010)”, *BibAn* 1 (2011) 225-227.
- Wróbel, M.S., „Sprawozdanie z IV Jesiennych Międzynarodowych Dni Biblijnych (KUL, 22-23 października 2009)”, *BibAn* 1 (2011) 229-235.
- Wróbel, M.S., „Święty Paweł w kontekście świata żydowskiego, greckiego i rzymskiego”, *RBib* 57/1 (2010) 153-163.

- Wróbel, M.S., „The polemic in Jn 8:31-59 in the context of Jewish and Christian literature”, *RBibl* 57/1 (2010) 15-26.
- Wróbel, M.S., „Ukrzyżowany Mesjasz – od tekstu biblijnego do odpowiedzi człowieka XXI w.”, *ZNSBP* 8 (2011) 327-338.
- Wróbel, M.S., „Znaki końca czasów w *Apokalipsie Ezdrasza* (4 Ezd)”, *Apokaliptyka wczesnego judaizmu i chrześcijaństwa* (red. M.S. Wróbel) (Analecta Biblica Lublinensia 6; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 133-141.
- Wróbel, M.S., „«Żydzi» Janowi jako klucz interpretacyjny w głębszym rozumieniu historii i teologii czwartej Ewangelii”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 47-61.
- Wróbel, R., „«Lectio divina» warunki, korzyści i zagrożenia”, *PS* 14/26 (2010) 67-78.
- Wróbel, R., *Ostatnia deska ratunku* (Kraków: Studio Perbene, 2010).
- Wróbel, R., *Prawdziwie, ten człowiek był Synem Bożym! Lectio divina do opisu Męki i Zmartwychwstania według św. Marka* (Lectio Divina. Ewangelia wg św. Marka 3; Kraków: Studio Perbene, 2010).
- „Wybrana bibliografia polskojęzyczna do dyscyplin teologicznych Nowego Testamentu”, *Teologia biblijna Nowego Testamentu* (red. R.B. Zuck) (Warszawa: Chrześcijański Instytut Biblijny, 2010) 561-574.
- „*Wy mnie nazywacie «Nauczycielem» i «Panem» i dobrze mówicie» (J 13,13)*. Wychowanie w tradycji biblijnej późnożydowskiej i wczesnochrześcijańskiej (red. J. Bagrowicz – S. Jankowski) (Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010).
- Wypych, S., „Czy prawo azylu było realizowane w historii dawnego Izraela (Joz 20,1-9)?”, *„Słowo jego płonęło jak pochodnia” (Syr 48,1)*. Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 341-359.
- Wyroczenie Sybilli* (tł. A. Paciorek) (Warszawa: Vocatio, 2010) 52.
- Wysocki, M., „List do Rzymian św. Pawła w recepcji Tertuliana”, *BPTH* 3 (2010) 105-114.
- Wysocki, M., „Nauka krzyża jest mocą Bożą (1 Kor 1,18)”, *ScrLum* 3 (2011) 293-305.
- Wysocki, M., „Tertulian – rygorysta a moralne wymagania Biblii. Ostrzeżenie dla współczesnych interpretatorów”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 245-258.
- Zadroga, A., „Moralna postawa człowieka wobec bogactw w świetle Biblii”, *Roczniki Teologii Moralnej* 2 (2010) 139-151.
- Zagórski, D., „Słowo Boże jako norma życia chrześcijańskiego w nauczaniu Bazylego Wielkiego”, *Moralność objawiona w Biblii* (red. W. Pikor) (Analecta Biblica Lublinensia 7; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 259-269.
- Zając, E., „Jezus a poganie”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 165-184.
- Zając, M., „Rdz 1–2 jako opowiadanie o różnicy. Tożsamość mężczyzny, tożsamość kobiety”, *Radość słowa. Konteksty i oddziaływanie Biblii* (red. S. Jędrzejewski – M. Zmuda) (Hermeneutica et Judaica 5; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 85-95.
- Załęski, J., „Ofiara eucharystyczna a ofiary pogańskie w 1 Kor 10,14-22”, *WST* 23/1 (2010) 47-64.
- Załęski, J., „Analiza literacka i teologiczna relacji Łk o pobycie dwunastoletniego Jęsa w świątyni (Łk 2,41-51)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red.

- B. Strzałkowska (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1587-1610.
- Załęski, J., „Chrystus mocą i mądrością Bożą w 1 Kor 1–2”, *StBob* 10/1 (2010) 27-47.
- Załęski, J., „Teofil w kontekście prologu w dziele Łukasza (Łk 1,1-4; Dz 1,1-2)”, *Ex Oriente Lux*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Antoniego Troniny w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 14; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2010) 608-635.
- Załęski, J., rec. K. Wengst, „*Wie lange noch?*” Schreoben nach Recht und Gerechtigkeit – eine Deutung der Apokalypse des Johannes (Stuttgart: W. Kohlhammer Verlag, 2010), *WST* 23/1 (2010) 362-366.
- Załęski, J., *Refleksje na tematy nie tylko eschatologiczne w Listach do Tesaloniczan* (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010).
- Zarychta, P., „Biblia w literaturze niemieckiej od średniowiecza po Klasycyzm Weimarski”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 21-56.
- Zarychta, P., „Chrześcijański Homer z Quedlinburga. Biblia w twórczości Friedricha Gottlieba Klopstocka”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 135-156.
- Zarychta, P., „«I prowadź jeżeliś go ogarnąć zdolny». Kreacja Mefistofelesa w *Fauście* Johanna Wolfganga Goethego w świetle Biblii”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 197-214.
- Zarychta, P., „«Miłujcie się nawzajem». Biblia w twórczości Gottholda Ephraima Lessinga”, „*Cóż za Księga!*” Biblia w literaturze niemieckojęzycznej od oświecenia po współczesność (red. M. Kłańska – J. Kita-Huber – P. Zarychta) (Kraków: Homini, 2010) 157-180.
- Zarzewny, R., „Syryjskie Dzieje Mar Mariego (BHO 160) jako apokryficzne świadectwo początków ewangelizacji na obszarach współczesnego Iraku”, *StBob* 10/2 (2010) 67-92.
- Zawada, M., *Niewyczerpana historia ognistego proroka*. Cykl Eliasza i Elizeusza w komentarzu duchowo-mistycznym (1 Kr1 17,1–2 Kr1 13,21) (Poznań: Flos Carmeli, 2010).
- Zawadzki, A.J., *Il peccato di Gabba*. Os 10,8-10.11-15 e i suoi echi in Geremia (Studia Biblica Lublinensia 8; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010).
- Zawadzki, A., „Idea kapłaństwa w Corpus Paulinum”, *Od Melchizedeka do Jezusa – Arcykapłana*. Biblia o kapłaństwie (red. D. Dziadosz) (Analecta Biblica Lublinensia 5; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2010) 235-255.
- Zawadzki, A., „Obraz pogaństwa w Nowym Testamencie”, *Nowy Testament a religie* (red. I.S. Ledwoń) (Biblioteka Teologii Religii; Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011) 31-72.
- Zawadzki, R., „Antropologia”, *Teologia Starego Testamentu*. III: Księgi mądrościowe (red. M. Rosik) (Bibliotheca Biblica; Wrocław: TUM, 2011) 93-134.
- Zawadzki, R., „Inspiracje i motywy biblijne w części wstępnej Akatysty ku czci Bogurodzicy”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1115-1626.
- Zawadzki, R., „Jezus – «Arcykapłan dóbr przyszłych» (Hbr 9,11) w Liście do Hebrajczyków”, *ZNKUL* 53/2 (2010) 25-37.

- Zawadzki, R., „Słowo Boże jako Partner w dialogu”, *Rok Biblijny w Archidiecezji Wrocławskiej*. Aby słowo Boże stało się dla nas żywe, skuteczne, przenikające. Pomoce duszpasterskie (red. M. Biskup) (Wrocław: Wydział Duszpasterski Kurii Metropolitalnej Wrocławskiej, 2011) IV, 233-246.
- Zawadzki, S., „Przyczynek do okoliczności upadku państwa nowobabilońskiego w świetle nowych danych o realizacji dekretu Nabonida (Kronika Nabonida-Cyrusa col III 8-12)”, *Hortus historiae*. Księga pamiątkowa ku czci profesora Józefa Wolskiego w setną rocznicę urodzin (red. E. Dąbrowa – M. Dzielska – M. Salamon – S. Sprawski) (Kraków: Historia Jagellonica, 2010) 61-70.
- Zawanowska, M., „Zarys stanu badań nad wczesnym okresem rozwoju ruchu karaimskiego. Podstawowe problemy, osiągnięcia i wyzwania”, *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Suplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V, 163-175.
- Zbarachewicz, B., „Utworzenie Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1626-1647.
- Zbiór prawa Mojżeszowego i rzymskiego*. Tekst łacińsko-polski w przekładzie i opracowaniu Antoniego Dębińskiego (Lublin: Wydawnictwo KUL, 2011).
- Zbroja, B., „Symposium «Biblia w kulturze świata» (Kraków, 17 lutego 2011 r.)”, *Vita Academica* 2 (2011) 10-11.
- Zeilinger, F., *Wiara w zmartwychwstanie w Biblii* (Myśl Teologiczna; Kraków: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, 2011).
- Zellma, A., rec. W. Pikor, *Bóg, woda i człowiek*. Biblijne scenariusze do katechezy młodzieży, dorosłych oraz formacji biblijnej w parafii (Biblioteka „Katechety”; Poznań: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha. Wydawnictwo Święty Wojciech, 2010), *Katecheta* 54/4 (2010) 67-72.
- Zewi, T., „The particles «hinne(h)» and «wehinne(h)» in several Bible translations”, *FOr* 47 (2010) 181-191.
- Ziaja, K., „Kapłaństwo w świetle listów pasterskich Nowego Testamentu”, *O kapłaństwie dziś*. Wykłady otwarte zorganizowane w okresie Wielkiego Postu 2010 (red. M. Worbs) (Sympozja. Uniwersytet Opolski. Wydział Teologiczny 79; Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2010) 37-52.
- Ziaja, K., „Wybrane motywy biblijne z Ksiąg Jozuego i Sędziów w Godzinkach o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny”, *RBL* 63/1 (2010) 79-91.
- Ziegler, P., „Status żydowskiej kobiety w judaizmie w kontekście życia rodzinnego”, *Człowiek w tradycji judeo-chrześcijańskiej*. Wybrane zagadnienia (red. J. Szarlej) (Bielsko-Biała: Wydawnictwo Techniczno-Humanistyczne, 2011) 102-120.
- Zieliński, M., „Boża miłość w procesie karcenia grzeszników w Mdr 11,21-12,2”, *IV* 18 (2010) 61-78.
- Zieliński, S., „Biblia w ujęciu apologetów francuskich XIX i XX wieku”, *Biblia w teologii fundamentalnej* (red. J. Perszon) (Biblioteka Teologii Fundamentalnej 5; Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010) 55-86.
- Zieliński, T., *Hellenizm a judaizm* (Religie Świata Antycznego 3; Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2010).

- Zielonka, I., „Działanie odkupieńcze Chrystusa w Ef 1,3-14”, *Trud w Panu nie jest daremny* (por. 1 Kor 15,58). Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 683-693.
- Zielonka, I., „Kobieta sławiona pieśnią w Starym Testamencie – dzielna kobieta jako ideał żony i matki (Prz 31,10-31)”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1648-1666.
- Zielonka, I., „Kobieta sławiona pieśnią w Starym Testamencie – Judyta (Jdt 9; 14; 16)”, *Nie wstydzę się Ewangelii*. Księga pamiątkowa dla biskupa profesora Zbigniewa Kiernikowskiego w 65. rocznicę urodzin (red. W. Chrostowski) (Ad Multos Annos 16; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) 475-487.
- Zielonka, I., „Kobiety sławione pieśnią w Starym Testamencie – Debora i Jael”, *CT* 81/1 (2011) 17-39.
- Zielonka, I., „Sieroctwo w Biblii”, *Teologia i Moralność* 8 (2010) 95-103.
- Ziółkowski, Z., „Moja biblijna przygoda z Romanem Brandstaetterem”, *Więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu*. Księga pamiątkowa dla księdza profesora Waldemara Chrostowskiego w 60. rocznicę urodzin (red. B. Strzałkowska) (Ad Multos Annos 15; Warszawa: Stowarzyszenie Biblistów Polskich, 2011) III, 1667-1689.
- Ziółkowski, Z., *Michał Archanioł w Piśmie Świętym i życiu Kościoła* (Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2011).
- Ziółkowski, Z., *Przewodnik po aniołach. 40 medytacji o posłańcach Boga* (Kraków: WAM, 2010).
- Ziółkowski, Z., „Szedł «śladami Jezusa»”, *Pan tam jest. Jego Magnificencji ks. prof. dr. hab. Ryszardowi Rumiankowi in memoriam* (red. Z. Godlewski) (Warszawa: Stampa, 2011) 867-875.
- Zmuda, M., „Kanon i wspólnota wiary jako czynniki moralności objawionej”, *Biblia, aurytet, moralność. Wokół dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej „Biblia a moralność. Biblijne korzenie postępowania chrześcijańskiego”* (red. R. Pindel – S. Jędrzejewski) (Hermeneutica et Judaica 3; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010) 25-40.
- Zwijacz, E.N., „«Abraham będzie imię twoje, bo ojcem wielu narodów cię ustanowiłem» (Rdz 17,5)”, „*Słowo jego płonęło jak pochodnia*” (Syr 48,1). Księga pamiątkowa ku czci księdza profesora Tadeusza Brzegowego (red. P. Łabuda) (Tarnów: Biblos, 2011) 361-372.
- Zwijacz, E.N., „Mojżesz – «wierny sługa w całym domu [Jahwe]» (por. Lb 12,6-8)”, *Radość słowa. Przekład i interpretacja Biblii* (red. R. Pindel – E. Wiczorek) (Hermeneutica et Judaica 4; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011) 93-107.
- Zwijacz, E.N., *Obraz ludu Bożego według Księgi Liczb* (Rozprawy Doktorskie. Uniwersytet Papieski Jana Pawła II. Wydział Teologiczny; Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2010).
- Zwijacz, N., „Problematyka ludu Bożego na podstawie Księgi Liczb”, *ZNSBP* 8 (2011) 339-346.
- Zyzak, W., rec. W. Misztal, *Listy Pawłowe jako przykład informowania o związkach międzypersonalnych, tworzenia i rozwijania tych relacji* (Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, 2011), *PS* 28 (2011) 310-312.

- Życie, apostołat i dziedzictwo Pawła z Tarsu* (red. G. Szamocki) (Christianitas Antiqua. Commentationes 3; Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2010).
- Życiński, J., „Świadkowie Bożego sensu”, *PrzB* 2 (2010) 11-12.
- Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (red. K. Pilarczyk) (Studia Judaica. Supplement 4; Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2010) V.
- Żywica, Z., „Człowiek i jego religia w soteriologicznej ocenie Pawła Apostoła”, *CT* 81/1 (2011) 41-59.
- Żywica, Z., „«Ocalony» Kościół w Izraelu znakiem paruzji Jezusa i wypełnienia się wieków (Mt 24,1-35)”, *ZNSBP* 7 (2010) 339-351.
- Żywica, Z., „Przypowieść o uczcie w redakcji synoptycznej (Mt 22,1-14; Łk 14,15-24)”, *Trud w Panu nie jest daremny (por. 1 Kor 15,58)*. Studia ofiarowane księdzu profesorowi doktorowi habilitowanemu Janowi Załęskiemu w 70. rocznicę urodzin (red. W. Linke) (Niepokalanów: Wydawnictwo Ojców Franciszkanów, 2010) 695-709.
- Żywica, Z., „Rzymski setnik w redakcji synoptycznej. Studium egzegetyczno-teologiczne Mt 8,5-13; Łk 7,1-10”, *Credidimus caritati*. Księga pamiątkowa dedykowana księżom profesorom Ryszardowi Figłowi, Tadeuszowi Haneltowi w 70. rocznicę urodzin (red. M. Olczyk – P. Podeszwa) (Gniezno: Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne, 2010) 565-576.
- Żywica, Z., „Wspólnototwórcze napomnienie, przebaczenie i nawrócenie. Teologia narratywna Mt 18,15-35”, *IV* 18 (2010) 105-121.